

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ

της

Διεθνούς Βοηθητικής Γλώσσης

ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ

της

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ Α. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

Ταίρου

(*Έκδοσις Δευτέρα επηυξημένη*).

ΕΛΛΗ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ "ΦΟΙΝΙΚΟΣ"

1923

5390

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ

της

Διεθνούς Βοηθητικής Γλώσσας

ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ

ΥΠΟ

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ Α. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

Ἰατροῦ

(Ἔκδοσις Δευτέρα ἐπηυξημένη).

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ «ΦΟΙΝΙΚΟΣ»

1923

Δόκτωρ ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΖΑΜΕΝΧΩΦ

Ο έπινόητης τής Δ. Β. Γ. « ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ »

SISMANOGLIO
MEGARO

Εἰσαγωγή τῆς πρώτης Ἐκδόσεως

« Ἡ Ἑσπεράντο εἶνε βοηθητικὴ γλῶσσα οὐδετέρα τῆς ὁποίας, ὁ σκοπὸς δὲν εἶνε νὰ ἐκθρονίσῃ τὰ ἐθνικὰ ἰδιώματα ἀλλὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τὰς διεθνεῖς σχέσεις μεταξὺ λαῶν διαφόρων μητρικῶν γλωσσῶν καὶ οὕτως συνδέσῃ στενότερον τὴν ἀνθρωπότητα. Πᾶσα ἄλλη ἰδέα περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ἑσπεράντο εἶνε σφαλερὰ καὶ κακόβουλος ».

Ὅσον εὐκόλος καὶ ὅσον ἀπλῇ καὶ ἂν ᾦναι μία ἐπιστήμη ἢ μία οἰαδήποτε τέχνη, ὀφείλει τις, ἀφοῦ οὐχὶ δοκιμαστικῶς ἀλλ' ὀριστικῶς ἀποφασίσῃ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς αὐτὰς, νὰ τὰς μελετήσῃ μετὰ μεθόδου καὶ τάξεως. Εἶνε μία ἀρχὴ τὴν ὁποίαν δὲν εἶνε ἀνωφελὲς νὰ ἀναφέρῃ τις προκειμένου περὶ τῆς Ἑσπεράντο. Διὰ γλῶσσαν ἣν ἐννοοῦσι αὐτοστιγμὲν βοηθεία τοῦ λεξικοῦ ὁπαδοὶ τινες, λησμονοῦσιν ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑσπεράντο ἡ τέχνη τοῦ ὁμιλεῖν καὶ γράφειν εἶνε κατ'ἀνάγκην ἥττον εὐκόλος ἢ νὰ τὴν ἐννοῇ τις. Θέλουσι νὰ ποιήσωνται χρῆσιν αὐτῆς προώρως. Ὡς ἐκ τῆς μεγάλης δὲ ταύτης σπουδῆς, εὐρίσκουσι δυσκολίαν τὴν ὁποίαν θὰ ἀπέφευγον, ἐὰν προέβαινον μετὰ λογικωτέρου τρόπου. Θὰ προῦχώρουν ταχύτερον καὶ θὰ ἐπετύγγανον τοῦ σκοποῦ ἀσφαλέστερον.

Ἐκ πείρας ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ εἰπώμεν τοῦτο καὶ ἐγγνώμεθα εἰς τοὺς ὁπαδοὺς πλήρη ἐπιτυχίαν, ἐὰν ἀκολουθήσωσι τὴν πορείαν, τὴν ὁποίαν συνιστῶμεν.

1ον.— Νὰ ἐννοήσῃ τις καλῶς τὴν δύναμιν ἐκάστου γράμματος τοῦ ἀλφαβήτου. Πρὸς τοῦτο ἀφ' οὗ λάβῃ τις γνῶσιν τῆς φθογγολογίας ἐν τῇ Γραμματικῇ, νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ μεγάλης προσοχῆς, προφέρον σαφῶς ἕκαστον γράμμα, τὰς τρεῖς ἀναγνώσεις τῆς 1ης ἀσκήσεως τοῦ Δευτέρου μέρους.

2ον.— Ἐπειδὴ εἰς ἕκαστον κανόνα τοῦ Πρώτου μέρους

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΚΑΡΤ

Πρόεδρος τοῦ Ἑσπ. Γλωσσολογικοῦ Κομιτάτου
καὶ τῆς Ἑσπεραντικῆς Ἀκαδημίας

τοῦ παρόντος ἐγκωλπίου ἀντιστοιχεῖ καὶ μία ἀσκήσις τοῦ Δευτέρου μέρους καὶ ἐπομένως εἰς τοὺς 16 κανόνας τῆς Ἑσπεραντικῆς γραμματικῆς ἀντιστοιχοῦν 16 ἀσκήσεις, καλὸν θὰ ᾔηναι ἕκαστον μάθημα νὰ περιλαμβάνῃ ἐκάστοτε ἓνα τοῦλάχιστον κανόνα μετὰ τὴν ἀντιστοιχοῦσαν ἀσκήσιν τοῦ Δευτέρου μέρους.

3ον.— Νὰ προβαίνῃ τις ἄνευ σπουδῆς, διότι ἡ πολὺ μεγάλη σπουδὴ εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς ἕκαστον πρᾶγμα καὶ δὴ εἰς τὴν μελέτην μιᾶς γλώσσης, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾔηναι αὕτη. Προτιμώτερον εἶνε νὰ ἐξωδεύσῃ τις περισσότερον χρόνον καὶ οὕτως ἐξασφαλίσῃ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ μετάφρασις τῶν ἀσκήσεων ἐκ τῆς Ἑσπεραντικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἑσπεραντικὴν ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς ἐπιστήμης ἐν τῇ Ἑσπεράντο. Ἐκτελέσετε λοιπὸν αὐτὰς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ὥστε ἡ βάσις νὰ ᾔηναι ἀσφαλὴς.

Μὴ περιορίζεσθε νὰ γράφητε ἐκάστην ἐξήγησιν τῇ βοηθείᾳ τοῦ λεξιλογίου τὸ ὅποῖον ἔπεται. Ἐπαναλάβετε ταύτην ἀμέσως ἀπὸ μνήμης καὶ μάλιστα μετὰ τὴν σχετικὴν διόρθωσιν ἐκ μέρους τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ μαθήματος ἐὰν ἔχητε τοιοῦτον. Μὴ παραλείψετε οὔτε φράσιν οὔτε λέξιν τινα. Τῷ ὄντι εἰς τί θὰ σᾶς ἐχρησίμευε νὰ μεταφράσητε ὅλον τὸ δεύτερον μέρος τοῦ μικροῦ τούτου ἔργου διὰ τοῦ λεξικοῦ, ἐὰν ἔπειτα ἦσθε ἀνίκανοι νὰ ἐννοήσητε ἄνευ τῆς βοηθείας ταύτης τὰς ἃς περιέχει ἀσκήσεις;

4ον.— Μόνον ὅταν ἐκμάθῃ τις καλῶς ὅλους τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἀσκήσεις τοῦ ἔργου τούτου δύναται τὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐξασκῇται μεταφέρων ἄλλα κείμενα ἐκ τῆς Ἑσπεράντο εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἔτι δὲ πλέον δὲν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τις προῶρος τὴν μετάφρασιν Ἑλληνικοῦ κειμένου εἰς τὴν Ἑσπεράντο. Ἡ δευτέρα αὕτη περίπτωσις παρουσιάζει πράγματι περισσοτέραν δυσκολίαν τῆς πρώτης.

Ἐπιχειρῶν τις τὰς μεταφράσεις ταύτας εὐθὺς ἀφοῦ ἀρχίσῃ τὴν μελέτην τῆς γλώσσης, κινδυνεύει νὰ ἀποκτήσῃ, ἴσως διὰ πάντοτε, κακὰς ἑξεις, ὧν ἡ ἀποβολὴ ἔσεται δύσκολος. Πῶς

δύναται τις νὰ μεταφράσῃ καλῶς ἐν κείμενον ἐκ γλώσσης ἢ εἰς γλῶσσαν ἢς μόλις ἀρχίζει τὴν μελέτην;

Πῶς νὰ μιμηθῇ τις ὅτι δὲν γνωρίζει ἀκόμη; καὶ ἡ φύσις αὕτη καταδικάζει τὴν μέθοδον ταύτην. Τὸ παιδίον ἀκούει καὶ ἐννοεῖ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν ὅταν ἀρχίσῃ νὰ τὴν ὁμιλῇ.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις καὶ καλῶς ἀναπαραστήσῃ τὰς λέξεις, τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκφράσεις μιᾶς γλώσσης οἰασδήποτε, ἀπαιτεῖται προσεκτικὴ παρατήρησις καὶ ἐργασία μιμήσεως, εἰς ἃς οὐδεὶς δύναται νὰ μὴ ὑποβληθῇ. Ἀναμφιβόλως ἡ παρατήρησις αὕτη καὶ ἐργασία εἰσὶν ἀσυγκρίτως εὐκολώτεραι ἐν τῇ Ἑσπεράντο παρὰ εἰς πᾶσαν ἄλλην γλῶσσαν, ἀλλὰ ὅσον εὐκολοὶ καὶ ὅσον περιορισμένοι καὶ ἂν ᾔηναι, ἔχουσιν ἐν τούτοις μεγάλην σπουδαιότητα. Ἄνευ αὐτῶν ἀδύνατον νὰ ὁμιλῇ τις καὶ γράφῃ καλῶς τὴν Ἑσπεράντο, διότι μόνον αὐταὶ δύνανται νὰ ἐμποδίσωσιν ἡμᾶς νὰ μεθερμηνεύωμεν ἀκουσίως εἰς τὴν διεθνῇ βοηθητικὴν γλῶσσαν τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τοὺς ἰδιωτισμοὺς τῶν ἐθνικῶν γλωσσῶν. Ἀκριβῶς διότι ἡ Ἑσπεράντο βασίζεται καθ' ὅλοκληρίαν ἐπὶ τῆς λογικῆς, ὀφείλομεν νὰ ἰδιοποιώμεθα μετ' ἐπιμελείας τὰς ἀκριβεῖς λέξεις, τὰς λογικὰς ἐκφράσεις ἃς ἀντικαθιστᾷ αὕτη εἰς τοσαύτας λέξεις ἀσαφεῖς ἢ ἐλλειπεῖς, εἰς τοσαύτας ἀλόγους τέλους ἐκφράσεις ὧν γίνεται χρῆσις εἰς τὰς ξένας γλώσσας.

5ον.— Ἐξ ἰδίας πείρας δὲν διστάζομεν νὰ ἀποφανθῶμεν τοῦτο: ἐὰν θέλητε νὰ γράφητε καὶ ὁμιλῇτε τὴν Ἑσπεράντο μετ' εὐκολίας καὶ ἀκριβείας, μὴ φοβῆσθε νὰ περιορισθῇτε εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν ἀσκήσεων τοῦ παρόντος βιβλίου μέχρις ὅτου αἰσθανθῇτε ὅτι οἱ τύποι αὐτῆς καὶ αἱ συνήθεις λέξεις σᾶς ἐπέρχονται εἰς τὸν νοῦν εὐχερῶς.

Εἰς πάντας ἐκείνους οἵτινες ἠθέλον ἀκολουθήσῃ πιστῶς τὰς συμβουλὰς ἃς ἐδώσαμεν, ἐγγνώμεθα εὐκολον, ταχεῖαν καὶ πλήρη κατανόησιν τῆς διεθνoῦς βοηθητικῆς γλώσσης « Ἑσπεράντο ».

Πρόλογος τῆς δευτέρας ἐκδόσεως

« Ἡ πλάνη εἶνε συμφυῆς τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, καταντᾷ δὲ ἐγκληματικῇ ὅταν ἐθελοτυφλῶν τις ἐμμένει ἐν αὐτῇ ».

Τὸ παρὸν ἔργον ἀποτελεῖ τὸ τέταρτον εἰς τὸ εἶδος τοῦ ἐξαντληθέντων τῶν προηγουμένων τριῶν, τοῦτέστι τῶν **“Στοιχείων,”** τῆς **“Γραμματικῆς μετ’ Ἀσκήσεων,”** καὶ τῆς **“Διεθνοῦς Βοηθητικῆς Γλώσσης εἰς 30 μαθήματα,”**.

Τὸ τρία ὁμοῦ ἀποτελοῦσι σεβαστὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων τὰ ὅποια βεβαίως δὲν διενεμήθησαν δωρεὰν τῇδε κακεῖσε ἀλλ’ ἐπωλήθησαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ὑπὸ Ἑλληνικῶν βιβλιοπωλείων καὶ Ἑσπεραντικῶν Ἐταιρειῶν ἐνταῦθα τε καὶ ἄλλαχοῦ.

Κακῶς ὅθεν ξένος ὁμοϊδεάτης κατέταξε τοὺς Ἕλληνας, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν ἡμῶν εἰς τὴν διεθνή βοηθητικὴν γλῶσσαν, μετὰ τοὺς Κάφρους, τοὺς Ὀττεντότας, καὶ τοὺς Ζουλού !

Ὅτι δὲν ἐδόθη εἰσέτι παρ’ ἡμῖν ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὸ εὐκόλον καὶ ὠραῖον τοῦτο μέσον τῆς συνεννοήσεως, τόσον ὑπὸ παιδαγωγικὴν καὶ ἠθικὴν ἐν γένει ὅσον καὶ ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν δὲν τὸ ἀρνούμεθα, τοῦναντίον ὁμολογοῦμεν ὅτι πλείστοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει ἢ καὶ ἐξ ἀπλοῦ ἐγωϊσμοῦ ἐξακολουθοῦσι καὶ σήμερον ἀκόμη, οὐ μόνον νὰ μὴ θέλωσι νὰ ἐμβαθύνωσιν ὀλίγον εἰς τὸ φλέγον ζήτημα ἐνὸς κοινοῦ ὄργανου συνεννοήσεως ἀλλὰ καὶ νὰ οἰκτείρωσι προσέτι τοὺς ὁπαδοὺς τῆς οὐδετέρας γλώσσης ἀναμασσῶντες ἐπανειλημένως, ὡς ἄλλα μηρυκαστικά ζῶα, ὅτι ἡ γενίκευσις μιᾶς διεθνοῦς βοηθητικῆς γλώσσης ἀνὰ τὸν κόσμον ἀποτελεῖ χίμαιραν, οὐτοπίαν, ματαιοπονίαν, παραλογισμόν, φρεναπάτην καὶ τὰ τοιαῦτα. Τοῦτο ὅμως ποσῶς δὲν ἡμπόδισε τὴν σχετικὴν διάδοσιν τῆς Ἑσπεράντο καὶ παρ’ ἡμῖν καὶ μάλιστα ἀπὸ 15 ετίας ὅταν ἡ οὐδετέρα γλῶσσα ἤρχιζεν ἀκόμη νὰ διαδίδηται ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ.

Βεβαίως ματαιοπονεῖ τις ὅταν θέλῃ νὰ πείσῃ τοὺς προκατειλημμένους ἐναντίον τῆς ὑψηλῆς καὶ ἱερᾶς ιδέας τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ καὶ τοῦ ὄργανου αὐτοῦ τῆς Ἑσπεράντο. Συναντᾷ τις τῶ ὄντι καθ’ ἑκάστην ἀληθῆ πνεύματα ἀντιλογίας, εἶδος παθολογικοῦ φαινομένου, τὰ ὅποια φαντάζονται ὅτι τὰ γνωρίζουν ὅλα καὶ ὅτι δύνανται νὰ συζητήσωσι σοβαρῶς περὶ οἵουδήποτε θέματος ἐπομένως καὶ περὶ τῆς κατ’ ἐξοχὴν δευτέρας γλώσσης. Διὰ τὰ τοιαῦτα πρόσωπα βεβαίως πᾶν ἐπιχείρημα εἶνε περιττόν. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνάγονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ γεροντοπαλλήκαρα μὲ τὰς ἀπηρχαιωμένας ιδέας των, αἱ γεροντοκόροι, οἱ προπαγανδιστὰι ξένων γλωσσῶν καὶ θρησκειῶν ἐν Ἀνατολῇ καὶ οἱ ἔκφυλοι. Τοῦναντίον δι’ ἐκείνους οἵτινες δὲν γνωρίζουσι τι περὶ τῆς ἱερᾶς ἅμα δὲ καὶ εὐεργετικῆς ταύτης ὑποθέσεως καὶ οἱ ὅποιοι, ὡς πλειστάκις μᾶς συνέβη, ἐξ ἀγνοίας συγχέουσι τὴν Ἑσπεράντο μέ τινα ἱατρικὴν εἰδικότητα, μὲ διαφήμῃσιν σάπωνος ἢ καὶ μὲ τίτλον μελοδράματος, διὰ τοὺς τοιοῦτους συνιστῶμεν θερμῶς τὴν εἰλικρινῆ ἐξήγησιν τοῦ πράγματος ἐκ μέρους τῶν ὁμοϊδεατῶν. Ἄλλωστε ἀληθῆς Ἑσπεραντιστὴς δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ ἀσχολούμενος μόνον εἰς τὴν Ἑσπεράντο καὶ περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς θαυμασίας φιλολογίας της, ἀλλ’ ἐκεῖνος ὅστις εὐκαιρίας δοθείσης ἐργάζεται παντὶ σθένει ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι δυνηθῶσι νὰ διαθέσωσι τὸ εὐγενὲς τοῦτο μέσον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ιδεώδους καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐκ τοῦ μέσου τούτου ἀπορρεόντων ἀγαθῶν.

Οἱ ἀπανταχοῦ Ἑσπεραντισταὶ ἀνεπετάσαμεν τὴν σημαίαν τῆς „Ἑλπίδος“, τῆς „Ἀγάπης“ καὶ τῆς „Παγκοσμίου συναδελφώσεως“ δι’ ἐνὸς κοινοῦ ὄργανου συνεννοήσεως καὶ θᾶπτον ἢ βράδιον θὰ τὸ ἐπιτύχωμεν, διότι τόσον διὰ τὰ ἔθνη ὅσον καὶ διὰ τὰς φυλάς καὶ τὰ θρησκείματα, ἡ δύναμις τῆς Ἀγάπης εἶνε ἰσχυροτέρα καὶ ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ πάθους τῶν ἐθνῶν καὶ ἀπὸ τὴν λύσσαν τοῦ μίσους τῶν ἀνθρώπων.

Κατόπιν τῆς μακροῦς ἡμῶν πείρας ἦν ἀπεκτιῆσαι ἐν τῇ ὅλῳς ἀφιλοκερδεῖ διδασκαλίᾳ τῆς Ἑσπεράντο, τόσον εἰς τὰς τέσσαρας ἀνωτέρας τάξεις τοῦ ἐν Σάμῳ Πυθαγορείου Γυμνασίου, ὅσον καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπεφέραμεν εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἔκδοσιν τοῦ ἔργου ἡμῶν πλείστας τροποποιήσεις καὶ προσθήκας δι' ὧν μεγάλως, νομίζομεν, εὐκολύνεται ἡ σπουδὴ τῆς *“Διεθνοῦς Βοηθητικῆς Γλώσσης”*.

Λίαν εὐφρόσυνον δι' ἡμᾶς θὰ ἦναι, ἂν διὰ τοῦ μικροῦ τούτου ἔργου συντελέσωμεν κατὰ τι καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν εὐόδωσιν ἰδέας ἱερᾶς καὶ προοδευτικῆς.

Ὁ πονήσας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

τῆς Δ. Β. Γ. Ἑσπεράντο μετὰ διασαφήσεων καὶ σημειώσεων διὰ τοὺς ὑποψηφίους διπλωματούχους Ἑσπεραντιστάς.

(POR LA AKIRO DE L'ATESTO PRI LERNADO)

Α. ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΑ (Fonologio)

1. ΠΕΡΙ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ (Alfabeto)

Ἡ Ἑσπεράντο ἔχει 28 γράμματα τὰ ἐξῆς :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ	ΟΝΟΜΑ	ΠΡΟΦΟΡΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
A a	a	ἄ	Κάμπος, ἔμπορος, μπόττες, μπάνιο.
B b	bo	μπό	
C c	co	τσό	τσόχα, τσέπη, τσίτι, τσάνο.
Ĉ ĉ	ĉo	τσηό	τσαῖ (ὡς προφέρεται συνήθως ἐν Κωνσ/πόλει).
D d	do	ντό	ἀντί, πέντε, πάντα, ντολμαῖς, νταρί.
E e	e	ἔ	
F f	fo	φό	
G g	go	γκό	ἀνάγκη, ἀγκών, ἀγκύστρι.
Ĝ ĝ	ĝo	τζό	δζίδζηκας, τζιντζύφι, τζάκι, χατζῆς, χότζας.
H h	ho	χό	χ μόλις προφερόμενον.

§ 2. Διαίρεσις τῶν γραμμάτων καὶ προφορὰ αὐτῶν.

α) Φωνήεντα.

Τὰ φωνήεντα εἶναι πέντε : α, ε, ι, ο, υ.

Ἐκ τούτων τὰ μὲν τέσσαρα πρῶτα α, ε, ι, ο, προφέρονται ὅπως καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἄ, ἔ, ἴ, ὄ, τὸ δὲ πέμπτον υ προφέρεται ὅπως τὸ ἡμέτερον ου, π. χ. Insulo, νῆσος (πρόφ. ἰνσοῦλο).

β) Ἡμιφωνήεντα ἢ ἡμισύμφωνα.

Τὰ ἡμιφωνήεντα ἢ ἡμισύμφωνα εἶναι δύο : ῥ καὶ j (1).

Ταῦτα λέγονται ἡμιφωνήεντα ἢ ἡμισύμφωνα, διότι δὲν ἀποτελοῦσιν ἰδιαίτεραν συλλαβὴν ἀλλ' εὐρίσκονται πάντοτε ἐν συνδυασμῷ μετὰ φωνηέντων μεθ' ὧν σχηματίζουν τινα δίφθογγον. Τὸ μὲν ῥ μετὰ τῶν φωνηέντων α καὶ ε : αῤ, εῤ, (πρόφ. ἄου, ἔου) ὡς αῤdi, Eῤgoro (πρόφ. ἄουντι, Ἑουρόπο), τὸ δὲ j μεθ' ὧν τῶν φωνηέντων, ὡς jaɾo ἔτος, jes ναί, juna νέος (πρόφ. γιάρo, γιές, γιοῦνα).

Σημ. Τὸ j ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἐν μέσῳ λέξεως ὅταν ᾖναι μετὰ δύο φωνηέντων, προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον γ ἐν ταῖς λέξεσι : γυνή, Γεώργιος, γαστρι. π. χ. Jes, Крајно (πρόφ. γιές, κραγιόνο), ἐν τέλει δὲ λέξεως προφέρεται ὡς γ', ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ ἀποτελῇ μίαν συλλαβὴν μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος π. χ. Bona j homoj, καλοὶ ἄνθρωποι (πρόφ. μπόναγι' χόμογι' ἢ μάλλον : μπόναϊ χόμοϊ).

γ) Σύμφωνα.

Τὰ σύμφωνα εἶναι 21 : b, c, ĉ, d, f, g, ĝ, h, ĥ, j, k, l, m, n, p, r, s, ŝ, t, v, z.

B, b προφέρεται ὡς τὸ γαλ. b, ὃ ἐστὶν ἡχεὶ σχεδὸν ὡς τὸ

(1) Ὡς γνωστὸν καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἑπῆρχεν ἐν παλαιστοτάτοις χρόνοις ὁ φθόγγος j (ἰώτι).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ	ΟΝΟΜΑ	ΠΡΟΦΟΡΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
Ĥ ĥ	ĥo	χό (χ τραχύ)	χρῶμα, χρωστήρ, κιχρί.
I i	i	ἴ	
J j	jo	γιό	γέλως, γιός, γιατρός.
Ĵ ĵ	ĵo	σζό (ὡς τὸ Γαλ. j)	
K k	ko	κό	
L l	lo	λό	
M m	mo	μό	
N n	no	νό	
O o	o	ὀ	
P p	po	πό	
R r	ro	ρό	
S s	so	σό	
Ŝ ŝ	ŝo	(σῆό ὡς τὸ Γαλ. ch)	
T t	to	τό	
U u	u	ου	
Ŭ ŭ	ŭo	ου (βραχύ)	
V v	vo	βό	
Z z	zo	ζώ	

A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ I J Ĵ K L M N O P R S Ŝ T U Ŭ V Z

Σημ.— Τα τυπογραφεῖα τὰ ὁποῖα σιεροῦνται τῶν ἑξ ἰδιαιτέρων γραμμάτων τῆς Ἑσπεράντο : ĉ, ĝ, ĥ, j, ŝ, ŭ, δύνανται προσωρινῶς νὰ ἀντικαταστήσωσιν αὐτὰ διὰ τῶν ἀντιστοίχων : ch, gh, hh, jh, sh, u, ἢ καὶ διὰ τῶν ἑξῆς : ĉ', ĝ', ĥ', j', ŝ', ŭ'.

ἡμέτερον π προηγουμένου μ, ἀλλὰ τὸ π ἐντονώτερον τοῦ μ, ὡς εἰς τὰς λέξεις: μπαμπᾶς, μπαίνω, μπίρα, οἶον balo (χορός).

C, c προφέρεται τσ στεγνόν, δηλ. ὡς τὸ ἡμέτερον σ προηγουμένου τ εἰς τὰς λέξεις: τσόχα, τσάνκον, τσακκίζω, οἶον certa (βέβαιος).

Ĉ, ĉ προφέρεται καὶ τοῦτο τσ, ἀλλὰ δασύτερον ἢ μάλλον ὑγρότερον τοῦ προηγουμένου c, δηλ. ὡς τὸ Γαλ. tch εἰς τὴν λέξιν tchèque, ὡς τὸ Ἀγγλ. ch εἰς τὴν λέξιν chair ἢ ὡς τὸ τσ, τὸ ὁποῖον προφέρουν πολλοὶ τῶν ἐν Κωνσ/πόλει Ἑλλήνων εἰς τὴν λέξιν τσαῖ, οἶον ĉapelo (πῖλος, καπέλλο). (1)

D, d προφέρεται ὡς τὸ Γαλ. d, ὃ ἐστὶ σχεδὸν ὡς τὸ ἡμέτερον τ προηγουμένου ν, ἀλλὰ τὸ τ ἐντονώτερον τοῦ ν, ὡς εἰς τὰς λέξεις ντύσιμο, ντάντα, οἶον domo (οἰκία).

F, f προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον φ, οἶον floro (ἄνθος).

G, g προφέρεται ὡς τὸ γκ εἰς τὰς λέξεις γκρίνια, γκρεμνίζω, γκάρισμα, οἶον gangreno (γάγγραινα).

Ĝ, ĝ προφέρεται δζ ἢ τζ ὡς εἰς τὰς κοινὰς λέξεις δζή-δζηκας, τζιτζύφι, οἶον ĝardeno (κῆπος).

H, h προφέρεται ὡς χ λεπτὸν ἀλλὰ μόλις ἀκουόμενον, κατέχον τρόπον τινὰ θέσιν διγάρματος ἢ δασείας, οἶον havi (ἔχειν).

Ĥ, ĥ προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον χ τραχύ, ἀπαντᾶται σπανίως καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τεχνητὰς λέξεις καὶ εἰς κύρια ὀνόματα, οἶον ĥemio (χημεία), Miĥaelo (Μιχαήλ) (2)

(1) Ὁ μαθητὴς δεόν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν διάκρισιν τῆς προφορᾶς τῶν δύο γραμμάτων c (—τσ) καὶ ĉ (—τσh) διότι πολλάκις ἀπαντῶνται λέξεις εἰς ἃς συνυπάρχουσιν ἀμφότερα, ὡς riĉeco, πλοῦτος (πρόφ. εὐκρινῶς ριτσhέτσο).

(2) Τὸ γράμμα τοῦτο δυσπρόφερτον διὰ τινὰς λαοὺς τείνουσι πολλοὶ νὰ ἀντικαταστήσωσι διὰ τοῦ K. Τοῦτο δικαιολογεῖται ἴσως ὅταν τὸ ĥ εὐρίσκηται πρὸ συμφώνου ὡς kroniko ἀντὶ ἡroniko, kloroformo ἀντὶ ἡloroformo, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν εὐρίσκηται πρὸ φωνήεντος ἢ μεταξὺ φωνηέντων ὡς ĥolero (χολέρα), eĥo, (ἡχώ).

Ĵ, ĵ προφέρεται ὡς τὸ Γαλ. j (jour), ὃ ἐστὶν ὡς τὸ ἡμέτερον ζ δασύ, οἶον ĵurnalo (ἑφημερίς).

K, k, L, l, M, m, N, n, P, p, R, r, S, s προφέρονται ὡς τὰ ἡμέτερα: K, Λ, M, N, Π, P, Σ.

Ŝ, ŝ προφέρεται ὡς τὸ Γαλ. ch, (chat), ὃ ἐστὶν, ὡς τὸ ἡμέτερον σ δασύ, οἶον ŝafo (πρόβατον).

T, t, V, v, Z, z προφέρονται ὡς τὰ ἡμέτερα T, B, Z.

Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, διὰ τοὺς Ἑλληνας δυσπρόφερα γράμματα εἶναι τὰ ĉ, ĝ, ĵ καὶ ŝ.

§ 3. Προφορὰ τῶν γραμμάτων ἐν ταῖς λέξεσιν (Elparolado)

KANON 1ος

Κανὼν 1τος.—Ἑκάστη λέξις ἀναγινώσκεται ὡς γράφεται (1).

Διασάφησις

Προφορὰ τῶν γραμμάτων ἐν ταῖς λέξεσιν.—Ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ ἕκαστον φωνῆεν καὶ ἕκαστον σύφωνον ἔχει πανταχοῦ τὴν αὐτὴν προφορὰν τὴν ὁρισθεῖσαν ἐν τῷ ἀλφαβήτῳ ἀνεξαορτήτως τῆς θέσεως, ἣν κατέχει ἐν ἐκάστῃ λέξει. Π. χ. raco (εἰρήνη), peso (τεμάχιον), (πρόφ. πάτσο, πέτσο καὶ οὐχὶ πάκο, πέκο).

Taso (κύπελλον), roso (δρόσος), πρόφ. τάσο, ρόσο καὶ οὐχὶ τάζο, ρόζο.

Regno (κράτος), signo (σημεῖον), πρόφ. ρέγκνο, σίγκνο καὶ οὐχὶ ρένλο, σίνλο.

Piedo (ποῦς), mielo (μέλι), πρόφ. πηέδο, μηέλο καὶ οὐχὶ πλέδο, μλέλο· νὰ ἀκούηται δηλ. εὐκρινῶς ὡς συλλαβὴ τὸ φωνῆεν i χωρὶς νὰ πνίγηται (ὡς εἰς τὴν Γαλλικὴν).

Vangharoj (φαβορῖτες), lipharo (μύσταξ), πρόφ. βάγκ-χίρογλ, λιπχάρο καὶ οὐχὶ βαγκάρογλ, λιφάρο.

(1) Ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ οἱ κανόνες δὲν ἔχουσιν ἐξαίρεσιν.

Sceptro (σκήπτρον), scii (γινώσκειν), πρόφ. σ-τσέπτρο, σ-τσίη, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅσας τὰ γράμματα ταῦτα συναντῶνται (τὸ s πρὸ τοῦ c), διατηρεῖ ἕκαστον τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προφορὰν.

Σημ.— Εἰς καμμίαν ἀπλὴν λέξιν τῆς Ἑσπεράντο δὲν ὑπάρχει διπλοῦν γράμμα. Ὅθεν ἂν τις ἀπαντήσῃ λέξιν ἔχουσαν διπλοῦν γράμμα, ἡ λέξις αὕτη εἶνε πάντως σύνθετος. Π. χ. ἡ λέξις malleta (ἀνίκανος) εἶνε σύνθετος ἐκ τοῦ mal- (πρόθημα δηλοῦν τὸ ἐναντίον) καὶ lerta (ικανός)· ἡ λέξις littuko (σινδών), εἶνε σύνθετος ἐκ τοῦ lit- (κλίνη) καὶ tuko (ᾠδόνη). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ λέξις δεόν νὰ προφέρεται οὕτως, ὥστε νὰ ἀκούωνται εὐκρινῶς τὰ δύο συνθετικά αὐτῆς μέρη: μαλ-λέρτα, λιτ-τοῦκο.

§ 4. Περί τονισμοῦ (Akcento)

KANON 2ος

Κανὼν 2ος.— Ὅλαι αἱ λέξεις τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης.

Διασάφησις

Περί τονισμοῦ.— Ἐν τῇ Ἑσπεράντο δὲν σημειοῦνται τόνοι. Ὅλαι αἱ λέξεις ἐξ ὅσων δήποτε καὶ ἂν συνίστανται συλλαβῶν τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης, οἷον: patro, diploma, paragrafo, melankolio.

Τὰ ἡμιφωνήεντα ἢ ἡμισύμφωνα: ŭ καὶ j ἀποτελοῦσιν, ὡς εἴπομεν ἄνωτέρω (§ 2, β), μίαν καὶ μόνην συλλαβὴν ἢ δίφθογγον μετὰ τοῦ φωνήεντος μετὰ τοῦ ὁποίου συνδέονται· ἐπομένως ὁ τονισμὸς τῶν λέξεων, αἵτινες λήγουσιν εἰς ἓν τῶν ἡμιφωνηέντων ἢ ἡμισυμφώνων τούτων εἶνε ὁ αὐτὸς ὡς ἐὰν τὰ γράμματα ŭ καὶ j δὲν ὑπῆρχον. Π. χ. nokto, νύξ, noktoj, νύκτες (πρόφ. νόκτο, νόκτογ!)· ὥστε ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ j πρὸς σχηματισμὸν τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ὀνομάτων, ὁ τόνος αὐτῶν δὲν μεταβάλλεται (1).

(1) Σημειωτέον ὅτι δὲν πρέπει τις νὰ συγχέῃ τὰς διφθόγγους aŭ, eŭ μετὰ τὰς συλλαβὰς au, eu, αἵτινες ἀποτελοῦσι δύο συλλαβὰς κεχωρισμένας ὡς balau (σάρονε) πρόφ. μπαλάου καὶ οὐχὶ μπάλαου. Ĝi pereu (τοῦτο ἄς χαθῇ) πρόφ. περέου καὶ οὐχὶ πέρεου.

B. ΤΥΠΙΚΟΝ (MORFOLOGIO)

Μέρη τοῦ λόγου (Parolpartoj)

§ 5. Τὸ ἄρθρον. Πῶς ἐκφέρεται τὸ ἄρθρον

KANON 3ος

Κανὼν 3ος.— Ἡ Ἑσπεράντο ἐν μόνον ἄρθρον ἔχει, τὸ ὀριστικόν la, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀμετάβλητον καθ' ὅλους τοὺς ἀριθμούς, τὰ γένη καὶ τὰς πτώσεις.

Διασάφησις

Πῶς ἐκφέρεται τὸ ἄρθρον.— Ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἑσπεράντο, τὰ ὀνόματα ἐκφέρονται ἄνευ ἄρθρου ὅταν λαμβάνωνται ὁριστῶς. Π. χ. Reĝo bona neniel diferencas de la bona patro (ἄρχων ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ). (1)

Πρὸ τῶν κυρίων ὀνομάτων οὐδέποτε τίθεται τὸ ἄρθρον καὶ ἐὰν ἀκόμη προηγῇται αὐτῶν προσηγορικὸν ὄνομα σημαῖνον τὸ ἐπάγγελμα, τὴν τάξιν, τὴν θέσιν ἢ τὴν φύσιν. Π. χ. Esperanto (ἡ Ἑσπεράντο), Grekuj (ἡ Ἑλλάς), Insulo Samos-o (ἡ νήσος Σάμος).

Ἐκθλιψις τοῦ ἄρθρου (Elizio de l'art.kolo)

KANON 4ος

Κανὼν 4ος.— Χάριν εὐφωνίας δύναται νὰ γίνῃ ἐκθλιψις τοῦ ἄρθρου la, ὡς καὶ τοῦ τελικοῦ φωνήεντος [o] τοῦ οὐσιαστικοῦ (2).

(1) Ἐνῶ μετὰ τὰς ἀπλᾶς λέξεις Kies (τίνος, οὔτινος), ĉiu (ἕκαστος), ĉiuj (πάντες), τὸ ἄρθρον εἶνε περιττὸν, τίθεται τοῦτο πρὸς δήλωσιν τοῦ εἶδους καὶ τῆς ὁλότητος. Π. χ. La homo estas mortema (ὁ ἄνθρωπος [ἕκαστος] ἄνθρωπος καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος) εἶνε θνητός, trinku la lakton (πίετε τὸ γάλα [ὅλον τὸ γάλα]).

(2) Ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον ἐν τῇ ποιήσει καὶ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ νικτοῦ τῶν κυρίων ὀνομάτων. Ἐν τοῖς τοῖς δύναται νὰ εἴπῃ τις: Sinjor' Doktoro, Sinjor' Profesoro κτλ.

Διασάφησις

Ἐκθλιψις τοῦ ἄρθρου.— Ἡ ἐκθλιψις τοῦ ἄρθρου δύναται νὰ γίνῃ εἰς δύο περιπτώσεις: 1ον) ἐὰν τὸ ἄρθρον εὐρίσκηται κατόπιν προθέσεως ληγούσης εἰς φωνήεν, ὡς de l'mondo ἀντὶ de la mondo· 2ον) πρὸ τῶν λέξεων, αἵτινες ἄρχονται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς l'oro kaj l'argento ἀντὶ la oro kaj la argento.

§ 6. Τὰ οὐσιαστικά (La substantivoj)

α') Περὶ τοῦ θηλυκοῦ γένους. — **β) Χρῆσις τῆς αἰτιατικῆς**

KANON 5τος

Κανὼν 5τος.— Ἡ κατάληξις ὁ εἶνε χαρακτηριστικὸν τῶν οὐσιαστικῶν (1)· ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς σχηματίζεται προσθέσει τοῦ j (2)· πτώσεις ὑπάρχουσι μόνον δύο: ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ, ἡ τελευταία σχηματίζεται προσθέσει ἐνὸς n εἰς τὴν ὀνομαστικὴν, αἱ ἄλλαι πτώσεις ἐκφράζονται διὰ τῶν προθέσεων καὶ τοῦ τύπου τῆς ὀνομαστικῆς, ἡ γενικὴ διὰ τῆς προθέσεως de, ἡ δοτικὴ διὰ τῆς προθέσεως al καὶ ἡ ἀφαιρετικὴ διὰ τῆς per ἢ δι' ἄλλων προθέσεων κατὰ τὴν ἔννοιαν.

Διασάφησις

α) Περὶ τοῦ θηλυκοῦ γένους.— Ἐν τῇ Ἑσπεράντο δὲν ὑπάρχει κατάληξις διακριτικὴ τοῦ γένους, ἀλλὰ τῶν προσηγορικῶν ὀνομάτων τῶν προσώπων καὶ τῶν ζώων σχηματίζεται ἴδιος τύπος πρὸς παράστασιν τοῦ θηλυκοῦ γένους διὰ τῆς παρεμβολῆς τοῦ ἐπιθήματος in μεταξὺ τῆς ῥίζης καὶ τῆς καταλήξεως O. Π. χ. Frato (ἀδελφός), frat-in-o (ἀδελφή)· koko (ἀλέκτωρ), kok-in-o (ὄρνις). (3)

(1) Καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν γενῶν.

(2) Διὰ τὸ οὐσιαστικὸν καὶ τὸ ἐπίθετον.

(3) Ἐκ τῶν κυρίων ὀνομάτων τὰ πλέον εὐχρηστα ἐσπεραντοποιοῦνται, καὶ ἄλλα μένουσιν ὡς ἔχουσι. Π.χ. Παῦλος Paŭlo, Ἰωάννης Johano, Ἀθῆναι Ateno, Παρίσιοι Parizo, Λονδῖνον Londono, ὁ Δούναβις Danubo.

β) Περὶ τῆς χρήσεως τῆς αἰτιατικῆς.— Τῆς αἰτιατικῆς τόσον εἰς τὸν ἐνικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν γίνεται χρῆσις 1ον) μετὰ ῥῆμα ἐνεργητικόν, δηλ. ὅταν τὸ ὄνομα χρησιμεύῃ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον. Π.χ. Mia patro skribas leteron (ὁ πατήρ μου γράφει ἐπιστολήν)· 2ον) ὅταν σημαίνῃ τὸν τόπον πρὸς ὃν διευθύνεται τις, τὴν χρονολογίαν, τὴν διάρκειαν τῆς ἐνεργείας, τὸ μέτρον καὶ τὸ τίμημα. Π.χ. Mi iras Atenon (πηγαίνω εἰς Ἀθήνας). La dekan de Marto (τὴν δεκάτην Μαρτίου). Mi atendas tri horojn (περιμένω τρεῖς ὥρας). Iufoje vesperon (ἐνίοτε τὸ βράδυ). Tiu ĉi tablo estas tri metrojn longa kaj du metrojn larĝa (ἡ τράπεζα αὕτη ἔχει μῆκος τριῶν μέτρων καὶ πλάτος δύο). Tiu libro kostas ok draĥmojn (ἐκεῖνο τὸ βιβλίον τιμᾶται ὀκτὼ δραχμῶν).

§ 7. Τὸ ἐπίθετον (La Adjektivo)

Βαθμοὶ παραθέσεως

KANON 6τος

Κανὼν 6τος.— Ἡ χαρακτηριστικὴ κατάληξις τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ τοῦ ἄρσενικοῦ, ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους εἶνε a, ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς καὶ αἱ πτώσεις σχηματίζονται ὡς καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν· τὰ παραθετικά ὑπεροχῆς ἐκφέρονται διὰ τῶν pli-ol (πλέον-ῆ), καὶ τὰ ὑπερθετικά ὑπεροχῆς διὰ τῶν (la) plej-el.

Διασάφησις.

Βαθμοὶ παραθέσεως (Gradoj de Komparo).— Ὅπως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ πάσῃ ἄλλῃ γλώσσῃ, οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἑσπεράντο τὰ ἐπίθετα σχηματίζουσι βαθμοὺς παραθέσεως.

α' Παραθετικά ὑπεροχῆς.— Τὰ παραθετικά τῆς ὑπεροχῆς ἐκφέρονται διὰ τῶν λέξεων pli (πλέον)... ol (ῆ) π. χ. Pli blanka ol la nego (λευκώτερος τῆς χιόνος), li estas pli forta ol mi (εἶνε ἰσχυρότερος ἐμοῦ).

β' **Παραθετικά ισότητος.**—Τὰ παραθετικά τῆς ισότητος ἐκφέρονται διὰ τῶν λέξεων *tiel* (τόσον)... *kiel* (ὅσον). Π. χ. *Li estas tiel bona, kiel vi* (εἶνε τόσον καλὸς ὅσον ὑμεῖς). *Mi amas lin, kiel mia frato* (ὑπονοεῖται: *amas lin*). *Mi amas lin, kiel mian fraton* (δηλ. *kiel mi amas mian fraton* (1)).

γ' **Παραθετικά μειονότητος.**—Τὰ παραθετικά μειονότητος ἐκφέρονται διὰ τῶν λέξεων *malpli* (ἥττον)... *ol* (ἥ). Π. χ. *Li estas malpli riĉa ol sia amiko* (εἶνε ἥττον πλούσιος τοῦ φίλου του).

δ' **Ὑπερθετικά ὑπεροχῆς.**—Τὰ ὑπερθετικά τῆς ὑπεροχῆς ἐκφέρονται διὰ τῶν λέξεων *la plej*... *el* (πλέον—ἥ). Π. χ. *Petro estas la plej granda el miaj fratoj* (ὁ Πέτρος εἶνε ὁ μέγιστος τῶν ἀδελφῶν μου) (2).

ε' **Ὑπερθετικά μειονότητος.**—Τὰ ὑπερθετικά τῆς μειονότητος ἐκφέρονται διὰ τῶν *malplej* (ἥττον)—*el* (ἥ). Π. χ. *La malplej granda el ni* (ὁ μικρότερος ἡμῶν).

στ' **Ἀπόλυτα ὑπερθετικά.**—Τὰ ἀπόλυτα ὑπερθετικά ἐκφέρονται διὰ τῶν λέξεων *tre* (λίαν) καὶ *multe* (πολύ). Π. χ. *Li kuras tre rapide* (τρέχει τάχιστα). *Estis multe da homoj* (ἦσαν πολλοὶ ἄνθρωποι [ὁμοῦ]). *Estis multaj homoj* (ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ: ἦσαν διάφοροι ἄνθρωποι [κεχωρισμένως ἕκαστος]) (3).

(1) Ἡ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὥσφ... τόσφ, ἐκφέρεται ἐν τῇ Ἑσπεράντο διὰ τῆς *ju pli... des pli*. Π. χ. "Ὅσφ περισσότερον μὲ ἀγαπᾷτε, τόσφ περισσότερον σᾶς ἀγαπῶ: *ju pli vi min amas, des pli mi vin amas*. "Ὅσφ περισσότερον σᾶς ἀγαπῶ, τόσφ ὀλιγώτερον μὲ ἀγαπᾷτε: *ju pli mi vin amas des malpli vi min amas*.

(2) Τὸ *plej* τιθέμενον ἄνευ ἄρθρου δηλοῖ τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ἄνευ τῆς ἐννοίας τῆς συγκρίσεως. Π. χ. *Ŝi kantas plej bone* (αὕτη ᾄδει ἐξαιρέτως!).

(3) Ἡ παρ' ἡμῶν φράσις: ὅσον οἷόν τε..., ἐκφέρεται διὰ τῆς: **Kiel eble plej....**

§ 8. Ἀριθμητικά (Numeraloj)

KANON 7ος

Κανὼν 7ος.—Τὰ ἀριθμητικά ἐπίθετα διαιροῦνται α) εἰς ἀπόλυτα ἀριθμητικά, τὰ ὅποια εἶναι ἀμετάβλητα. β) εἰς τακτικά ἀριθμητικά διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *a* εἰς τὰ ἀπόλυτα. γ) εἰς πολλαπλασιαστικά διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *obl*. δ) εἰς κλασματικά διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *on*. ε) εἰς περιληπτικά διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *or* καὶ σί) εἰς διανεμητικά τὰ ὅποια ἐκφέρονται διὰ τῆς *po* (ἀνὰ) πρὸ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν.

Διασάφεις

α') **Ἀπόλυτα ἀριθμητικά.**—Ταῦτα εἶναι τὰ: *Nulo* (0), *Unu* (1), *Du* (2), *Tri* (3), *Kvar* (4), *Kvin* (5), *Ses* (6), *Sep* (7), *Ok* (8), *Naŭ* (9), *Dek* (10), *Cent* (100), *Mil* (1000). Αἱ δεκάδες καὶ αἱ ἑκατοντάδες σχηματίζονται δι' ἀπλῆς παραθέσεως τῶν δέκα πρώτων ἀριθμῶν πρὸ τῶν λέξεων *dek* ἢ *cent*.

Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικά εἶναι ἀμετάβλητα. Π. χ. *Unu vidvino havis du filinojn* (Χήρα τις εἶχε δύο θυγατέρας) (1).

Ὅσάκις γίνεται λόγος περὶ δύο προσώπων ἢ πραγμάτων τότε γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως *ambaŭ* (ἀμφότεροι).

β') **Τακτικά ἀριθμητικά.**—Ταῦτα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπολύτων διὰ τῆς ἀπλῆς προσθήκης τοῦ *a*, τὸ ὅποιον εἶνε χαρακτηριστικὸν ὅλων τῶν ἐπιθέτων. Π. χ. Πρῶτος *unua*, δεύτερος *dua*, ἐνδέκατος *dekunua*, δωδέκατος *dekdua*, εἰκοστὸς πρῶτος *dudekunua*, τριακοστὸς *trideka*, κτλ. *Unu* οὐ μόνος, *duo* дуάς, *deko* δεκάς.

Τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν γίνεται χρῆσις ἐν τῇ Ἑσπεράντο καὶ πρὸς δήλωσιν τῶν σελίδων, τῶν ἡμερῶν, τῶν ὡρῶν, τῶν

(1) Γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως *unu* (ἀντωνυμικῶς) ὅταν ἡ λέξις αὕτη εὐρίσκηται ἐν σχέσει μετὰ τῆς λέξεως *alia*, ὡς παρ' ἡμῶν: Ὁ μὲν, ὁ δὲ. Π. χ. *La unun mi vidis, la alian ne. Unuj venis, aliaj foriris*.

μηνῶν, τῶν ἐτῶν, τῶν βασιλέων κτλ. Π.χ. La paĝo trideka (ἡ 30ῃ σελίς), la unua horo (ἡ πρώτη ὥρα), en la deksesa de Aprilo (τὴν 16ην Ἀπριλίου), en la jaro mil naŭcent da leka (τῷ ἔτει 1920), Aleksandro Dua (Ἀλέξανδρος ὁ 2ος).

γ) **Πολλαπλασιαστικά.**— Ταῦτα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπολύτων διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιθήματος obl, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθενται αἱ χαρακτηριστικαὶ καταλήξεις o, a ἢ e, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων καθόσον δηλ. πρόκειται νὰ σχηματισθῇ οὐσιαστικόν, ἐπίθετον ἢ ἐπίρρημα. Π.χ. La duoblo (τὸ διπλοῦν), la triobla (ὁ τριπλοῦς), duoble (διτῶς) (1).

δ) **Κλασματικά.**— Ταῦτα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιθήματος on, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθενται αἱ χαρακτηριστικαὶ καταλήξεις o, a, e ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων, καθόσον δηλ. πρόκειται περὶ κλασματικῶν ἀριθμῶν οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων ἢ ἐπιρρημάτων. Π.χ. La duona Draĥmo, τὸ ἡμισυ τῆς Δραχμῆς. Unu triono, (1/3).

ε) **Περίληπτικά.**— Ταῦτα σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιθήματος op, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται ἡ χαρακτηριστικὴ κατάληξις τῶν ἐπιθέτων a, ἂν γίνηται χρῆσις αὐτῶν ὡς ἐπιθέτων, ἢ κατάληξις δὲ e ἢ χαρακτηριστικὴ τῶν ἐπιρρημάτων, ἂν γίνηται χρῆσις αὐτῶν ὡς ἐπιρρημάτων. Π.χ. La duopa atako (ἡ ἐκ μέρους δύο προσβολή), kvinope sin ĵetis sur min (καὶ οἱ πέντε ἐπετέθησαν ἐναντίον μου).

Τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ λέξεις τῶν ἀριθμῶν γενικῶς δύνανται κατὰ τὰς περιπτώσεις τὰ προσλάβωσι τὸν εἰς o τύπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸν εἰς a τύπον τοῦ ἐπιθέτου ἢ τὸν εἰς e τύπον τοῦ ἐπιρρηματος.

Unu, du, tri	1, 2, 3
Unua, dua, tria	Πρῶτος, δεύτερος, τρίτος
Unue, due, trie	Πρῶτον, δεύτερον, τρίτον
Unuobla, duobla, triobla	Ἀπλοῦς, διπλοῦς, τριπλοῦς
La duoblo, la trioblo,	Τὸ διπλάσιον, τὸ τριπλάσιον,
la kvaroblo	τὸ τετραπλάσιον
Duoble, trioble, kvaroble	Διτῶς, τριπλῶς, τετραπλῶς.

(1) Τὰ ἐπαναληπτικά ἐκφέρονται διὰ τῆς λέξεως fojo (φορά) ὡς: τρεῖς φορές tri fojojn, τρεῖς trifoje.

στ) **Διανεμητικά.**— Ταῦτα ἐκφέρονται διὰ τῆς po (ἀνά) καὶ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν. Π.χ. Al ĉiu el la laborantoj mi pagis po dek Draĥmoj (εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐργατῶν ἐπλήρωσα ἀνὰ δέκα Δραχμὰς (1).

§ 9. Ἀντωνυμῖαι (Pronomoj)

KANON 8ος

Κάνων 8ος.— Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι εἶναι: mi (ἐγώ), ci (σύ), li (αὐτός), ŝi (αὐτή), ĝi (αὐτός, ἡ, ὁ), ni (ἡμεῖς), vi (ὑμεῖς, σεῖς), ili (αὐτοί, αἱ, αἱ), si (ἐαυτόν, ἡν, ὁ), oni (τις, τινες), mem (ὁ αὐτός, αὐτός, ἡ, ὁ), ai ἀπόλυτοι κτητικαὶ σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀντιστοίχων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χαρακτηριστικοῦ a.

Διασάφσεις

α) **Προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι** (personaj pronomoj):

1του πρσ. τοῦ ἐνικοῦ	mi—ἐγώ
2ρου » » »	ci (2)—σύ
3του » » »	li—αὐτός
	ŝi—αὐτή
	ĝi (3)—αὐτό
	si (4)—ἐαυτόν, ἡν, ὁ (αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία).
1του πρσ. του πληθυντ.	ni—ἡμεῖς
2ρου » » »	vi—ὑμεῖς (σεῖς)
3του » » »	ili—αὐτοί, αἱ, αἱ.

(1) Μετὰ τὴν λέξιν po (ὡς καὶ μετὰ τὴν λέξιν da) γίνεται χρῆσις τῆς ὀνομαστικῆς. Π.χ. Mi donis po du pecoj (ἔδωκα ἀνὰ δύο τεμάχια). Mi havas centon da pomoj (ἔχω ἑκατοντάδα μήλων).

(2) Ci Σπανίως γίνεται χρῆσις τῆς ἀντωνυμίας ci (σύ) συνήθως γίνεται χρῆσις τῆς vi (ὑμεῖς, σεῖς) καὶ διὰ ἀκόμῃ ὁ λέγων ἀποτείνεται εἰς ἕν πρόσωπον οἷας δῆποτε τάξεως, ἀλλὰ τότε οἱ ἐπιθετικοὶ καὶ μετοχικοὶ προσδιορισμοὶ αὐτοῦ τίθενται καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν.

(3) Ĝi Τῆς ἀντωνυμίας ĝi γίνεται χρῆσις ἐπὶ ὀνομάτων τῶν ζώων, τῶν πραγμάτων, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ προσώπων, οὕτως δὲν ὀρίζεται τὸ γένος. Π.χ. Nature la infano estas ploranta, ĝi ploras por negravaĵoj (ἐκ γένσεως τὸ παιδίον εἶνε γιλόδαχρον, κλαίει μὲ τὸ παραμικρόν) homo (ἄνθρωπος) ἐν τῇ Ἐσπεράντο εἶνε οὐδετέρου γένους διότι δηλὸν ἔχει τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα.

(4) Si Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία si εἶνε εὐχρηστος διὰ τὴν ἀναφορὰν εἰς

Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι προσλαμβάνουσι τὸ π τῆς αἰτιατικῆς ὡς καὶ τὰ ὀνόματα, δηλ. ὅταν χρησιμεύωσιν ὡς ἀντικείμενον.

Ἄοριστος προσωπικὴ ἀντωνυμία εἶνε ἡ oni (τις, τινες). Π.χ. Oni diras (1), ke la planedo Marso estas loĝata (λέγεται ὅτι ὁ πλανήτης Ἄρης κατοικεῖται).

Ὅριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ ἀντωνυμία εἶνε ἡ mem. Π.χ. Tion diris la kuracisto mem (τοῦτο εἶπεν ὁ ἴδιος ὁ ἰατρός).

β') Ἀπόλυτοι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.— Αὗται σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀντιστοίχων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χαρακτηριστικοῦ a.

Mia (mi-a) ἐμός, via (vi-a) ἰδικός σας, si (si-a) αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτοῦ κτλ.

Αἱ ἀντωνυμίαι κλίνονται ὡς τὸ οὐσιαστικὸν οὗτινος ἀκολουθοῦσι τοὺς κανόνες. Π.χ. mi, αἷτ. min. La viaj oĝi idioj σας.

§ 10. Τὸ ρῆμα (La Verbo)

1) Τύποι τοῦ ρήματος. 2) Τὸ ποιητικὸν αἷτιον

ΚΑΝΩΝ 9τος.

Κανὼν 9τος.— Τὸ ρῆμα ἔχει ἓνα καὶ μόνον τύπον δι' ἑκαστον χρόνον χωρὶς νὰ μεταβάλληται οὔτε διὰ τὰ πρόσωπα οὔτε διὰ τοὺς ἀριθμούς· ὁ ἐνεστώς ἐκφέρεται διὰ τῆς κατα-

τὸ ὑποκείμενον τοῦ ρήματος τῆς προτάσεως. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λαμβάνηται ἐπὶ πρῶτον ἢ δευτέρου προσώπου ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τρίτου εἰς ὅλα τὰ γένη καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀριθμούς. Π.χ. Mi lavas min (νίπτομαι) καὶ οὐχὶ mi lavas sin. Vi laŭdas vin (αὐτοεπαινεῖσθε) καὶ οὐχὶ vi laŭdas sin. Ἐκ τῆς ἀντοπαθοῦς ταύτης ἀντωνυμίας si σχηματίζεται τὸ κτητικὸν ἀντοπαθὲς ἐπίθετον sia καὶ la sia. Τούτου γίνεται χρῆσις ἐπὶ ταυτοπροσωπείας δηλ. τίθεται πρὸ τοῦ ἀντικειμένου τὸ ὅποσον ἀνήκει εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ὑποκείμενον τοῦ ρήματος τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τίθεται πρὸ τοῦ ὑποκειμένου. Π.χ. Mia patrino forĝesis sian libron (ἡ μήτηρ μου ἐλθρομόνησε τὸ βιβλίον της). La patro kaj lia infano iris promeni (ὁ πατήρ καὶ τὸ παιδίον τον μετέβησαν νὰ περπατήσωσιν).

(1) *H estas dirate.

λήξεως as, ὁ παρῳχημένος διὰ τῆς is, ὁ μέλλων διὰ τῆς os, ἡ ὑποθετικὴ ἐγκλισις διὰ τῆς us, ἡ προσκατατικὴ καὶ ὑποτακτικὴ διὰ τῆς u καὶ τὸ ἀπαρέμφοτον διὰ τῆς i· ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ διὰ τῶν anta, inta, onta, ἡ παθητικὴ μετοχὴ διὰ τῶν ata, ita, ota. Ἡ παθητικὴ φωνὴ σχηματίζεται διὰ τοῦ ρήματος esti (μόνον βαηθητικὸν ρῆμα) καὶ τῆς προσηκούσης παθητικῆς μετοχῆς.

Διασάφσεις

1) Τύποι τοῦ ρήματος.— α') Ἐνεργητικὴ φωνή.— Ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ, 12 εἶναι οἱ τύποι τοῦ ρήματος διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζονται αἱ ἐγκλίσεις καὶ οἱ χρόνοι αὐτοῦ:

As χαρακτηρίζει τὸν ἐνεστώτα. Π.χ. Mi amas (ἀγαπῶ).

Is χαρακτηρίζει τὸν παρῳχημένον (τὸν παρατατικόν, τὸν ἀόριστον καὶ τὸν παρακείμενον). Π.χ. vi amis (ἠγαπατε, ἠγαπήσατε, ἔχετε ἀγαπήση). (1)

Os χαρακτηρίζει τὸν μέλλοντα. Π.χ. li amos (θα ἀγαπήση). (2)

Us χαρακτηρίζει τὴν ὑποθετικὴν ἐγκλισιν. Π.χ. Ŝi amus (αὐτὴ θὰ ἠγάπα). (3).

U χαρακτηρίζει τὴν προστακτικὴν καὶ ὑποτακτικὴν. Π.χ.

(1) Ἰδίως ὁ παρῳχημένος ὁ σημαίνει τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου τὴν προερχομένην ἐκ τῆς πράξεως (τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως) οἷος ἦτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ὁ παρακείμενος, ἐκφράζεται ἐν τῇ Ἑσπεράντο διὰ τοῦ estas καὶ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ παρῳχημένου. Π.χ. mi estas aminta (ἠγάπησα), mi estas mortinta (τέθηκα, εἰμι νεκρός). Ὅταν δὲ πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι ἡ πράξις ἐγένετο πρὸ ἄλλης πράξεως, οἷαν σημασίαν ἔχει ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ὁ ὑπερσυντέλικος, τότε ἐν τῇ Ἑσπεράντο, ὁ παρῳχημένος ἐκφράζεται διὰ τοῦ estis καὶ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ παρῳχημένου. Π.χ. Mi estis aminta (εἶχον ἀγαπήση), mi estis mortinta (ἐτεθνήκειν, ἤμην νεκρός).

(2) Ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι ἡ πράξις θὰ εἴναι τετελεσμένη πρὸ ἄλλης πράξεως, ὁ μέλλων ἐκφράζεται ἐν τῇ Ἑσπεράντο διὰ τοῦ estos καὶ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ παρῳχημένου. Π.χ. Mi estos aminta (θα ἔχω ἀγαπήση).

(3) Ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ἡ προτεραιότης, τότε ἡ ὑποθετικὴ ἐκφράζεται διὰ τοῦ estus καὶ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ παρῳχημένου. Π.χ. Mi estus aminta (θα εἶχον ἀγαπήση).

Venu (ἔλθετε), li venu (ἄς ἔλθῃ), ordonu, ke li venu (διατάξενε νὰ ἔλθῃ [οὗτος]).

I χαρακτηρίζει τὸ ἀπαρέμφατον. Π. χ. *fari* (ποιεῖν), *esti* (εἶναι) (1).

Anta χαρακτηρίζει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος. Π. χ. *Amanta* (ἀγαπῶν) (2).

Inta χαρακτηρίζει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν τοῦ παρῳχημένου. Π. χ. *Aminia* (ἀγαπήσας).

Onta χαρακτηρίζει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν τοῦ μέλλοντος. Π. χ. *Amonta* (ὁ ἀγοπήσων).

Ata χαρακτηρίζει τὴν παθητικὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος. Π. χ. *Amata* (ἀγαπήμενος) (3).

Ita χαρακτηρίζει τὴν παθητικὴν μετοχὴν τοῦ παρῳχημένου χρόνου (τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ παρακειμένου. Π. χ. *Amita* (ἀγαπηθείς, ἡγαπημένος) (4).

(1) Ἐπίσης γίνεται χρῆσις τοῦ *esti* μετὰ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ παρῳχημένου πρὸς ἐκφράσιν τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ παρῳχημένου. Π. χ. *Esti aminta* (ἀγαπήσαι). Ἀλλὰ συνηθέστερον τοῦτο ἐκφράζεται περιγραφαστικῶς. Π. χ. *Mi opinias, ke mi bone faris aginte tiel* (νομίζω ὅτι καλῶς ἐπραΰνασθε ἐνεργήσας).

(2) Αἱ μετοχαὶ δύνανται νὰ λάβωσι κατὰ τὰς περιστάσεις τὰς χαρακτηριστικὰς καταλήξεις τοῦ ἐπιθέτου (a), τοῦ οὐσιαστικοῦ (o) ἢ τοῦ ἐπιρρηματός (e).

(3) Τῆς παθητ. μετοχῆς εἰς *ata* γίνεται χρῆσις ὁσάκις ἡ μετοχὴ ἀναφέρεται εἰς τι σύνηδες τὸ ὅποιον συνεχῶς ἐπαναλαμβάνεται δηλ. εἰς *πραΰνω*, ἣτις πάντοτε εἰσίσταται ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ ἣτις ἐπομένως δηλοῖ τὴν ἔννοιαν τοῦ διαρκοῦς ἐνεστώτος. Π. χ. *Tio ĉi estas legata en la Evangelio* (τοῦτο ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ).

(4) Τῆς παθητ. μετοχῆς εἰς *ita* γίνεται χρῆσις πρὸς δῆλωσιν παρῳχημένου χρόνου ὁσάκις πρᾶξις τις ἐξετελέσθη ἢ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ πρὸ ἄλλης τινὸς πράξεως ἢ πρὸ τινος ὁρισμένου χρόνου. Π. χ. *La panlaborista grupo estas definitive fondita* (ὁ παρεργατικὸς σύλλογος ἰδρύθη ὁριστικῶς). *Kiam la fajrpumpilo alvenis, ĉio jam estis brulita* (ἔως ὅτου φθάσῃ ἡ ὑδραντλία τὸ πᾶν εἶχε καῖ).

Οτα χαρακτηρίζει τὴν παθητικὴν μετοχὴν τοῦ μέλλοντος. Π. χ. *amota* (ἀγαπηθισόμενος).

β') **Παθητικὴ φωνή.** — Ἡ παθητικὴ φωνὴ σχηματίζεται διὰ τοῦ ρήματος *esti* (εἶναι), τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ τὸ μόνον βοηθητικὸν ρῆμα ἐν τῇ Ἑσπεράντο, καὶ τῆς προσηκούσης παθητικῆς μετοχῆς τοῦ ρήματος, δηλ. τῆς τοῦ ἐνεστώτος ἢ τοῦ παρῳχημένου χρόνου. Π. χ. *mi estas amata* (ἀγαπῶμαι), *mi estas amita* (ἡγαπήθην, ἡγάπημαι), *mi estis amita* (εἶχον ἀγαπηθῇ) κτλ.

2. **Τὸ ποιητικὸν αἷτιον.** — Τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἦτοι τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ρημάτων (τὸ ὅποιον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἐκφέρεται συνήθως διὰ τῆς ὑπὸ καὶ γενικῆς, σπανίως δὲ διὰ τῆς ἐκ καὶ *παρὰ* καὶ γενικῆς) ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἐκφέρεται διὰ τῆς προθέσεως *de*. Π. χ. *Mi estas amata de l' reĝo* (ἀγαπῶμαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὁ βασιλεὺς μὲ ἀγαπᾷ). (1)

§ 11. Ἐπιρρήματα (Adverboj)

KANON 10ος

Κανὼν 10ος. — *Τὰ παράγωγα ἐπιρρήματα σχηματίζονται διὰ τῆς προσθήκης τῆς καταλήξεως e εἰς τὴν ρίζαν τῆς λέξεως· βαθμοὶ παραθέσεως αὐτῶν ὡς καὶ τῶν ἐπιθέτων.*

Διασάφησις

Ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἐκτὸς τῶν παραγῶγων ἐπιρρημάτων ὑπάρχει μία τάξις ἁπλῶν λέξεων ἢ ριζῶν, αἵτινες ἐπιρρήματα ἐκ φύσεως, δὲν παραλαμβάνουσι τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν *e* τοῦ ἐπιρρηματος ἀλλὰ μένουσιν ὡς ἔχουσιν ὡς: *ambaŭ* (ἀμφό-

(1) Τὰ τριτοπρόσωπα ρήματα ἐκφέρονται ὡς καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. *Pluvas* (βρέχει). *Estas necese, estas bezone, necesas, oni bezonas* (πρέπει); *ŝajnas al mi* (φαίνεται μοι), *estas malvarme* (κάμνει ψυχρός), *okazas ofte ke...* συμβαίνει συχνὰ νὰ... *Estas* (ὑπάρχει, ὑπάρχουσιν) κτλ.

τεροι), ankaŭ (ώσαύτως), ankoraŭ (εἰσέτι), apenaŭ (μόλις), ĉiam (πάντοτε), jam (ἤδη), nun (νῦν, τώρα), jes (ναί) κτλ. (1)

§ 12. Προθέσεις (Prepozicioj)

α) Περί συντάξεως τῶν προθέσεων

KANON 11ος

Κανὼν 11ος.— *Ὅλαι αἱ προθέσεις συντάσσονται μετ' ὀνομαστικῆς, ἥς καὶ προτάσσονται.*

Διασάφησις

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω γενικὸν κανόνα, αἱ προθέσεις συντάσσονται μετ' ὀνομαστικῆς, ὡς: La kato saltis sur la tablo (ὁ γάτος [εὐρίσκετο] ἐπὶ τῆς τραπέζης [καὶ] ἐπήδα ἐπ' αὐτῆς. Ἐν τούτοις ὅταν πρόκηται νὰ δηλωθῇ ἡ κίνησις ἢ δὲ πρόθεσις δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τοῦτο (2), τότε ἡ πρόθεσις συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς, ὡς: La kato saltis sur la tablon, poste sur la kampeon, ĉar la infano dirligis salti sur la planko (ὁ γάτος [ἐκ τινος μέρους] ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔπειτα ἐπὶ τῆς καμήνου, διότι ὁ παῖς ἐξηκολούθει νὰ πηδᾷ ἐπὶ τοῦ δαπέδου) ἐνῶ δηλ. ὁ γάτος διὰ τῶν κινήσεων του ἤλλασε θέσιν (sur — n), ὁ παῖς εὐρίσκετο πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν (sur — o).

β) Περί ὠρισμένης καὶ μὴ ἐννοίας τῶν προθέσεων.

KANON 12ος.

Κανὼν 12ος.— *Ἐκάστη πρόθεσις ἔχει ἐννοίαν ὠρισ-*

(1) Τὰ ἐπιρρήματα ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τίθεται πρὸ τῆς λέξεως, ἥς ὁρίζονται τὴν ἐννοίαν, ὡς mi ne manĝis la pomon (δὲν ἔφαγον τὸ μήλον). Mi manĝis ne la pomon sed la piron (ἔφαγον οὐχὶ τὸ μήλον ἀλλὰ τὸ ἄπιον). Ne mi manĝis la figon (οὐχὶ ἐγὼ ἔφαγον τὸ σῦκον).

(2) ὡς: Obei la patron (ἐπακούειν τῷ πατρί) ἀντὶ obei je la patro.

μένην. Ἐν τούτοις ἐὰν συνέβαινε νὰ μὴ εὕρη τις ὁμιλῶν ἢ γράφων τὴν κατάλληλον πρόθεσιν, τότε δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς προθέσεως je, ἥτις ἐν τῇ Ἑσπεράντο εἶνε ἡ μόνη, ἢ ὁποία δὲν ἔχει ἐννοίαν ὠρισμένην· ἀντὶ δὲ τῆς προθέσεως ταύτης δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ τῆς αἰτιατικῆς ἀνευ προθέσεως.

Διασάφησις

Λογικῶς ἐκάστη πρόθεσις ἔχει ἐν τῇ E. ἐννοίαν ὠρισμένην, ἥτις προσδιορίζει τὴν χρῆσιν αὐτῆς, προτάσσεται δὲ πάντοτε τοῦ ὀνόματος, μεθ' οὗ συντάσσεται. Π.χ. Mi parolas pri mia kuzo (ὁμιλῶ περὶ τοῦ ἑξαδέλφου μου), ni pasos tra la placo (θὰ διέλθωμεν διὰ τῆς πλατείας).

Ἐν τούτοις ἐὰν συνέβαινε κατὰ τύχην νὰ μὴ εὕρη τις ὁμιλῶν ἢ γράφων τὴν κατάλληλον πρόθεσιν, ἥτις νὰ ἐξηγῇ ἐπακριβῶς τὴν ἐννοίαν κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν ὑπὸ λογικὴν ἐποψιν, τότε δυνατόν νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς προθέσεως je, ἥτις εἶνε ἡ μόνη ἐν τῇ Ἑσπεράντο, ἢ ὁποία δὲν ἔχει ἐννοίαν ὠρισμένην ὡς: Ple egi vazojn je sablo per la manoj (πληροῦν τὸ ἀγγεῖον ἄμμου διὰ τῶν χειρῶν), alta je kvin metroj kaj larĝa je tri (ὕψηλός πέντε μέτρα καὶ εὐρύς τρία).

§ 13. Ἡ εἰς τόπον κίνησις

KANON 13ος

Κανὼν 13ος.— *Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται διὰ τῆς προσθήκης τῆς καιαλήξεως τῆς αἰτιατικῆς n.*

Διασάφησις

Ἡ αἰτιατικὴ n τῆς διενθύνσεως δηλοῖ οὐ μόνον τὴν εἰς τόπον κίνησιν, ὡς: Mi eniras en la kafejon (εἰσέρχομαι εἰς τὸ καφενεῖον) ἀλλὰ γενικῶς τὴν διεύθυνσιν πρὸς τινα σκοπόν,

κυρίως καὶ μεταφορικῶς (ἐπὶ προσώπου ἢ πράγματος). Π. χ. La infano falis en la maron (τὸ παιδίον ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν), fali en mizeron (γίνεσθαι δυστυχῆς), la reveno en la feliĉon ἢ (ἐπάνοδος εἰς τὴν εὐτυχίαν).

Ὅταν δὲ ἡ κίνησις διευθύνηται εἰς τινα πόλιν ἢ χώραν, δύναται τις νὰ θέσῃ κατ' αἰτιατικὴν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἢ χώρας ἐκείνης μετὰ ἢ ἄνευ προθέσεως. Π. χ. Mi iras Atenon ἢ al Ateno (πηγαίνω εἰς Ἀθήνας).

§ 14 Περὶ ἀρνήσεως

KANON 14ος

Κανὼν 14ος. — *Ἡ ἀρνήσις ἐκφέρεται διὰ τῆς ne· ἐὰν ὅμως ἐν τῇ φράσει ὑπάρχῃ ἀρνητικὴ τις λέξις, ἡ ne δὲν τίθεται.*

Διασάφησις

Κατὰ φυσικὴν συνέπειαν τοῦ ἀνωτέρου κανόνος, ἐὰν τὸ ἀρνητικὸν ne ὑπάρχῃ ἐν τῇ φράσει, ἡ ἄλλη ἀρνητικὴ λέξις τῆς Ἑλληνικῆς φράσεως μεταφράζεται ἐν τῇ Ἑσπεράντο διὰ τῆς ἀντιστοίχου καταφατικῆς. Π. χ. Mi nenium vidis (οὐδένα εἶδον). Δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ μείνω οὐδενὸς ὀφειλέτης, mi ne volus resti ŝuldanto de iu (δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ μείνω ὀφειλέτης τινος). Sen ia lernado (ἄνευ σπουδῆς τινος).

Λέξεις σύνθετοι μετὰ τῶν ἀρνητικῶν ne, sen, mal ἔχουσιν ὡσαύτως ἀρνητικὴν ἔννοιαν. Συχνάκις δὲ γίνεται χρῆσις αὐτῶν εἰς φράσεις ἐν αἷς προστίθεται καὶ τὸ ἀρνητικὸν ne πρὸς δήλωσιν καταφατικῆς περίπου ἐννοίας. Π. χ. Lia sukceso ne estis neatendita (ἡ ἐπιτυχία του δὲν ἦτο ἀπροσδόκητος δηλ. ἡ ἐπιτυχία του ἀνεμένετο). Lia boneco ne estas senlima (ἡ καλωσύνη του δὲν εἶνε ἄπειρος δηλ. ἡ καλωσύνη του ἔχει τὰ ὅριά της). Li ne estis maljusta (οὗτος δὲν ἦτο ἄδικος δηλ. ἦτο δίκαιος).

§ 15 Ξέναι λέξεις

KANON 15ος

Κανὼν 15ος. — *Αἱ ξέναι λέξεις δὲν μεταβάλλονται ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἀλλὰ προσλαμβάνουσι μόνον τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὰς τυπικὰς καταλήξεις τῆς γλώσσης.*

Διασάφησις

Αἱ ξέναι λέξεις δηλ. αἱ διεθνεῖς λέξεις, ὥς αἱ περισσότεραι ξέναι γλώσσαι ἠρύσθησαν ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς, δὲν μεταβάλλονται ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἀλλὰ προσλαμβάνουσι μόνον τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὰς τυπικὰς καταλήξεις τῆς γλώσσης. Π. χ. Telegrafo (ἐκ τῆς Ἑλλην. τηλέγραφος), kafo (ἐκ τῆς Ἀραβ. καχβέ καφές), vagono (ἐκ τῆς Ἀγγλ. wagon βαγόνιον, σιδηροδρ. ὄχημα), kerubo (ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς χειρουβήμ) korseto (ἐκ τῆς Γαλ. corset, στηθόδεσμος, μποῦστος), banko (ἐκ τῆς Ἰταλ. banca, χρημ. τράπεζα), mantilo (ἐκ τῆς Ἰσπαν. mantilha ἐπωμῖς), kaŭĉuko (ἐκ τῆς Ἰνδικῆς cahuchu, κόμμι ἐλαστικόν), valso (ἐκ τῆς Γερμ. walzer, χορός, ὁ στρόβιλος, τὸ βάλς), palto (ἐκ τῆς Ὁλλανδ. palstrok, ἔνδυμα προσκυνητοῦ, ἐπενδύτης, κοιν. παλτό), skorbuto (ἐκ παλαιᾶς Ὁλλανδ. λέξεως scorbeck, ἥτις δηλοῖ « ἔλκος τοῦ στόματος », κοινῶς σκορβοῦτον).

§ 16 Σύνθεσις τῶν λέξεων

Σχηματισμὸς τῶν λέξεων ἐν γένει

KANON 16ος

Κανὼν 16ος. — *Αἱ σύνθετοι λέξεις σχηματίζονται δι' ἀπλῆς συνθέσεως τῶν ὀνοματικῶν θεμάτων (συνήθως ἄνευ τῶν γραμματικῶν καταλήξεων) τῆς κυρίας λέξεως τιθεμένης εἰς τὸ τέλος.*

Διασάφησις

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἐν τῇ Ε. ἡ σύνθεσις τῶν λέξεων γίνεται ὡς καὶ ἐν τῇ Νεοελληνικῇ. Π.χ. Varoro ἀτμός (ρίζα varor'), ŝiro πλοῖον, varorŝiro ἀτμόπλοιο, ἀλλ' οὐχὶ varoroŝiro fero σίδηρος (ρίζα fer') vojo δρόμος, ferovojo σιδηρόδρομος, ἀλλ' οὐχὶ ferovoj).

Ἐν τούτοις χάριν εὐφωνίας καὶ ἐὰν ἡ σαφήνεια τὸ ἀπαιτῇ, τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος τῆς λέξεως διατηρεῖ, καὶ μετὰ τὴν σύνθεσιν, τὴν γραμματικὴν αὐτοῦ κατάληξιν. Π.χ. unu εἷς, nas-kito γεννηθεὶς, ununaskito μονογενής, unua πρῶτος, naskito γεννηθεὶς, unuanaskito πρωτογενής, πρωτότοκος, aknofalo καταρράκτης.

Σχηματισμὸς τῶν λέξεων ἐν γένει

Πρὸς σχηματισμὸν τῶν λέξεων ἐν γένει ἡ Ἑσπεράντο παραλαμβάνει τὰς ρίζας αἵτινες εἶναι κοιναὶ εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν καὶ ἐξ αὐτῶν παράγει διαφόρους ἄλλας λέξεις **α')** διὰ τῆς προσθήκης τυπικῶν τινῶν καταλήξεων, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸ εἶδος τῶν λέξεων καὶ **β')** διὰ τῶν προσθημάτων.

α') Τυπικαὶ καταλήξεις

Τοιαῦται εἶναι:

- Ἡ ο ἥτις χαρακτηρίζει τὸ οὐσιαστικόν, ὡς: Parol-o λόγος.
 » α » » τὸ ἐπίθετον, ὡς: Parol-a προφορικός, -ή, -όν.
 Ἡ j ἥτις χαρακτηρίζει τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὡς: Bonaj paroloj καλοὶ λόγοι.
 Ἡ n ἥτις χαρακτηρίζει τὴν αἰτιατικὴν, ὡς: Bonajn parolojn καλοὺς λόγους.
 Ἡ e ἥτις χαρακτηρίζει τὸ ἐπίρρημα, ὡς: Parol-e προφορικῶς, διὰ ζώσης φωνῆς.

- Ἡ as ἥτις χαρακτηρίζει τὸν ἐνεστώτα τοῦ ρήματος, ὡς: Mi parolas ὁμιλῶ.
 Ἡ is ἥτις χαρακτηρίζει τὸν παρῳχημένον, ὡς: Mi parolis ὁμιλοῦν.
 Ἡ os ἥτις χαρακτηρίζει τὸν μέλλοντα, ὡς: Mi parolos θὰ ὁμιλήσω.
 Ἡ us ἥτις χαρακτηρίζει τὴν ὑποθετικὴν ἔγκλισιν, ὡς: Mi parolus θὰ ὁμιλοῦν.
 Ἡ u ἥτις χαρακτηρίζει τὴν ὑποτακτικὴν καὶ προστακτικὴν, ὡς: ke vi parolu νὰ ὁμιλήσετε. Parolu! ὁμιλήσετε!
 Ἡ i ἥτις χαρακτηρίζει τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς: Paroli ὁμιλεῖν.
 Ἡ διὰ τὴν ἐνεργητικὴν Μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος: anta, ὡς: Amanta ἀγαπῶν.
 Ἡ διὰ τὴν ἐνεργητικὴν Μετοχὴν τοῦ παρῳχημένου: inta, ὡς: Aminta ἀγαπήσας.
 Ἡ διὰ τὴν ἐνεργητικὴν Μετοχὴν τοῦ μέλλοντος: onta, ὡς: Amonta ἀγαπήσων.
 Ἡ διὰ τὴν παθητικὴν Μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος: ata, ὡς: Amata ἀγαπώμενος.
 Ἡ διὰ τὴν παθητικὴν Μετοχὴν τοῦ παρῳχημένου: ita, ὡς: Amita ἀγαπηθεὶς.
 Ἡ διὰ τὴν παθητικὴν Μετοχὴν τοῦ μέλλοντος: ota, ὡς: Amota ἀγαπηθησόμενος.

β') Προσθήματα (Afiksoj)

Τὰ προσθήματα (afiksoj) εἶναι λεξίδια τινά, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἔννοιαν ὁρισμένην καὶ τὰ ὁποῖα προστίθενται εἰς τὴν ρίζαν ἄλλοτε μὲν πρὸ αὐτῆς καὶ τότε καλοῦνται προθήματα (Prefiksoj), ἄλλοτε δὲ μετ' αὐτὴν καὶ καλοῦνται ἐπιθήματα (sufik-oj). Ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς:

Προθήματα (Prefiksoj). Mal (1) — Ὅπερ δηλοῖ τὸ ἐναν-

(1) Ἐκ τοῦ Γαλλ. mal ὡς εἰς τὴν λέξιν heureux εὐτυχής, malheureux δυστυχής.

τίον, ὡς: Bona καλός, malbona κακός, maldekstra ἀριστερός, malutila ἐπιβλαβής.

Dis (1)— Ὅπερ δηλοῖ τὸν χωρισμὸν καὶ τὸν διασκορπισμὸν, ὡς: Ĵeti ρίπτειν, disĵeti σκορπίζειν, disdoni διανέμειν, disĝiri καταξοχίζειν.

Ge (2)— Δυαδικὸν πρόθημα, ὅπερ προτίθεται εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἀρσενικοῦ γένους τῶν ὀνομάτων πρὸς δήλωσιν καὶ τῶν δύο γενῶν, ὡς Patro, πατήρ, gepatroj πατέρες καὶ μήτηρ=γονεῖς, edzo σύζυγος, geedzoj ὁ καὶ ἡ σύζυγος=ἀνδρόγυνον.

Bo (3). — Ὅπερ χαρακτηρίζει τὴν συγγένειαν ἣτις πηγάζει ἐκ τοῦ γάμου, ὡς Patro πατήρ, bopatro πενθερός, bofilo γαμβρός.

Ek (4) — Ὅπερ χαρακτηρίζει μίαν ἐνέργειαν ἣτις ἀρχίζει ἢ ἣτις εἶνε στιγμιαία, ὡς Dormi κοιμᾶσθαι, ekdormi ἀποκοιμᾶσθαι, ekkrii ἀνακράζειν.

Re (5). — Ὅπερ σημαίνει τὴν ἐπιστροφὴν, τὴν ἐπανάληψιν, ὡς Veni ἔρχεσθαι, reveni ἐπανερχεσθαι, relegi ἐπαναγινώσκειν (ξαναδιαβάζω).

Ἐπιθήματα (Sufiksoj)

Ig (6). — Ὅπερ δηλοῖ τὸ ἐνεργεῖν τὸ ὑπὸ τῆς ρίζης σημαί-

(1) Ἐκ τῆς Λατινικῆς. Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν διά, ὡς διασκορπίζειν. Ἀπαντᾷται εἰς τὴν Γαλλικὴν ὡς εἰς τὴν λέξιν disséminer.

(2) Ἐκ τῆς Γερμ. ὡς εἰς τὰς λέξεις: Geschwister ἀδελφός, ἀδελφή. Gespilen ὁ καὶ ἡ σύντροφος. Gefreunde φίλος καὶ φίλη.

(3) Ἐκ τῆς Γαλλ. ὡς εἰς τὰς λέξεις: Beau-père πενθερός, beau-fils γαμβρός.

(4) Ἐκ τῆς Ἑλλην. προθέσεως ἐκ, ἣτις δηλοῖ κίνησιν ἢ ἀφαιρεσίαν ὡς κινεῖν movi, ἐκκινεῖν ekmovi.

(5) Ἐκ τῆς Λατινικῆς καὶ Γαλλικῆς. Λέξεις εἰς τὴν Γαλλικὴν (ἐπανάληψιν): redire, revoir. (Ἐπιστροφὴν): repousser, réagir.

(6) Ἐκ τῆς Γερμ. ὡς εἰς τὰς λέξεις befehl-ig-en διοικεῖν, ermut-ig-en ἐνθαρρύνειν.

νόμενον, ig(i), ὡς Pura καθαρός, purigi καθαρίζειν, devi ὀφείλειν, devigi ὑποχρεοῦν.

Iĝ (1) Ὅπερ δηλοῖ γίνεσθαι τὸ ὑπὸ τῆς ρίζης σημαίνον, iĝ(i), ὡς Ruĝa ἐρυθρός, ruĝigi ἐρυθριᾶν.

Ul (2). — Ὅπερ προστιθέμενον εἰς τὴν ρίζαν λέξεως παράγει οὐσιαστικὸν ὄνομα ἀρσενικοῦ γένους δηλοῦν τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου ἐκφραζομένην ιδιότητα, ἀτόμου ἢ προσώπου ul(o), ὡς Juna νέος, junulo νεανίας, kun ὁμοῦ, kunulo σύντροφος.

Ad (3). — Ὅπερ χαρακτηρίζει 1) διάρκειαν τῆς ἐνεργείας τῆς δηλουμένης ὑπὸ τῆς ρίζης, ad(i), ὡς paroli ὁμιλεῖν, paroladi ἐκφωνεῖν λόγον, ἢ 2) τὴν ἐνέργειαν ἀνευ τῆς ἐννοίας τῆς διαρκείας, ὡς krono στέφανος, kronadi στέφειν, fabriko ἐργοστάσιον, fabrikadi κατασκευάζειν, aŭdi ἀκούειν, aŭdado ἀκοή.

In (4). — Ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ θηλ. γένος, in(o), ὡς Patro πατήρ, patrino μήτηρ, koko ἀλέκτωρ, kokino ὄρνις.

Ist (5). — Ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ δρῶν πρόσωπον, ist(o), ὡς Instrui διδάσκειν, instruisto διδάσκαλος, juĝi κρίνειν, juĝisto κριτής, ŝuisto ὑποδηματοποιός, kuracisto ἰατρός.

Et (6). — Ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ ὑποκοριστικὸν, et(o), ὡς

(1) Ἰσως ἐκ τῆς Ἑλλ. ρίζης τοῦ ρήματος γίνεσθαι οὗτινος ἔχει τὴν σημασίαν.

(2) Ἐκ τῆς Λατ. Ὁσάκις ἡ ρίζα ἐξ ἧς παράγεται ἡ λέξις εἶνε ρηματικὴ δέον νὰ σχηματίζεται ἐν πρώτοις ἐπιθετικὸν ὄνομα διὰ τοῦ ἐπιθήματος em εἰς ὃ ἀκολούθως προστίθεται τὸ ul, ὡς timi, timema, timemulo, morti, mortema, mortemulo. Ulo = ἄνθρωπος ἢ ἄτομον, ὡς belulo = bela homo (ὡραῖος ἄνθρωπος).

(3) Ἐκ τῆς Γαλ. ὡς εἰς τὴν λέξιν canonnade συμπτροβολισμός.

(4) Ὡς εἰς τὴν Γαλλικὴν Joseph Ἰωσήφ, Joseph-in-e Ἰωσηφίνη.

(5) Ἀπαντᾷται εἰς πολλὰς γλῶσσας, ὡς: ὕλη (Γαλ. matière), ὕλ-ιστ-ής matériel-ist-e, ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὰ ἡμέτερα-τής,-εως,-τήρ,-τωρ καὶ ὡς, ὡς κλέπτης, γραφεύς, σωτήρ, ρήτωρ, τροφός.

(6) Ἀπαντᾷται εἰς πολλὰς γλῶσσας μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν ὡς Γαλλιστὶ τὸ θυγάτριον, fillette; Ἰταλιστὶ τὸ βιβλιάριον libretto. Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς

Domo οἶκος, dometo οἰκίσκος, ridi γελᾶν, rideti μειδιᾶν.

Aj (1). — ὅπερ χαρακτηρίζει συγκεκριμένα οὐσιαστικά, aj(o) ὡς panti ζωγραφίζειν, pentrajo εἰκῶν, trinkaĵo ποτόν.

Ec (2). — ὅπερ χαρακτηρίζει ἀφηρημένα οὐσιαστικά, ec(o) ὡς Bela ὥραϊος, beleco καλλονή, amiko φίλος, amikeco φιλία, feliĉeco εὐτυχία.

Ebl (3). — ὅπερ σημαίνει τὸ δυνατόν γενέσθαι, ebl(a), ὡς Vidi ὁρᾶν, videbla ὁρατός, kredebla πιστευτός, akceptebla παραδεκτός.

Ej (4). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὸν τόπον τὸν εἰδικῶς προωρισμένον εἰς τι, ej(o), ὡς Kafo καφές, kafejo καφεῖον, lernejo σχολεῖον.

Ar (5). — ὅπερ χαρακτηρίζει συλλογὴν, ἄθροισμα, ar(o), ὡς arbo δένδρον, arbaro δάσος, vorto λέξις, vortaro λεξικόν.

Eg (6). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὸν ἀνώτατον βαθμόν, eg(o)

τὰ ἡμέτερα : -ισκος, -ιον, -ιδιον, -αριον, σπανιώτερον -ίσκη, -ίς, -ύδιον, -ύλλιον καὶ σπανιότατα : -ασιον, -ίγνη, -ύφιον ὡς ἀνθρωπίσκος, παιδίον, οἰκίδιον, κυνάριον, παιδίσκη, θεραπαινίς, γησύδιον, κύλλιον, κοράσιον, πολίγνη, ζωΐφιον.

(1) Ἐκ τῆς Γαλλικῆς ὡς εἰς τὴν λέξιν **emballage** περιδείσεις φορτίου.

(2) Ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ὡς εἰς τὰς λέξεις **belezza** καλλονή, **grandezza** μέγεθος.

(3) Ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς. Ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ ἐπιθήματα τῆς Γαλλικῆς : — **able, -ible**, ὡς : **Passable, possible**. Τὸ ἐπίθημα **ebl** ἐνούμενον μετὰ ρηματικῶν ριζῶν ὀχηματίζει λέξεις ἐχούσας παθητικὴν ἔννοιαν, ὡς : **Fleksi** κάμπτειν, **fleksebla** ὁ δυνάμενος νὰ καμφθῇ, **laŭdebla** ἐπαινετός, **videbla** ὁρατός.

(4) Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς — εἶον, ὡς **κουρεύς, κουρεῖον, Μοῦσα Μουσεῖον**, διδάσκαλος διδασκαλεῖον. Τὸ αὐτὸ ἐπίθημα εὐρίσκεται καὶ εἰς τινὰς λέξεις τῆς Γερμανικῆς, ὡς : **Metzger-ei** κρεοπώλεον.

(5) Ἐκ τῆς Λατινικῆς, ὡς εἰς τὴν λέξιν **herbarium**, καὶ ἐκ τῆς Γαλλικῆς ὡς εἰς τὴν λέξιν **formulaire**.

(6) Ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰ ἡμέτερα —ων καὶ —ίας, ὡς : **Γαστήρ, γαστρῶν** (κοιλάρᾱς), **χείλος, χείλων** (χειλαρᾱς), **μέτωπον, μετωπίας, φρόνημα, φρονηματίας**.

ὡς Vento ἄνεμος, ventego θύελλα, ridi γελᾶν, ridegi καγχάζειν.

Il (1). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ ὄργανον, il(o), ὡς kudri ράπτειν, kudrilo βελόνη,flugilo πτερόν, tranĉilo μάχαιρα.

Ind (2). — Ὅπερ σημαίνει ἄξιος εἰς τὸ νὰ, ind(a), ὡς ami ἀγαπᾶν, aminda ἀξιαγάπητος, kredinda ἀξιόπιστος, laŭdinda ἀξιέπαινος.

An (3). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ μέλος, τὸν κάτοικον, τὸν ὁπαδόν, an(o), ὡς Kristo Χριστός, Kristano Χριστιανός, Luterano Λουθηρανός, urbo πόλις, urbano ἀστός, Parizano Παρισινός, Samosano Σάμιος, Akademiano Ἀκαδημαϊκός.

Em (4). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὴν συνήθειαν, τὴν ἔξιν, τὴν κλίσιν, em(a), ὡς : Babili φλυαρεῖν, babilecia φλύαρος, kredi πιστεύειν, kredema εὐπιστος, kolerema ὀξύθυμος, laborema ἐργατικός.

Uj (5). — ὅπερ χαρακτηρίζει τὸ φέρον, τὸ περιέχον, τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημαίνόμενον, uj(o), ὡς : Inko μελάνη, inkujo μελανοδοχεῖον, salujo ἁλατοδοχεῖον, romujo μηλέα, Grek-ujo Ἑλλάς.

(1) Ἐκ τῆς Γαλλικῆς—il, ὡς εἰς τὰς λέξεις **fusil** ὄπλον, **outil** ἐργαλεῖον.

(2) Ἰσως ἐκ τῆς Λατινικῆς—**endus** (ποιητέον) νὰ γίνῃ ἢ ἄς γίνῃ.

(3) Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς. Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὰς ἡμετέρας παραγωγικὰς καταλήξεις τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν, εἰς 1) ανός, ινός λαὶ ἴνος, ὡς : Μωαμεθανός, Λουθηρανός ὡς καὶ Ἀσία, Ἀσιανός, Κύζικος, Κυζικινός, Τάρας, Ταραντῖνος. 2)—ιος (θηλ. ία) ὡς Κορίνθος, Κορίνθιος. 3)—ἄτης, -ήτης, -ίτης, -ώτης, ὡς : Σπάρτη, Σπαρτιάτης, Αἴγινα, Αἰγινήτης, Ἀβδηρα, Ἀβδηρίτης, Σικελία, Σικελιώτης. 4)—εύς (θηλ. ές) Μέγαρα Μεγαρεύς.

(4) Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ρήματος **aimer** Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἐπίθημα —μων, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν **kompati** ἐλεῶ, **kompatema** ἐλεήμων.

(5) Ἐκ τῆς Γαλλικῆς ὡς εἰς τὴν λέξιν **étui** θήκη.

Id (1)— ὅπερ σημαίνει : Τέκνον τοῦ...., ἀπόγονος τοῦ....
id(o), ὡς : Leono λέων, leonido λεοντιδεύς, koko ἀλέκτωρ,
peteinós, kokido ὀρνίθιον, Izraelo Ἰσραήλ, Izraelido
Ἰσραηλίτης.

Eg — ὅπερ ἐπαναφέρει εἰς τὸ στοιχεῖον, εἰς τὴν μονάδα ἐξ
ἧς σύγκεται τὸ πρωτότυπον, eg(o), ὡς : Fajro πῦρ, fajrero
σπινθήρ, monero χοῦμα, monero κέρμα, nego χιών, negero
νιφάς.

Estr (2)— ὅπερ σημαίνει, ἀρχηγός τοῦ,..., ἡ κεφαλὴ
τοῦ...., estr(o), ὡς : Urbó πόλις, urbestro δήμαρχος, ŝipestro
πλοίαρχος.

Aĉ (3)— ὅπερ εἶνε σχετλιαστικόν, δηλ. τρέπει τὴν σημα-
σίαν ἐπὶ τὸ χεῖρον, aĉ(o), ὡς : Domo οἶκος, spĥti, domaĉo
παληόσπητον, virino γυνή, virinaĉo μέγαιρα, ĉevalaĉo
παληάλογον.

Ĉj (4)— (Διὰ τὸ ἀρσενικόν)— ὅπερ μετὰ τὰ 2—5 πρώτα
γράμματα ὀνόματός τινος χρησιμεύει ὡς ὑποκοριστικὸν χαϊδευτι-
κόν, ĉj(o), ὡς : Miĥaelo Μιχαήλ, Miĉjo Μιχαλάκης, patro
πατήρ, paĉjo πατεράκις.

(1) Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς id, ὡς Ἀετός, αετ-ιδ-εύς. Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὰ
ἡμέτερα 1) Πατρωνυμικά. — ἰδης, -άδης, -ιάδης, -δης (διὰ τὰ ἀρσ.) καὶ -ας, -ίς
(διὰ τὰ θηλ.), ὡς Αἰνείας, -άδης, Τελαμών-ιάδης, Κρόνος, -ίδης, Τάνταλος, -ίς,
Θέστιος, -ιάς. 2) Συγγενικά: (-ιδεός)-ιδουός, (-ιδέα)-ιδῆ, (-αδεύς)-αδουός, (-αδέα)
-αδῆ. Ὡς, θυγάτηρ, θυγατριδοός (-τιὸς τῆς θυγατρός), θυγατριδῆ (θυγάτηρ
τῆς θυγατρός), νιός, νιδουός, νιδῆ, ἀδελφός, ἀδελφιδουός, ἀδελφιδῆ. 3) Γονεωνυ-
μικά: -ιδεύς, ὡς Λαγώς λαγιδεύς, λύκος λυκιδεύς.

(2) Ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ὡς εἰς τὴν λέξιν maestro.

(3) Ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ὡς ragazzo παιδίον, ragazazzo κακὸν παιδίον,
παληόπαιδον.

(4) Ἐκ τῆς Ρωσικῆς. Ὅσον περισσότερον διακόπτονται αἱ συλλαβαὶ (ἢ
τὰ γράμματα) μιᾶς λέξεως πρὸς παραλαβὴν τοῦ ὑποκοριστικοῦ χαϊδευτικοῦ
ἐπιθήματος (εἰς τε τὰ ἀρσενικά καὶ τὰ θηλυκά) τόσον περισσότερον χαϊδευτι-
κὸν γίνεται, ὡς Nikolao, Nikolĉjo, Nikoĉjo, Nikĉjo, Niĉjo, Mario
Marinjo, Manjo, patrino, patrinjo panjo.

Nj — Διὰ τὸ θηλυκόν)— ὡς ἀνωτέρω, nj(o), ὡς :
Sofio Σοφία, Sonjo Σοφίτσα, Mario Μαρία, Marinjo καὶ
Manjo Μαρίτσα, Maniŭ, patrino μήτηρ, patrinjo καὶ panjo
μητερίτσα.

Ing — ὅπερ δηλοῖ τὸ ἀντικείμενον ἐντὸς τοῦ ὁποίου
εἰσάγεται τὸ ἐκφραζόμενον ὑπὸ τῆς ρίζης, ing(o), ὡς : Fingro
δάκτυλος, fingringo δακτυλήθρα, plumo γραφίς, plumingo
κονδυλοφόρος, kandelingo κηροπήγιον.

Ism (1)— ὅπερ δηλοῖ ἓν δόγμα, ἓν σύστημα, ἓνα τρόπον
συνήθη τοῦ σκέπτεσθαι ἢ τοῦ ἐνεργεῖν, ism(o), ὡς : Kristano
χριστιανός, kristanismo χριστιανισμός, ascetismo ἀσκητισμός,
silogismo συλλογισμός, patriotismo πατριωτισμός.

(1) Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἰσμός ὡς πνευματισμός, πανθεϊσμός, ὕλισμός κτλ.

ΠΑΡΗΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΠΑΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

	Ποιότης	Αίτιον	Χρόνος	Τόπος	Υπόπος	Κτήτος	Περίγραψις	Ποσότης	Απορροή
Λόγισα (καταφατικά)	la tis (ἐπιθετικῶς)	lai διὰ τὰ λόγον	lam πότε (μὴν ποσόν)	le ποῦ (κάπου)	lei πος (κατὰ τὰ τόπον) [ἀπὸς γ' ποσ]	les ταυς	lo τέ (καὶν τι)	lom τι (ἀλλόν τι)	lu tis (καταφω- τιστικῶς)
Ερωτηματικά καὶ συμπληρωτικά	Kia ποῖς τις ; οἷος	Kiai διὰ ;	Kiam πότε ; ὅταν	Kie ποῦ ; ὅπου	Kiel ποῖς ; ὡς	Kies ποῖς ; ἀπὸς	Kio τέ ; τὸ ὁποῖον	Kiom ποῖον ; ὅσον	Kiu tis ; ὅστις
Δεικτικά	Tia τοιοῦτος	Tiai διὰ τοῦτο	Tiam τότε	Tie ἐκεῖ	Tiel οὕτως	Ties ἐκεῖνον (ἐπὶ-προσῶπον)	Tio ἐκεῖνο	Tiom τόσον	Tiu ἐκεῖνος
Περίληπτικά καὶ Διανεμητικά	Çia πᾶς (ἐπιθετικῶς)	Çial διὰ πάντα λόγον	Çiam πάντοτε	Çie πανταχοῦ	Çiel καὶ πάντα τόπον	Çies ἐκαστον	Çio πάν (τι)	Çiom τὸ πᾶν	Çiu ἐκαστος
Αδνητικά	Nenia οὐδεὶς (ἐπιθετικῶς)	Nenial δι' οὐδέν λόγον	Neniam οὐδέποτε	Nenie οὐδαμοῦ	Neniel οὐδαμοῦς	Nenies οὐθενός	Nenio οὐδέν	Neniom οὐδὲ ποσόν (παντάπαν)	Neniu οὐδεὶς (οὐδαμοῦς)

Ἐνταῦθα παραθέτομεν πίνακα τῶν ἀπῶν λέξεων αἵτινες ἐν τῇ καθέτῳ σειρᾷ εἶναι συσχετικά καὶ ἀνταποδοτικά πρὸς ἀλλήλας. Ἐν δὲ τῇ τελευταῇ ὁρίζονται γραμμῇ παρατίθενται αἱ τῆς πρώτης γραμμῆς ἀδνητικά καὶ λέξεις αἱ ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὰς τῆς πρώτης γραμμῆς.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΩΝ ΛΕΞΕΩΝ (*)

Επιθέματα ἐννοιῶν	u ἄνθρωπον	a τόπος	o Περίγραψις	es κτήτος	om Ποσότης	e τόπος	am χρόνος	al αἰτία	el τόπος
Προβλήματα γλωσσικῶν κατ- ηγοριῶν.	Πιζὼν ἀσφάλτου ἐννοίας				iom ἀλλόν				
Τ Δεικτικῶν	»		Tia τοιοῦτος			ie τοῦ (κάπου)			
Κ Ἐρωτημα- τικῶν καὶ ἀνταποδοτικῶν	»	Kiu τίς, ὅστις, ὅς		Tio ἐκεῖνο					
Ç Περίληπ- τικῶν	»	»			Çiom τὸ πᾶν		Çiam πάντοτε	Kial διὰ	
Nen Ἀδνητικῶν	»	»		Nenies οὐδένος		Nenie οὐδαμοῦ			Neniel οὐδαμοῦς

(*) Κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα ὅταν ἀπομνημονεύσῃ τις καλῶς ἀφ' ἐνός τῶ ἐπιθέματα τῶν ἐννοιῶν μετὰ τῆς σημασίας ἐκείνου ἐπιθέματος ἀφ' ἑτέρου τῶ προβλήματα τῶν γραμματικῶν κατηγοριῶν, ὅα ἴσται εἰς θέσιν νῶ γνωρίζῃ τὴν σημασίαν ὁλῶν τῶν ἀπῶν λέξεων τοῦ πίνακος. Ὁρ. τὸν πλήρη πίνακα τῶν ἀπῶν λέξεων, σελ. 31.

Ἑρωτήσεις

Ἐπὶ τῶν 50 ζητημάτων τῆς Γραμματικῆς

διὰ τὴν 1ην ἐξέτασιν

(ATESTO PRI LERNADO)

1.— Ἐκ πόσων γραμμάτων συνίσταται ἡ Ἑσπεράντο καὶ ποῖα εἶναι ταῦτα;

2.— Τὰ τυπογραφεῖα τὰ ὅποια στεροῦνται τῶν 6 ἰδιαιτέρων γραμμάτων τῆς Ἑσπεράντο μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν σημείων, τίνι τρόπῳ δύνανται (προσωρινῶς τοῦλάχιστον) νὰ ἀντικαταστήσωσιν αὐτά;

3.— Πῶς διαιροῦνται τὰ γράμματα τοῦ Ἑσπεραντικοῦ Ἀλφαβήτου;

4.— Πόσα καὶ ποῖα εἶνε τὰ φωνήεντα καὶ πῶς προφέρονται;

5.— Πόσα καὶ ποῖα εἶνε τὰ ἡμιφωνήεντα καὶ διατί ὀνομάζονται οὕτως;

6.— Πόσα καὶ ποῖα εἶνε τὰ σύμφωνα καὶ πῶς προφέρονται; Παραδείγματα.

7.— Πῶς ἀναγνώσκεται ἑκάστη λέξις ἐν τῇ Ἑσπεράντο; (Κανὼν 1τος).

8.— Ὑπάρχουσι φωνήεντα καὶ σύμφωνα τὰ ὅποια ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἀλλάσσουν τὴν προφορὰν αὐτῶν ἀναλόγως τῆς θέσεως ἣν κατέχουσιν ἐν ταῖς λέξεσιν; Παραδείγματα.

9.— Ποῦ τονίζονται αἱ λέξεις; (Κανὼν 2τος).

10.— Πῶς γίνεται ὁ τονισμὸς τῶν λέξεων, αἵτινες λήγουσιν εἰς ἐν τῶν ἡμιφωνηέντων ἢ ἡμισυμφώνων; καὶ ὅποια τις ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν au, eu καὶ aũ, eũ;

11.— Πῶς ἐκφέρεται τὸ ἄρθρον; (Κανὼν 3τος).

12.— Τίθεται ἄρθρον πρὸ τῶν κυρίων ὀνομάτων; Παραδείγματα.

13.— Δύναται νὰ γίνῃ ἐκθλιψις τοῦ ἄρθρου, καὶ ἐὰν ναί εἰς ποίας περιπτώσεις; (Κανὼν 4τος).

14.— Ποία εἶνε ἡ κατάληξις τοῦ οὐσιαστικοῦ; ὑπάρχει περὶπτώσις καθ' ἣν αὕτη ἐκθλίβεται; — Πόσας πτώσεις ἔχει ἡ Ἑσπεράντο; — Πῶς σχηματίζεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ αἱ ἄλλαι πτώσεις; (Κανὼν 5ος).

15.— Τίνος μεσαίου ποιεῖται χρῆσιν ἡ Ἑσπεράντο πρὸς παράστασιν τοῦ θηλυκοῦ γένους; Παραδείγματα.

16.— Εἰς πόσας περιπτώσεις γίνεται χρῆσις τῆς αἰτιατικῆς; Παράδ.

17.— Πῶς ἐκφέρεται τὸ ἐπίθετον; — Πῶς τὰ παραθετικά ὑπεροχῆς; — πῶς τὰ παραθετικά ἰσότητος καὶ πῶς τὰ παραθετικά μειονότητος;

18. Πῶς ἐκφέρονται τὰ ὑπερθετικά ὑπεροχῆς; — πῶς τὰ ὑπερθετικά μειονότητος καὶ πῶς τὰ ἀπόλυτα ὑπερθετικά; (Κανὼν 6ος).

19. — Πόσον εἰδῶν εἶναι ἐν τῇ Ἑσπεράντο τὰ ἀριθμητικά ἐπίθετα; Πῶς σχηματίζονται αἱ δεκάδες καὶ αἱ ἑκατοντάδες;

20. — Πῶς ἐκφέρονται τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικά; — Πῶς τὰ τακτικά; — Πῶς τὰ πολλαπλασιαστικά; — Πῶς τὰ κλασματικά; — Πῶς τὰ περιληπτικά καὶ πῶς τὰ διανεμητικά; (Κανὼν 7ος).

21. — Πῶς ἐκφέρονται ἐν τῇ Ἑσπεράντο αἱ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὅσῳ... τόσῳ, ὥς καὶ ἡ φράσις: ὅσον οἶόν τε... — Πότε γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως unu ἀντωνυμικῶς; Παραδείγματα καὶ διὰ τὰς τρεῖς ἐρωτήσεις.

22.— Τὶ δηλοῖ ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἡ λέξις plej τιθεμένη ἄνευ ἄρθρου; — Ἐκ τῶν λέξεων τῶν ἀριθμῶν γενικῶς δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ἄλλας λέξεις καὶ τίνους εἶδους; Παραδείγματα.

23. — Ποία πτώσις τίθεται ἐν τῇ Ἑσπεράντο μετὰ τὰ λεξίδια po καὶ da; Παραδείγματα.

24. — Ποῖαι εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ καὶ πῶς ἐκφέρονται αὗται ; (Κανὼν 8ος).

25. — Πότε γίνεται χρῆσις τῆς ἀντωνυμίας *cí*; πότε τῆς *ġi* ; καὶ πότε τῆς *sí* ; Παραδ.

26. — Εἰς ποίαν περίπτωσιν γίνεται χρῆσις τοῦ κτητικοῦ αὐτοπαυοῦς ἐπιθέτου *sí* καὶ *la sia* ; Παραδ.

27. — Πῶς ἐκφέρεται ἡ ἀόριστος προσωπικὴ ἀντωνυμία ; — Πῶς ἡ ὀριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ ἀντωνυμία, καὶ πῶς αἱ ἀπόλυτοι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ; Παραδ.

28. — Ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ πόσους τύπους ἔχει τὸ ῥῆμα δι' ἑκάστον χρόνον ; ὑφίσταται τοῦτο μεταβολὴν διὰ τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς ἀριθμούς ; — Πῶς ἐκφέρεται ὁ ἐνεστώς, ὁ παρωχημένος καὶ ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ; — Πῶς ἡ ὑποθετικὴ ἔγκλισις, πῶς ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ προστακτικὴ ; — Πῶς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ πῶς ἡ ἐνεργητικὴ καὶ ἡ παθητικὴ μετοχή ; Παραδ. (Κανὼν 9ος),

29. — Ποίας τροποποιήσεις δύνανται νὰ ὑποστῶσιν αἱ μετοχαί ; — Εἰς ποίαν περίπτωσιν γίνεται χρῆσις τῆς παθητικῆς μετοχῆς εἰς *aia* καὶ εἰς ποίαν εἰς *ita* ; Παραδ.

31. — Πῶς σχηματίζεται ἡ παθητικὴ φωνὴ καὶ πῶς ἐκφέρεται τὸ ποιητικὸν αἷτιον ; Παραδ.

32. — Πῶς σχηματίζονται τὰ παράγωγα ἐπιρρήματα ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ καὶ ποῖα ἄλλα τοιαῦτα ὑπάρχουσιν ἐκτὸς τῶν παραγῶγων ἐπιρρημάτων ; Παραδ. (Κανὼν 10ος).

33. — Πῶς τίθενται τὰ ἐπιρρήματα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν λέξιν, ἣς ὀρίζουσιν τὴν ἔννοιαν ; Παραδ.

34. — Πῶς συντάσσονται κατὰ γενικὸν κανόνα αἱ προθέσεις ; — Εἰς ποίαν περίπτωσιν συντάσσονται αὗται μετ' αἰτιατικῆς ; (Κανὼν 11ος)

35. — Ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ ἐκάστη πρόθεσις δύναται νὰ ἔχῃ διαφόρους ἐννοίας ; — Πότε γίνεται χρῆσις τῆς προθέσεως *je* ; (Κανὼν 12ος)

36. — Τὶ δηλοῖ ἡ αἰτιατικὴ *n* τῆς διευθύνσεως ; Παραδ. (Κανὼν 13τος).

37. — Πῶς ἐκφέρεται ἡ κίνησις πρὸς τινα πόλιν ἢ χώραν ; Παραδ.

38. — Πῶς ἐκφέρεται ἡ ἄρνησις ; (Κανὼν 14ος).

39. — Ποίας μεταβολὰς ὑφίστανται αἱ ξέναι λέξεις ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ ; Παραδ. (Κανὼν 15ος)

40. — Πῶς σχηματίζονται αἱ σύνθεται λέξεις ; — Πῶς γίνεται ὁ σχηματισμὸς τῶν λέξεων ἐν τῇ Ἑσπεράντῳ ; Παραδ.

41. — Εἰς ποίαν περίπτωσιν διατηρεῖται ἡ γραμματικὴ κατάληξις τοῦ πρώτου συνθετικοῦ μέρους ἐν τῇ συνθέσει τῶν λέξεων ;

42. — Ποία εἶνε ἡ σημασία τῶν προθημάτων : *re*, *ek*, *bo* ; Παραδ.

43. — Ποία ἡ τῶν προθημάτων : *dis*, *ma'*, *ge* ; Παραδ.

44. — Ποία ἡ σημασία τῶν ἐπιθημάτων : *ing*, *ist*, *em*, *ig* ; Παραδ.

45. — Ποία ἡ τῶν *ej*, *ehl*, *iġ*, *uj* ; Παραδ.

46. — Ποία ἡ τῶν *id*, *er*, *estr*, *aċ* ; Παραδ.

47. — Ποία ἡ τῶν *ċj*, *ij*, *ad*, *in*, *ism* ; Παραδ.

48. — Ποία ἡ τῶν *et*, *ar*, *aġ*, *eg*, *an*, Παραδ.

49. — Ποία ἡ τῶν *ec*, *il*, *ind*, *ul* ; Παραδ.

50. — Ποία εἶνε τὰ προθήματα τῶν γραμματικῶν κατηγοριῶν τῶν ἀπλῶν λέξεων καὶ τί σημαίνει ἕκαστον ; — Ποία εἶναι τὰ ἐπιθήματα τῶν ἐννοιῶν τῶν ἀπλῶν λέξεων καὶ τί δηλοῖ ἕκαστον ; Παραδείγματα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

II. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1τη ΑΣΚΗΣΙΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

Γράμματα Κεφαλαῖα καὶ Μικρά

A a, B b, C c, Ĉ ĉ, D d, E e, F f, G g, Ĝ ĝ,
H h, Ĥ ĥ, I i, J j, Ĵ ĵ, K k, L l, M m, N n,
O o, P p, R r, S s,Ŝ ŝ, T t, U u, Ŭ ŭ, V v, Z z.

Ὄνόματα τῶν γραμμάτων: a, bo, co, ĉo, do, e, fo, go,
ĝo, ho, ĥo, i, jo, ĵo, ko, lo, mo, no, o, po, ro, so, ŝo,
to, u, ŭo, vo, zo.

c ĉ, g ĝ, h ĥ, j ĵ, s ŝ, u ŭ.

Σίζοντα δυσπρόφερτα

ĉ, ĝ, ĵ, ŝ.

Ἀνάγνωσις α'.

Λέξεις μονοσύλλαβοι.— Vi.* Tre. Ĝis. Do. Po. Ĝi. Ho.
Ja. Li. Ĉe. Plu. Al. Ĵus. Tuj. Kaj. Tra. Nun. Mem. En.
Tro. Kun. Per. El. Jen. Da. Jam. Ni. Aŭ. Post. For. Ju.
Por. Ĉar, Kvar. Sed. La. Mi. Tri. Ke. Se. Eĉ. Jes. Ci.
Pli. Nu. De. Ne. Ok. Plej. Sur. Pro. Du. Ĉu.

(*) Συλλαβισμός: Bo — ĵ = Bĵ.— Tó — ɔó — ǵ = Tǵé.

Ἀνάγνωσις β'.

Λέξεις δισύλλαβοι.— Di-o. Ste-lo. Pi-a. Bo-na. For-te. Pra-ve. Ĉa-po. Glo-ra. Ĝus-ta. Sci-o. He-le. Ho-re. In-ko. Ja-ro. Ser-ĉi. Spa-ri. Lo-koj. Ĝoj-o. Ne-ĝo. Neŭ-tra. Fal-sa. Ŝer-ce. Ĵu-ri. Ju-ĝi. Cer-te. Ĝe-me. Ŝraŭ-bo. Ĉa-so. La-ca. Glaŭ-ka. Ci-ti. Boj-i. Aĵ-o. Ec-o. Aj-lo. Vej-no. Mal-plej. Faj-ro. Foj-no. Pruj-no. Laŭ-di. Fraŭ-lo.

Ἀνάγνωσις γ'.

Mastro. Dato. Ĉasi. Medolo. Nokto. Gasto. Ĵaŭdo. Feŭdo. Pereu. Balau. Insuloj. Fojno. Universo. Ĉifono. Selo. Seĝo. Ĉarma. Hejmo. Jubileo. Konfesi. Profana. Japano. Gramatiko. Ekzerco. Baldaŭ. True. Studi. Numero. Ĉikani. Grado. Jesuo. Proceso. Tamen. Sanceli. Tegmento. Feliĉo. Riĉegeco. Masaĝo. Provizora. Ventoli. Sciemulo. Prudenta. Ŝtono. Koincidi. Ĝentila. Probable. Kapabla. Ĥimero. Ekzameni. Ŝaŭmo. Ŝpari. Ambaŭ. Surprizi. Kraĉaĵo. Disiri. Disŝiri. Lipharo. Ferfojo. Novjaro. Tirkesto. Marveturarto. Poŝtmarko.

2^α ΑΣΚΗΣΙΣ

Οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα ἐν τῷ ἐνικῷ.

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Patro kaj filo.— Frato kaj amiko.— Dio estas granda.— Kato estas besto kaj koko estas birdo.— Rozo estas floro kaj pomo estas frukto.— La pomo apartenas al Petro.— La astro brilas.— La strato estas longa.

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Πατήρ καὶ ἀδελφός.— Ὁ λέων εἶνε ζῶον.— Τὸ ρόδον εἶνε ἄνθος καὶ ἡ περιστέρα εἶνε πτηνόν.— Τὸ ρόδον ἀνήκει εἰς

τὸν Πέτρον.— Ὁ ἥλιος λάμπει.— Ὁ πατήρ εἶνε ὑγιής.— Ἡ τράπεζα εἶνε στρογγύλη.— Ὁ υἱὸς εἶνε ράπτης.

Λεξιλόγιον

Dio Θεός	leono λέων	frukto καρπός
patro πατήρ	kato γαλῆ (γάτος)	tablo τράπεζα
filo υἱός	besto ζῶον	ronda στρογγύλος
amiko φίλος	koko ἀλέκτωρ (πε-	longa μακρός
kaj καί	[τεινός]	strato ὁδός (δρόμος)
esti εἶναι	birdo πτηνόν (πουλί)	aparteni ἀνήκειν
as δεικνύει τὸν ἐνεσ-	rozo ρόδον (τριαν-	al εἰς
[τῶτα τοῦ ρήματος	[τάφυλλον	Petro ὁ Πέτρος
granda μέγας	floro ἄνθος	sana ὑγιής
astro ἄστρον	pomo μῆλον	tajloro ράπτης
la ὁριστικὸν ἄρθρον	brili λάμπειν	frato ἀδελφός
[ὁ, ἡ, τό, οἱ, αἱ, τά	supo ἥλιος	kolombo περιστέρα

Kaj πρόφ. καί. Rozo πρόφ. ρόζο. Tajloro πρόφ. ταϊ-λόρο.

3^{τη} ΑΣΚΗΣΙΣ

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Ĉielo kaj tero. — La birdo flugas. — La kato saltas kaj la knabo ludas.—La patro skribas kaj la muso kuras. — Ĉu la patro havas plumon?— La patro havas krajonon sed ne plumon. — Ĉu la hundo kuras? — Ne, estas la muso, kiu kuras sur la tablo. — Kie estas la onklo de l'infano? — Tiu, kiu skribas tie estas la onklo de l'infano.— Leono estas la reĝo de la bestoj.

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Τὸ μῆλον δὲν εἶνε ὥριμον.— Τὸ παιδίον δὲν κλαίει πλέον.— Ὁ οὐρανὸς εἶνε κυανοῦς. — Ποῦ εἶνε τὸ βιβλίον καὶ τὸ μολυβδοκόνδυλον;— Τὸ βιβλίον εἶνε ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ τὸ μο-

λυβδοκόνδυλον κεῖται ἐπὶ τοῦ παραθύρου. — Ἐπὶ τοῦ παραθύρου κεῖνται μολυβδοκόνδυλον καὶ γραφίς. — Ἴδου τὸ μῆλον, τὸ ὅποιον εὖρον. — Ἐπὶ τῆς γῆς κεῖται λίθος.

Λεξιλόγιον

Ĉielo οὐρανός	Kraĵono μολυβδο-	tiu ἐκεῖνος. Tiu ĉi ἢ
tero γῆ	[κόνδυλον	[ĉi tiu οὗτος
flugi ἵπτασθαι(πετῶ)	trovi εὐρίσκειν	sur ἐπὶ
salti ἄλλεσθαι(πηδῶ)	ŝtono λίθος (πέτρα)	reĝo βασιλεύς
knabo παῖς ἄρσεν	Sinjoro κύριος	blua κυανοῦς (γαλα-
ludi παίζειν	in-o δηλοῖ τὸ θηλ.	[νός]
skribi γράφειν	sed ἀλλά	kie ? ποῦ ; kie ὅπου
muso μῦς (ποντικός)	seĝo κάθισμα	tie ἐκεῖ, tie ĉi ἐδῶ
kuri τρέχειν	ne οὐ, οὐχί (ὄχι, μή)	libro βιβλίον
ĉu ? μήπως (εἰς ἐρώ-	papero χάρτης	matura ὥριμος
τησιν ἄνευ ἐρωτημα-	jam ἤδη. Jam...ne	plori κλαίειν
[τικῆς λέξεως)	[δέν...πλέον	kuŝi κεῖσθαι
havi ἔχειν	hundo κύων(σκύλος)	fenestro παράθυρον
plumo γραφίς (πέν-	kio ? τί ; kio τὸ	jen ἰδού
[να)	[ὅποιον	onklo θεῖος
plumingo κονδυλο-	kiu ? τίς, ποῖος ; kiu	infano παιδίον
[φόρος	[ὁ ὁποῖος.	
	Knabino κορασίς	

Sinjoro πρόφ.σινλόρο. Ĉu πρόφ.τσηοῦ. Jam, jen πρόφ.γλάμ, γλέν

4η ΑΣΚΗΣΙΣ

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

La infano ploras. — La bona lernanto legas sian lecionon. — Ĉu la infano skribas ? — Ne, Sinjorino, la infano nek skribas, nek legas, ĝi ludas. — La instruisto punis la malbonan infanon, kiu ne volis iri al la lernejo. — Ĉu la birdo manĝis hodiaŭ ? — Ne, Fraŭlino, ĉar la katino

de l'instruisto saltis sur la kaĝon. — Tiuĵ homoj estas malriĉaj kaj malsanaj. — Danubo estas rivero. — Mi ne vidis ĉiujn arbojn de l'ĝardeno.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Ὁ λέων εἶνε ἰσχυρός. — Οἱ ὀδόντες τοῦ λέοντος εἶναι ὀξεῖς. — Εἰς τὸν λέοντα μὴ δίδης τὴν χεῖρα. — (Ἐγώ) βλέπω λέοντα. — [Τὸ] μένειν μετὰ λέοντος εἶνε ἐπικίνδυνον (1). — Ποῖος θαρρεῖ [ἔχει τὸ θάρρος] νὰ ἱππεύσῃ λέοντα (ἐπὶ λέοντος) ; — Ὅμιλῶ περὶ λέοντος.

Λεξιλόγιον

Ĝardeno κήπος	[γαίνειν doni δίδειν
rivero ποταμός	danĝera ἐπικίνδυνος
lernanto μαθητής	manĝi τρώγειν
lernejo σχολεῖον	rajdi ἱππεύειν
legi ἀναγινώσκειν	pri περὶ
sia αὐτοῦ, αὐτῆς (ἐπὶ	Danubo Δούναβις
[ταυτοπροσωπίας)	vidi ὁρᾶν (βλέπειν)
leciono μάθημα	manĝi τρώγειν
nek...nek..., οὔτε....	resti μένειν
[οὔτε	kun μετὰ [μετὰ γεν.]
ĝi (οὐδ. γένος) αὐτό	[μέ. Kune ὁμοῦ
instruisto διδάσκα-	ĉar διότι
[λος	kuraĝo θάρρος. Ku-
puni τιμωρεῖν	raĝi θαρρεῖν (ἔχω
bona καλός	[θάρρος
voli θέλειν	paroli ὁμιλεῖν
iri πορεύεσθαι (πη-	mal πρόθημα δηλοῦν
	[τὸ ἐναντίον

Lernejo πρόφ.λερνέιο. Rajdi πρόφ.ράϊδι. Hodiaŭ πρόφ.χοδίαου.

(1) "Όταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἀπαρέμφατον τότε τὸ κατηγορούμενον λαμβάνει τὸν τύπον ε τοῦ ἐπιρρήματος.

5τη ΑΣΚΗΣΙΣ

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

La najbaro parolas.— La soldato estas tre kuraĝa.— La babilado en la lernejo estas neutila.— La instruisto punas ordinare la lernantojn, kiuj estas senzorgaj.— Kiu trinkas teon?— Estas la gefiloj de l'najbaro, kiuj ofte trinkas teon.— La gelernantoj ne iris hodiaŭ al la lernejo.— Tiu sinjoro estas mia bopatro.— La knabo kuras en la ĉambron kaj la muso kuras sub la lito.— Samos-o estas Insulo.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Ὁ πατὴρ εἶνε καλός.— Ἰδού ποῦ κεῖται ὁ πῖλος τοῦ πατρὸς.— Εἰπέ εἰς τὸν πατέρα, ὅτι εἶμαι ἐπιμελής.— Ἀγαπῶ τὸν πατέρα.— Ἐλθέ (ὁμοῦ) μετὰ τοῦ πατρὸς.— Ὁ υἱὸς ἴσταται πλησίον τοῦ πατρὸς.— Ἡ χεὶρ τοῦ Παύλου εἶνε καθαρὰ.— Γνωρίζω τὸν Παῦλον.— Σώκρατες, δός μου ἄρτον.— Τρώγω διὰ τοῦ στόματος καὶ ὁσφραίνομαι διὰ τῆς ρινός.— Ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας ἴσταται δένδρον.— Ὁ πατὴρ εἶνε ἐν τῷ δωματίῳ.— Ὁ γάτος ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.— Ὁ κύων τρέχει ἐν τῷ κήπῳ.

Λεξιλόγιον

Najbaro	γείτων	is	δεικνύει τὸν πα-	konu	γινώσκειν(γνω-
soldato	στρατιώτης		[ρφημένον χρόνον		[ρίζω]
ofte	συχνάκις	diligenta	φιλόπονός,	rapo	ἄρτος
			[ἐπιμελής	buŝo	στόμα
babilado	φλυαρία	lito	κλίνη (κρεβάτι)	flari	ὁσφραίνεσθαι
neutila	ἀνωφελής	ami	ἀγαπᾶν		[(μυρίζω)
Samos-o	Σάμος	veni	ἐρχεσθαι	nazo	ρίζ (μύτη)
Insulo	Νῆσος	sub	ὑπὸ	antaŭ	πρὸ (ἔμπροσ-
					[θεν]
ordinare	συνήθως	stari	ἵστασθαι	domo	οἰκία (σπῆτι)
		ĉambro	δωμάτιον	arbo	δένδρον

senzorga ἄφροντις apud πλησίον τὴν συγγένειαν, ἣτις
trinki πίνειν Paŭlo Παῦλος [πηγάξει ἐκ τοῦ γάμου
teo τέϊον Sokrato Σωκράτης ge πρόθημα δυαδι-
ĉapelo πῖλος (κα- pura καθαρός κὸν πρὸς δήλωσιν καὶ
[πέλλο) bo πρόθημα δηλοῦν [τῶν δύο γενῶν

Najbaro πρὸφ. ναῖμπάρο. Antaŭ προφ. ἄντου.

6τη ΑΣΚΗΣΙΣ

Πληθυντικὸς καὶ αἰτιατική. Θηλυκὸν γένος

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

La koko kantas.— La birdo ekkantas.— La najbarino parolas.— La amikoj laboras.— La juna lernantino ne legas sian lecionon.— La soldato estas tre kuraĝa.— La kokino estas grasa.— La najbaroj estas feliĉaj homoj.— Mi timas la malhonestajn (1) homojn.— Mi kredas tiujn homojn malhonestaj (2).— L'amiko estas certa pri tio.— Kiu trinkas?— Estas la patro kaj la filo, kiuj trinkas kune kun la instruisto.— Ni vidas per la okuloj kaj aŭdas per la oreloj.— La patro legas bone, sed la filo skribas tre malbone, kaj legas malfacile.— La knabinoj ne volas reiri la lernejon.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Τὰ πτηνὰ ἵπτανται (πετοῦν).— Τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν εἶνε εὐάρεστον.— Δῶσε εἰς τὰ πτηνὰ ὕδωρ, διότι ταῦτα θέλουσι νὰ πίωσιν.— Ὁ παῖς ἐξεδίωξε τὰ πτηνά.— Τὰ καλὰ παιδιά μανθάνουσιν ἐπιμελῶς.— Ὁ Λέανδρος δὲν θέλει νὰ μάθῃ καὶ διὰ τοῦτο δέρω τὸν Λέανδρον.— Παρὰ τοῦ πατρὸς ἔλαβον βιβλίον, καὶ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἔλαβον γραφίδα.— Ἐρχομαι ἐκ τοῦ

(1) Κατ'αἰτιατικὴν διότι εἶνε ἐπίθετον τῆς λέξεως homojn καὶ ὡς τοιοῦτον συμφωνεῖ μετ'αὐτῆς.

(2) Κατ'ὀνομαστικὴν διότι ἐπέχει τόπον κατηγορουμένου.

πάππου, καὶ πηγαίνω τώρα εἰς τὸν θεῖον.— Ἦτο ἀσθενὴς ὁ ἀδελφός σας;— Ναί, ἀλλὰ τώρα ἐντελῶς ἀνέλαβεν.— Ὁ πατὴρ δὲν ἀναγινώσκει βιβλίον ἀλλὰ γράφει ἐπιστολήν.— Εἶδον τὸν Ἀχιλλέα τὴν πρωΐαν, τὸν Ἀλέξανδρον τὴν μεσημβρίαν, τὸν Λέανδρον τὴν μεσημβρίαν, τὸν Ἀριστοτέλην τὸ ἑσπέρας καὶ τὸν Ἀρίσταρχον τὴν νύκτα.— Ἡ κορασίς γράφει παρὰ πολὺ καλά.

Λεξιλόγιον

Mateno πρωΐα	Tagmezo μεσημ- [βρία]	Post μετά (μετ' αἰτ.)
Kanti ἄδειν. Ek—ἀρ- [χίζω νὰ τραγουδῶ]	orelo οὐς (αὐτὴ)	lerni μανθάνειν
labori ἐργάζεσθαι	longa μακρός	tial διὰ τοῦτο
juna νέος	letero γράμμα	bati δέρειν (κτυπῶ)
tre λίαν, πολὺ.	komenci ἀρχεσθαι [(ἀρχίζω)]	de παρὰ
Trege παρὰ πολὺ		ricevi λαμβάνειν
grasa παχύς	malsana ἄρρωστος	frato ἀδελφός
feliĉa εὐτυχής	tute καθ' ὅλοκληρίαν [(ἐντελῶς)]	avo πάππος
timi φοβεῖσθαι	li αὐτός	nun νῦν (τώρα)
honesta τίμιος	ŝi αὐτή	jes ναί
kredi πιστεύειν	agrabla εὐάρεστος	resaniĝi ἀναλαμβάνειν
certa βέβαιος	akvo ὕδωρ (νερό)	[νειν (ξαναγίνομαι καλά).]
per διὰ	ili οὗτοι, αὐταί, [ταῦτα.]	Aĥilo Ἀχιλλεύς
okulo ὀφθαλμός	forpeli ἐκδιώκειν [(μάτι)]	Aleksandro Ἀλέ- [ξανδρος]
aŭdi ἀκούειν	[διώχνω]	Aristotelo Ἀρι- [στοτέλης]
Aŭdi πρόφ. ἀουδι	Juna πρόφ. γλούνα.	

γ' Φράσεις

Καλημέρα. Bonan tagon.—Καλησπέρα. Bonan vesperon.—Καληνύκτα. Bonan nokton.— Πῶς εἴσθε; Kiel vi fartas?—Καλὰ εὐχαριστῶ, σεῖς; Bone dankon, kaj vi?— Ὅχι καλά. Nebone.— Ἀρκετὰ καλά. Sufiĉe bone.— Ἀσχημα. Malbone.— Θα ἔλθῃτε εἰς τὸ προσεχὲς μάθημα; Ĉu vi venos

al la proksima leciono?—Ναί, σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου. Jes, mi donas al vi mian parolon de honoro.—Καλὰ, χαίρετε! Καλὴν ἀντάμωσιν. Bone, adiaŭ! Ĝis revido.

7η ΑΣΚΗΣΙΣ

Τὸ ἐπίθετον

Βαθμοὶ παραθέσεως

α') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Hodiaŭ estas bela vetero.—La kuzino deziras fruktojn. — Ĉu vi preferas pomojn aŭ pirojn?—La piroj estas pli grandaj ol la pomoj.—La patro ŝatas tiel la fruktojn kiel la legomojn.—Ju pli li lernas, des pli li deziras lerni. Vino estas malpli nutra ol lakto. — Ju malpli mi manĝas, des pli mi trinkas. — En la tago ni vidas la helan sunon kaj en la nokto ni vidas la palan lunon kaj la belajn stelojn. — La kuracisto kaj la advokato diras, ke la plej bona frukto el ĉiuj estas la persiko. — Mi amas mian kuzon pli ol vin. — Mi deziras ĝardenon, kiel eble plej vastan. — La plej forta homo estas malpli forta ol leono. — El ĉiuj viaj amikoj Lisandro estas la plej saĝa kaj Taliso la malplej saĝa. — La Sinjorino disdonis fruktojn al la plej malriĉaj infanoj.

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Λευκὸς χάρτης κεῖται ἐπὶ τῆς τραπέζης. — Ἰδοὺ τὸ τετράδιον τῆς νέας Δεσποινίδος. — Ὁ Ἰωάννης εἶνε τόσοσ δυνατὸς ὅσον ὁ Παῦλος. — Ἡ νέα μου φίλη μᾶς διηγεῖται ὠραίαν ἱστορίαν. — Ὁ θεῖος μου εἶνε ὑγιέστερος ἀπὸ τὴν θείαν μου. — Δὲν ἀγαπῶ πείσμονας ἀνθρώπους. — Κύριοι, σὰς εὐχομαι καλὴν ἡμέραν. — Καλὴν ἑορτήν! — Ὅποια χαρμόσυτος ἑορτὴ εἶνε σήμερον! Θα ἔλθω ὅσον οἶόν τε ἐνωρίτερα. — Ὁ χάρτης εἶνε ὀλιγώτερον λευκὸς τῆς χιόνος καὶ ὁ οἶνος ἦτον θρεπτικὸς τοῦ γάλακτος. —

Ἔχω νωπότερον ἄρτον ὑμῶν. — Ὅχι, ἀπατᾶσθε, Κύριε, ὁ ἄρτος σας εἶνε ὀλιγώτερον νωπὸς τοῦ ἰδικοῦ μου. — Ἐξ ὅλων τῶν ἀδελφῶν του ὁ Κωνσταντῖνος εἶνε ὁ πλέον ἄτακτος (ὁ ὀλιγώτερον φρόνιμος). — Ὅσον περισσότερον τὸν γνωρίζω, τόσον περισσότερον τὸν ἐκτιμῶ. — Ὅσον περισσότερον τὸν βλέπω, τόσον ὀλιγώτερον μοὶ ἀρέσει.

Λεξιλόγιον

Dis πρόθημα δηλοῦν	nutra θρεπτικός	[λαχανικόν
τὸν χωρισμὸν καὶ τὸν	preferi προτιμᾶν	freŝa νωπός, φρέσκος
[διασκορπισμὸν	plaĉi ἀρέσκειν	la plej-el πλέον — ἢ
Vetero ἀτμοσφ. και-	aŭ ἢ	[(τὸ πειό... ἀπὸ)
[ρός	riĝo ἄπιον (ἀπίδι, ἀχ-	malpli-ol ἥττον — ἢ
kuzo ἐξάδελφος	[λάς)	[(ὀλιγώτερον... παρὰ)
deziri ἐπιθυμεῖν	pli-ol πλέον-ἢ	festo ἑορτή
frue ἔνωρίς	estimi ἐκτιμᾶν	erari ἀπατᾶσθαι,
vi ὑμεῖς (σεῖς)	ŝati ἀρέσκεσθαι	[σφάλλεσθαι
en ἐν	tiel-kiel τόσον-ὅσον	saĝa φρόνιμος
hela φωτεινός	kuracisto ἰατρός	disdoni διανέμειν
ju pli—des pli ὅσῳ	mia ἐμός	advokato δικηγόρος
περισσότερον-τόσῳ	ĝoja χαρμόσυνος	kajero τετράδιον
[περισσότερον	diri λέγειν	Lisandro Λύσαν-
ju pli—des malpli	ĉiu ἕκαστος	[δρος
ὅσῳ περισσότερον —	ĉiuj πάντες	Taliso Θαλῆς
[τόσῳ ὀλιγώτερον	tago ἡμέρα	Konstantino Κων-
ju malpli—des pli	stelo ἀστήρ, ἄστρον	[σταντῖνος
ὅσῳ ὀλιγώτερον—τό-	kiel eble plej... ὅσον	vino οἶνος
[ὅσῳ περισσότερον	[οἶόν τε...	luno σελήνη
ju malpli—des mal-	Johano Ἰωάννης	lakto γάλα
pli ὅσῳ ὀλιγώτερον-	blanka λευκός	nokto νύξ
[τόσῳ ὀλιγώτερον	rakonti διηγεῖσθαι	ke ὅτι
persiko ροδάκκινον	legomo ἐδώδιμον	obstina ἐπίμονος,
vasta εὐρύχωρος		[παισματώδης

γ' Φράσεις

Nà τολμήσω νὰ σᾶς κάμω μίαν ἐρώτησιν; Ke mi kuraĝu fari al vi demandon? — Ναί, βεβαίως, τί ἐπιθυμεῖτε; Jes, certe, kion vi deziras? — Ποῦ κατοικεῖ, παρακαλῶ, ὁ Κύριος N.; Kie loĝas, mi petas, Sinjoro N.? — Ἰδού, εἰσθε ἀκριβῶς πρὸ τῆς οἰκίας του. Jen, vi estas ekzakte antaŭ lia domo. — Εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ πολύ. Dankon, mi multe vin dankas. — Εἶνε ὥραιωτάτη ἡμέρα, ὁ ἥλιος λάμπει, ἀλλ' ὁ ἄνεμος εἶνε ψυχρώτατος. Estas belega tago, la suno brilas sed la vento estas malvarmega. — Καθήσατε, παρακαλῶ, ἐὰν εὐαρεσ-τῆσθε. Sidigu vin, mi petas; se plaĉas al vi. — Εὐχαριστῶ ἀλλὰ δὲν δύναμαι, διότι ἔχω πολλὴν ἐργασίαν. Mi dankas, sed mi ne povas, ĉar mi havas multe da laboro. — Πῶς εἶνε ὁ καιρός; Kia estas la vetero? — Ποῦ πηγαίνετε; Πηγαίνω νὰ περιπατήσω. Kien vi iras? Mi iras promeni. — Καλὸν περίπατον, φίλε μου! Ἐντὸς ὀλίγου. Bonan promenadon, amiko mia! Ĝis baldaŭ. — Ὑγειαίνετε! Fartu bone!

8η ΑΣΚΗΣΙΣ

Ἀριθμητικὰ

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Mi konstatis, ke hieraŭ neniu skribis bone sian lecionon. — Ĉu tiu knabino estas servistino? — Kiun daton ni havas hodiaŭ? — Hodiaŭ estas la dudek-tria (tago) de Majo. — La pastro donis al tiu Sinjorino tricent du Draĥmojn. — Kiom da fojoj (aŭ kiomfoje) la Generalo P. partoprenis la batalon kontraŭ la mal-amiko? — Du fojojn (aŭ dufoje). — La pedelo gajnis la tri unuajn dekduojn. — Gregorio Kvina. — Kvinoble kvar faras dudek. — La servisto ricevis la trionon. — La buĉisto kaj la panisto promenas ĉiam duope. — Al ĉiu el la

ŝipanoj, la turisto donis po tri frankoj kaj kvardek centimoj. — La buĉisto havas tri bovidojn. — Kiom kostas tio ĉi? — Ĝi kostas ok frankojn. — Mi manĝis tri kvaronojn de la kuko

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν 'Εσπεράντο.

Ἔχω μόνον ἓν στόμα, ἀλλ' ἔχω δύο ὦτα. — Οὗτος περιπατεῖ πάντοτε μὲ τρεῖς κύνας. — Ἐκ τῶν πολλῶν τῆς τέκνων τὰ μὲν εἶναι καλὰ τὰ δὲ κακά. — Πέντε καὶ ὀκτὼ κάμνουν δεκατρία. — Ἑννέα καὶ ἑνδεκα κάμνουν εἴκοσι. — Χίλια ἑννεακόσια εἴκοσι ἓν. — Ἐξήκοντα λεπτὰ κάμνουν μίαν ὥραν, καὶ ἓν λεπτὸν συνίσταται ἐξ ἐξήκοντα δευτερολέπτων. — Πόσας ὀρνίθας ἔχετε ἐν τῇ οἰκίᾳ σας; — Ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἔχω δύο ἀλέκτορας, τέσσαρας ὀρνίθας, τρία ὀρνίθια (ἄρρενα) καὶ 7 ὀρνίθια (θήλεα). — Ἡ φίλη σας σᾶς καλεῖ. — Ποσάκις ὁ ἄρτοποιὸς μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀξιωματικοῦ; — Τετράκις. — Τὸ πενταπλάσιον τοῦ (πενταπλασίως) ἐξ εἶναι τριάκοντα. — Ὁ περιηγητὴς ἔδωκεν εἰς ἕκαστον παιδίον ἀνὰ ἓξ Δραχμὰς καὶ δέκα λεπτά, ἐνῶ ὁ ἔμπορος ἔδωκεν ἀνὰ ἑξήκοντα ἑκατοστὰ (τοῦ φράγκου). — Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ ἱατρὸς περιπατοῦν πάντοτε ὁμοῦ.

Λεξιλόγιον

id ἐπίθημα δηλοῦν,	triono τρίτον	fari ποιεῖν (κάμνειν)
[τέκνον τοῦ... ἀπό-	buĉisto κρεοπώλης	minuto λεπτὸν (τῆς
[γονος τοῦ...]	panisto ἄρτοποιός	[ῥας]
hieraŭ χθές	promeni περιπατεῖν	konsisti συνίστασ-
neniu οὐδεὶς(κανεὶς)	duope καὶ οἱ δύο	[θαι, ἀποτελεῖσθαι
dato χρονολογία	[ὁμοῦ]	fari ποιεῖν(κάμνειν)
Majo Μάϊος	kvinobla πενταπλά-	minuto λεπτὸν (τῆς
Kiom πόσον. Kiom	[σιος]	[ῥας]
da πόσοι, πόσαι, πόσα.	servisto ὑπηρέτης	ŝipano ναύτης
fojo φορὰ	turisto περιηγητής	[σίως]
generalo στρατηγός.	po ἀνὰ (ἀπὸ)	sekundo δευτερό-

partopreni λαμβά-	centimo ἑκατοστὸν	minuto λεπτὸν (τῆς
[νειν μέρος	[τοῦ φράγκου	[ῥας]
batalo μάχη	bovo βοῦς (βῶδι)	nia ἡμέτερος, ἡμετέρα
kontraŭ ἐναντίον.	nur μόνον(δὲν..παρά)	[ἡμέτερον
[Ἐναντι	ĉiam πάντοτε	[ἡμέτερον
pedelo παιδονόμος	multa πολὺς	oficiro ἀξιωματικός
gajni κερδίζειν	unuoj οἱ, αἱ, τὰ (μὲν)	dum ἐνῶ
dekduo δωδεκάς	[aliaj οἱ, αἱ, τὰ(δέ)	pastro ἱερεὺς

γ' Φράσεις

Χαίρω πολὺ ὅπου σᾶς ἐπαναβλέπω ὑγειαίνοντα. Mi estas tre kontenta revidi vin en bonfarto. — Συγγνώμην, Κύριε, μήπως ὁμιλεῖτε τὴν Ἑσπεράντο; Pardonon, Sinjoro, ĉu vi parolas Esperanton? — Ναί, τὴν ὁμιλῶ ὀλίγον, ἀλλὰ δυσκολεύομαι διότι δὲν ἐξησκήθην ἐπαρκῶς εἰς αὐτήν. Jes, mi ĝin iom parolas sed tre malĝuste ĉar mi ne faris pri ĝi multe da praktiko. — Ἐν τούτοις μὲ ἐννοεῖτε καλῶς, δὲν εἶνε ἀληθές; Tamen vi bone min komprenas, ĉu ne vere? — Εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπαναλάβητε τὴν φράσιν σας. Bonvolu, mi petas, ripeti vian frazon. — Τί ὥρα εἶνε (τώρα); Kioma horo estas (nun)? — Κατὰ ποίαν ὥραν ἐγείρεσθε; Je kioma horo vi lev-iĝas? — Τὸ ὥρολόγιον δεικνύει 2 ὥρας καὶ 3/4. — La horloĝo montras tri kvaronojn de la tria. — Ἐπρωία. Μεσημβρία. Μεταμεσημβρία. Ἑσπέρας. Mateno. Tagmezo. Posttagmezo. Vespero. — Εἶνε καιρὸς νὰ φύγωμεν; Ὁχι ἀκόμη. Ĉu estas tempo foriri? Ne ankoraŭ. — Ὁ ἐξάδελφός μου θὰ ἔλθῃ τὴν 6 μ.μ. Mia kuzo alvenos je la sesa posttagmeze. — Θὰ σᾶς περιμένω ἐξάπαντος. Mi nepre vin atendos. — Σύμφωνοι! Konsentite!

δ' Ἀνάγνωσις

Reĝo ĉiela, Konsolanto, Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε Spirito de l' vero, kiu estas τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ παν-

ĉie kaj ĉion plenigas, trezoro del' bonoj kaj vivdonanto; venu kaj enloĝiĝu nin, purigu nin de ĉia malpuraĵo kaj savu, bonulo, animojn niajn.

ταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός. ἔλθέ, καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

9η ΑΣΚΗΣΙΣ

Ἀντωνυμῖαι

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Mi estas ano de l' via societo. — Ŝi havas la aĝon de lia filino. — Li atendas ilin. — Kiun aĝon havas ĉi-tiu infano? — Ĝi estas du jaraĝa. — Ĉu vi estas laca? — Mi multe ŝatas la kamparon pro ĝia beleco. — Ni atendas viajn filinojn kun ilia amikino. — Mia kuzino forgesis sian libron. — Aleksandro forgesis sian kuzinon kaj ŝian filinon. — Aristotelo multe amas mian fraton kaj lian filinon. — Tio ĉi estas malpuraĵo. — Li preferas la junecon. — Ŝi kantas kaj kantadas senĉese. — La tranĉilo ne tranĉas bone. — Ĉu vi havas oleon? — Mi ne havas da ĝi. — Ĉu vi havas legomojn? Li havas da ili. — Oni ofte manĝas tro rapide. — Mia frato diris al Likurgo, ke li amas lin pli, ol sin mem.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Εἶμαι πολὺ κουρασμένος. — Λέγεται ὅτι διὰ τοῦ χρήματος (oni diras « per mono oni... ») τὸ πᾶν δύναται τις νὰ ἀγοράσῃ. — Εἶδον τὸ βιβλίον σας, τὸν κύνα της, τὸν ἵππον του, τὰ πρόβατά μας, τὰς ἀγελάδας των καὶ τὸ πτηνόν μου. — Αὕτη εἶδε τὸ πτηνὸν ἐπὶ τῆς φωλεᾶς του (sur ĝia nesto), ἀλλὰ τοῦτο ἐντὸς ὀλίγου ἀπέπτυ (ἐπέταξεν). — Ὡμιλήσατε περὶ τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης εἰς τὸν πατέρα σας; — Εἰξεύρετε ὅτι ἡ μήτηρ σας, σᾶς

ἀναμένει; — Τὸ εἰξεύρω σᾶς εὐχαριστῶ. — Σὺ γράφεις. — Ἐν τῇ Ἑσπεράντο ἀντὶ « ci » συνήθως λέγουσιν « vi ». — Ὁ Ἰάσων ἐγράψε χθὲς εἰς ἐκείνην τὴν γυναῖκα καὶ εἰς τὸν υἱόν της. — Τὰ παιδιά λέγουσιν ὅτι δύο κύνες εἶναι εἰς τὸ δωμάτιον των (1). — Ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς του ἐφθασαν σήμερον. — Ὁ μαθητὴς παίζει μετὰ τοῦ φίλου του. — Ἐγὼ ἀγαπῶ ἐμαυτόν, ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ὑμᾶς αὐτόν, αὐτὸς ἀγαπᾷ ἐαυτόν, καὶ ἕκαστος ἀνθρώπος ἀγαπᾷ ἐαυτόν. — Φροντίζω περὶ αὐτῆς τόσον, ὅσον φροντίζω περὶ ἐμαυτοῦ. ἀλλ' αὕτη αὕτη ποσῶς δὲν φροντίζει περὶ ἐαυτῆς καὶ οὐδόλως φυλάσσεται.

Λεξιλόγιον

Ανο μέλος, κάτοικος	certigi(δια) βεβαιεῖν	scii εἰξεύρειν
societo ἑταιρεία	tute ποσῶς	mi men ἐγὼ αὐτός
aĝo ἡλικία	aĝ ἐπίθημα πρὸς δή-	dirita ρηθεῖς, ρηθεῖ
lia ἰδικός του, ἰδική	λωσιν συγκεκριμέ-	[σα, ρηθέν
[του, ἰδικόν του	[νων οὐσιαστικῶν	afero ὑπόθεσις,
atendi ἀναμένειν	ec ἐπίθημα πρὸς δή-	[πραγμα τι
kia ὁποῖος, ὁποία	λωσιν ἀφηρημένων	danki εὐχαριστεῖν
[ὁποῖον	[οὐσιαστικῶν	anstataŭ ἀντί
aĝa ἡλικιωμένος (ὁ	juneco νεότης	alveni! ἀφικνεῖσθαι
[ἔχων ἡλικίαν τινά)	senĉese ἀκαταπαύσ-	[(φθάνω)
laca ἀπηνυδημένος	[τως	ĉambro δωμάτιον
[(κουρασμένος)	tranĉi κόπτειν.	ad ἐπίθημα δηλοῦν
kamparo ἐξοχή	tranĉilo μαχαίριον	τὴν διάρκειαν τῆς
pro ἔνεκα	porti φέρειν	ἐνεργείας ἢ καὶ αὐτὴν
beleco καλλονή	bareto βαρελάκι	[ταύτην τὴν ἐνέργειαν
boneco καλωσύνη	Jasono Ἰάσων	Il ἐπίθημα δηλοῦν τὸ
malpuraĵo ἀκαθαρ-	da ἐκ	[ὄργανον
[σία(τις)	eble ἴσως	

(1) Ilia domo καὶ οὐχὶ sia διότι τὰ παιδιά εἶναι ὑποκείμενον ἄλλης προτάσεως: (λέγουσιν), οὐχὶ δὲ καὶ τῆς δευτέρας προτάσεως: εἶναι, ἧς ὑποκείμενον: δύο κύνες,

γ' Φράσεις

Σᾶς χαιρετῶ. Εἰσέλθετε. Ἐξέλθετε. Μείνετε!—Mi vin salutas. Eniru. Eliru. Restu!—Εἰσθε ἄρρωστος; Καθόλου, τοῦναντίον. Ĉu vi estas malsana? Tute ne, kontraŭe. — Οὐδέποτε ἤμην τόσο καλὰ ὅσον τώρα.—Mi neniam bonfartis tiel bone, kiel nun.—Ἐρχεσθε τὰ περιπατήσωμεν; εἰς εὐαρεστῆσθε. Ĉu vi venas promeni kun mi? Se tio plaĉas al vi.—Δέχομαι μετ'εὐχαριστήσεως. Mi akceptas kun plezuro. — Σᾶς συγγαίρω εἰλικρινῶς. Mi sincere vin gratulas. — Εἶμαι πολὺ δυστυχής. Mi estas tre malfeliĉa. — Σᾶς συλλυποῦμαι. Mi partoprenas vian doloron. — Εἰσθε πολὺ καλός, δὲν εἰξεύρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Vi estas tre bona (kompleza), mi ne scias, kiel vin danki.

δ' Ἀνάγνωσις

El kiom da partoj, Jozefo, konsistas via vestaĵo? El multaj partoj. — Bonvolu denombri ilin. — El jak, veŝto, ĉemizo, flanelo, pantalono, kalsono, el paro da ŝtrumpetoj, el kolumo, kravato kaj el paro da manumoj. — Ĉu via jak(et)o havas manikojn? — Kiom da butonoj havas via jak(et)o? — Kiom da poŝoj vi havas?—Ĉu vi havas gantojn? — Ĉu vi portas redingoton? — Kiam ordinare vi portas surtuton? — Mi portas redingoton dum la ceremonioj kaj festotagoj, kaj mi portas surtuton dum la vintro. — Kaj, vi Josefino, el kiom da partoj konsistas via vestaĵo?—El unu robo, unu jupo kaj subjupe, el palto, kaj el paro da ŝtrumpoj.

10η ΑΣΚΗΣΙΣ

Τὸ ρῆμα

Mi estas, ci estas, li (ŝi, ĝi) estas. Εἶμαι, εἶσαι, εἶνε.—

Ni estas, vi estas, ili estas. Εἶμεθα, εἴσθε, εἶναι. — Ἀρνητικόν : Mi ne estas, vi ne estas ktp. Δὲν εἶμαι, δὲν εἴσθε κτλ.—Ἑρωτηματικόν : Ĉu mi estas? ĉu vi estas? ktp. Εἶμαι; εἴσθε;—Ἀρνητ. ἐρωτηματικόν : Ĉu mi ne estas? Δὲν εἶμαι;

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Nur la societanoj povas eniri ĉi tie. — Mi abonas la ĵurnalon. — Kiam li finos sian laboron, li iros promeni. — La vagonaro alvenos je la kvina posttagmeze.—Donu al mi, mi petas, alian akvon ĉar tiu ĉi estas malpura.—Vi ne bone lernis vian lecionon, ĉu vi nun volas, ke mi vin punu? — Morti por la patrujo estas agreble. — Mi demandas ĉu li vidis birdojn sur tiu arbo. — Rigardu, mi estas skribanta leteron al mia onklo.—Mi bone scias, ke li estas timata de ĉiuj oficistoj. — Ili tute ne malfruiĝis, ili estas venintaj je la 8-a vespere antaŭ la komenco de la kunsido.—Kiam la patrino alvenis, la infano jam estis falinta. — Tujkiam mi estos ricevinta vian leteron, mi foriros. — La ŝtelisto estis serĉata de la policanoj. — Ŝi estas batita de sia frato. — Morgaŭ mia domo estos vendata (1) ĉe la juĝejo. — Morgaŭ vespere mia domo estos vendita (2), mi devos transloĝi.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Νικᾷ πάντοτε ἡ ἀλήθεια; — Εἶμαι τῆς γνώμης (mi opinias) ὅτι, ὅσον περισσότερον ἀγαπᾶτε τὸν ἐξάδελφόν σας τόσο ὀλιγώτερον σᾶς ἀγαπᾷ. — Ἐργάζεσθε πολὺ συνήθως; — Ὅταν ἔχω πολλὰ μαθήματα νὰ μάθω, τότε εὐνόητον ὅτι ἐργάζομαι περισσότερον. — Καίτοι τὰ πτηνὰ θέλουσι νὰ πῶσιν, ἐν τοῦτοις ἡ ὑπηρέτρια δὲν θέλει νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ ὕδωρ.— Ἀντί νὰ παίζῃς

(1) Θὰ ἐξορίσκηται πρὸς πώλησιν, ἐν τῷ πωλεῖσθαι.

(2) Θὰ ἔχῃ πωληθῇ (πλέον).

πάντοτε, μοὶ φαίνεται, ὅτι ἡδύνασο ἐνίστε καὶ νὰ ἐργάζησαι. — Εἰσθε τῆς γνώμης ὅτι ἡ παιδίσκη θὰ βοηθήσῃ τὸ παιδίον νὰ μάθῃ τὸ μάθημά του; Ἐὰν διέκρινον τοὺς γονεῖς σας θὰ τοὺς ἐχαίρετον. — Πᾶς καλὸς Ἑσπεραντιστὴς ὀφείλει νὰ φέρῃ πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης ἢ τοῦ λαιμοδέτου του τὸν πράσινον ἀστέρα. — Ἐ, καὶ ἂν δὲν τὸν φέρῃ; — Ἐκεῖνος τότε εἶνε ὅλως ἀνάξιος νὰ καλῆται Ἑσπεραντιστής.

Λεξιλόγιον

Eniri εἰσερχεσθαι	Ing ἐπίθημα δηλοῦν	er ἐπίθημα ὁπερ ἐπα-
ĵurnalo ἡμερησίς	[τὸ ἀντικείμενον ἐν-	[ναφέρει εἰς τὴν μο-
kiam ὅταν	[τὸς τοῦ ὁποίου εἰ-	[νάδα, εἰς τὸ στοι-
vagonaro εἰσμός	[σάγεται τὸ ἐκφρα-	[χεῖον ἐξ ὧν συγκει-
[(σιδηροδρόμου)	[ζόμενον ὑπὸ τῆς	[ται τὸ πρωτότυπον
je πρόθεσις ἀόριστος	[ρίξης.	[aboni ἐγγράφεσθαι
[(ἀντικαθιστᾷ ὅλας	se εἰάν	[συνδρομητής
[τὰς προθέσεις)	fini τελειώνει	ĝis ἕως, μέχρι
monero κέρμα νο-	por ὑπέρ, διά	aĉeti ἀγοράζειν
[μίσματος (ψιλᾶ)	helpi βοηθεῖν	laboro ἐργασία
malpura ἀκάθαρτος	sukcesi ἐπιτυχά-	transloĝi μετοικεῖν
varoŝipo ἀτμό-	[νειν	ĉiutage καθ' ἑκάστην
[πλοῖον	kelkafoje ἐνίστε	peti παρακαλεῖν
policano ἀστυνομι-	tuj (kiam) ἀμέσως	foriri ἀναχωρεῖν
[κὸς κλητῆρ	[(ὥς)	oni τις, τινες
an ἐπίθημα δηλοῦν	seiĉi ζητεῖν	patrujo πατρίς
[τὸ μέλος, τὸν κά-	ŝtelisto κλέπτης	distingi διακρίνειν
[τοικον, τὸν ὁπαδόν	morti ἀποθνήσκειν	gekuzoj ἐξαδελφος
saluti χαιρετᾷ	demandi ἐρωτᾷ	[καὶ ἐξαδέλφη
vero ἀλήθεια	apenaŭ μόλις	venki νικᾷν
tamen ἐν τούτοις	ankaŭ ὡσαύτως	kompreneble ἐν-
geparencoj συγγε-	opinii γνωματεύειν	[νοεῖται
[νεῖς, ἀμφοτέρων	[(εἶμαι τῆς γνώμης	kvankam καίτοι,
[τῶν φύλων	ŝajni φαίνεσθαι	[μολονότι

devi ὀφείλειν butontruo κομβιο- folio φύλλον
verda πράσινος [δόχη kravato λαιμοδέτης
ar ἐπίθημα δηλοῦν nu ἔ, λοιπόν! oficisto ὑπάλληλος
[τὴν συλλογὴν. malinda ἀνάξιος kunsido συνεδρία

γ' Φράσεις

Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸ ὥρολόγιόν σας πηγαίνει δέκα λεπτὰ ὀπίσω ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου. Ŝajnas al mi, ke via (poŝ) horloĝo malfruas dek minutojn laŭ la mia. — Εἶναι δύο ὥραι παρὰ τέταρτον. Estas kvarono antaŭ la dua. — Πόσους δείκτας ἔχει τὸ ὥρολόγιόν σας? Kiom da montriloj havas via horloĝo? — Τρεῖς: ὥροδείκτην, λεπτοδείκτην καὶ δευτερολεπτοδείκτην. Tri, la minutan montrilon, la horan kaj la sekundan montrilojn. — Τί θὰ κάμωμεν σήμερον; Τὸ ἴδιον μοῦ κάμνει (μοὶ εἶνε ἀδιάφορον). Kion ni faros hodiaŭ? Tio estas al mi egala. — Πρὸ πόσου καιροῦ μαρθάνετε τὴν Ἑσπεράντο; De kiom da tempo vi lernas Esperanton? — Πρὸ ἕξ μόλις μηνῶν. Nur depost ses monatoj. — Εἶμαι πολὺ δυσηρεστημένος μαζί σας. Mi estas tre malkontenta pri vi. — Ἴσως διότι ἐβράδυνα νὰ ἔλθω εἰς τὸ σχολεῖον; Ĉu eble ĉar mi malfruiĝis alveni la lernejon? — Δὲν εἶνε τοῦτο μόνον ἀλλὰ δὲν ἔμαθες καλὰ τὸ μάθημά σου. Διατί; Ne estas nur tio ĉi, sed ankaŭ vi ne bone lernis vian lecionon. Kial? — Ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν φορὰν ταύτην καὶ ὑπόσχομαι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἦμαι ἐπιμελέστερος. Mi petas pardonon por tiu ĉi fojo kaj mi promesas esti de nun pli diligenta.

Ἀνάγνωσις (Legado)

La homa korpo

Kiom da partoj havas la homa korpo? Ĝi havas tri partojn. — Bonvolu citi ilin al mi. — La unua parto estas la kapo, la dua la trunko kaj la tria parto estas la

membroj.— Bone, antaŭ ĉio mi volas aŭdi el kiaj partoj konsistas la kapo?— Sur la kapo estas la hararo, sub la hararo estas la kranio en kiu troviĝas la cerbo per kiu ni pensas.— Kio estas sur la antaŭa parto de la kranio?— La vizaĝo, kiu komencas supre per la frunto.— Kio estas malsupre de la frunto?— La brovoj kaj la okuloj.— El kio konsistas la okuloj?— El la palpebroj, kiuj kovras la okulglobojn kaj kiuj havas je la ekstremaĵo okulharojn.—Kio troviĝas inter la okuloj?— La nazo kun du naztruoj. Sub la nazo estas la buŝo kun du lipoj supra kaj malsupra.— Kio estas inter la nazo kaj la supra lipo?— La lipharoj.— Kio troviĝas en la buŝo?— Tridek du dentoj kaj unu lango.— Kio estas sub la buŝo.— La mentono sur kiu kreskas la barbo.— Ambaŭflanke de la kapo estas la oreloj.— Kio kunligas la kapon kun la trunko?— La kolo, kiu enhavas la gorgon.— Vi respondis tre bone al ĉiuj miaj demandoj kaj mi sincere vin gratulas.

11η ΑΣΚΗΣΙΣ

Ἐπιρρήματα. — Χρόνοι σύνθετοι. — Μετοχαί.

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν

Li parolas flue la lingvon.— Mi ĉiam laboras nokte.— Ni manĝis, (ἢ κάλλιον) ni estis manĝantaj, kiam okazis la katastrofo.— Li tute ne malsatas, li estas manĝinta.— Oni povas senpage eniri.— Mi plezure akceptas vian proponon.— Mi sciigis tion parole al ŝi.— Oni gaje aŭdis tiun novaĵon.— Ĉu vi intencas morgaŭ iri promenadon kun via najbaro? Mi volonte iros kun li.— Mi estas vestita de du horoj.— Mi estis vestita de 2 horoj.— Mi vetas, ke mi estos vestita du horojn pli frue ol vi.— Ĉu li havas inkujon? Ne, li

ĝin forgesis bedaŭrinde en la lernejo.— Kiel mi vidas, li estas tre forgesema.— Ĉi estos kore akceptata de ĉiuj amikinoj.— Tiu libro estos presita en Ateno.— Se via filo estus kuracata de tiu kuracisto, li certe resaniĝus.— Morgaŭ vespere okazos la baptiĝo kaj li estos nomita Dimostenio; sekve de tiu momento li estos nomata Dimostenio.— Jen la maljunulo pri kiu mi parolis al vi hieraŭ.— Sed se mi ne eraras li estas mia lernejestro; jes, mi lin konas, li estas homo nelacigebla.—Efektive tia li estas.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο

Τὸ ταχυδρομεῖόν σας εἶνε παρὰ πολὺ μικρὸν καὶ ὅλως ἀκατάλληλον. δὲν εὐρίσκει τις ἐν αὐτῷ οὔτε μελανοδοχεῖον, οὔτε γραφίδα.— Ὁ νεανίας ἐκεῖνος εἶνε ἀληθῶς ἀξιέπαινος διότι ἐξ ἀπλοῦ ὑπαλλήλου ἔγαινε σήμερον προϋστάμενος.— Σᾶς συγχωρῶ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ γίνητε εἰς τὸ ἐξῆς οἰκονόμος, ἐργατικὸς καὶ πρόθυμος.— Μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω τὸ ᾄσμα πτηνοῦ ἄδοντος ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου δένδρου.— Τὸ προσεχὲς θέρος (ἐν τῇ venonta somero) προτίθεται νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ.— Ἡ παρέλθουσα νύξ ἦτο πολὺ βροχερά.— Ὁ ὑελοπίναξ ἐκεῖνος πρὸ πολλοῦ ἔχει θραυσθῆ.— Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε διὰ νὰ τελειώσῃ αὔριον (tiu laboro estas finita).— Ὁ κακοῦργος τώρα ἀναζητεῖται (estas serĉata) ὑπὸ τῶν ἀστυνόμων.— Τὸ δοχεῖον τὸ ὁποῖον μοὶ ἐφέρατε, ἐθραύσθη (rompiĝis).— Στενοχωροῦμαι (mi enuas) ὅταν ἀκούω τοιούτους λόγους.— Καὶ ἐγὼ μετανοῶ (mi pentas) διότι σᾶς τοὺς εἶπον.— Ἐπὶ τοῦ δένδρου εὐρίσκοντο (sin trovis) πολλὰ πτηνά.— Ἐνῶ ἐδῶ ἀκόμη δὲν ἔβρεξεν, εἰς Πάνορμον ἔχει βρέξει (estas pluvinte) πρὸ πολλοῦ.

Λεξιλόγιον

Flue εὐχερῶς	maljunulo	γέρων	[τερος (ἀκούραστος)
nokte	νύκτωρ (τὴν	lernejestro	σχολά- vere ἀληθῶς
	[νύκτα		[χης laŭdinda ἀξιέπαι-
senpage	δωρεάν	nelacigebla	χαλκέν- [νος

plezure eŭχαρίστως	proponi προτείνειν	simpla ἀπλοῦς
akcepti δέχεσθαι	bapt(iĝ)ο βάπτισμα	far(iĝ)i γίνεσθαι
sciigi γνωρίζειν (κα-	pluva βροχερός	estro προϊστάμενος
[θιστῶ γνωστόν)	veti στοιχηματίζειν	pardoni συγχωρεῖν
parole (buŝe) προ-	venonta μελλων	kondiĉe ke ὑπὸ τὸν
[φορικῶς	veninta παρελθόν	[ὄρον (νά)
gaja χαρῆς, περιχα-	rompi θραύειν	de nun εἰς τὸ ἔξῃς
Isa	poŝtoŝicejo ταχυ-	ŝparema οἰκονόμος
novaĵo νέον τι	[δρομεῖον	laborema ἐργατικός
intenci προτίθεσθαι	malgrandega παρὰ	servema πρόθυμος
promenado περί-	[πολὺ μικρός	[ὑποχρεωτικός
[πατος	maloportuna ἀκα-	nekredebla ἀπίσ-
inkujo μελανοδο-	[τάλληλος	[τευτος
[χεῖον	junulo νεανίας	malsati πεινᾶν
forgesema ἐπιλήσ-	viziti ἐπισκέπτειν	

γ Φράσεις

Εἰξεύρετε πῶς λέγουσιν Ἑσπεραντιστὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος; Ĉu vi scias, kiel oni diras Esperante la sep tagojn de la semajno? — Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατον καὶ Κυριακή. Lundo, Mardo, Merkredo, Jaŭdo, Vendredo, Sabato kaj Dimanĉo. — Ποῖοι εἶναι οἱ δώδεκα μῆνες τοῦ ἔτους, ἢ μήπως τοὺς ἐλησημονήσατε; Kiu estas la dekdu monatoj de la jaro, aŭ ĉu vi ilin forgesis? — Ἰανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος, Μάϊος, Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὐγουστος, Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος. Januaro, Februaro, Marto, Aprilo, Majo, Junio, Julio, Aŭgusto, Septembro, Oktobro, Novembro kaj Decembro. — Αἱ τέσσαρες ἐποχαὶ τοῦ ἔτους εἶναι: ἡ ἀνοιξίς, τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρον καὶ ὁ χειμὼν. La kvar sezonoj de la jaro estas, la printempo, la somero, la aŭtuno kaj la vintro. Χθές, προχθές, σήμερον, αὔριον καὶ μεθαύριον. Hieraŭ, antaŭhieraŭ, hodiaŭ, morgaŭ kaj postmorgaŭ.

Ἀνάγνωσις

La homa korpo (Daŭrigo)

Bonvolu priskribi al mi la trunkon de la homa korpo:

Sur la antaŭa parto de la trunko estas la brusto. Sur la malantaŭa parto troviĝas la dorso, kiu havas supre la du ŝultrojn. Ambaŭflanke de la brusto estas la flankoj en kiuj troviĝas la ripoj. En la brusto estas la pulmoj per kiuj ni spiras kaj la koro, kiu troviĝas en la maldekstra flanko. Sub la brusto estas la ventro, kiu havas supren kaj dekstren la hepaton, maldekstren la lienon kaj la pankreason kaj je la mezo, de supre ĝis malsupre la stomakon kaj la intestojn.

Je la malantaŭa parto de l'trunko kaj ambaŭflanke de la spino troviĝas la renoj.

Bonvolu priskribi ankaŭ la membrojn, t. e. la superan kiel ankaŭ la malsuperan:

La superaj membroj konsistas el la brakoj, la antaŭbrakoj, la kubutoj, la manoj kaj la fingroj, kiuj finiĝas per la ungoj.

La malsuperaj membroj konsistas el la femuroj, la genuoj, la kruroj kaj la piedoj. La kruroj estas kunligitaj kun la piedoj per la instepoj aŭ piedartikoj.

12η ΑΣΚΗΣΙΣ

Προθέσεις

α) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν

Kiel vi faris por malpurigi vian veston? Iru tuj ĝin purigi. — Mi pasigis dek tagojn en Pireo. — La supreniro de tiu ŝtuparo ŝin treege lacigas. — Li tranĉis ĝin per tranĉilo. — Nikolao fianĉiĝis en la aĝo de dudek

jaroj, dum Sofio edziniĝis en la aĝo de dek ses jaroj. — Ne tuŝu la teleron, ĝi estas varmega. — Ĝi kombis al si la harojn. — Li laboras por si. — Ili ludas ĉirkaŭ la arbo. — Ne iru antaŭ ol vi scias, ke ĉio estas en ordo. — Ĉirkaŭ Marto li revenos Konstantinopolon. — Hieraŭ dum tuta la tago falis tia pluvego, ke mi ne povis eliri el la domo. — Tiu junulo faletas, ĉu li eble estas malsana? Ne, sed pro la falinta pluveto la trotuaro iĝis glitiga kaj la irado estas iom malfacila. — Kien vi iras paĉjo tiel rapide? — Mi atendas Miĉjon kaj Sonjon, kiuj hodiaŭ alvenos per la vaporŝipo "Periklis-o.", — Li eliris el la domo kaj eniris en la ĝardenon. — Ĉu via nevo iris al la ĉaso? Jes, Fraŭlino, sed li nur mortpafis birdaĉon, kiu estas nemanĝebla.

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν 'Εσπεράντο

Πτωχὸς σοφὸς ἐπραγευμάτισε παρὰ πλουσίῳ φιλαργύρῳ. — Ἡ κατάρρα τοῦ προφήτου ἴσταται ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγνώμονος. — Ἐκδυθῆτε λοιπὸν καὶ κατακλιθῆτε ἀμέσως. — Ἀναψε τὴν λάμπαν, δὲν βλέπεis ὅτι ἐνύκτωσε; — Τοῦτο δὲν εἶνε πλεόν μικρὰ βροχή ἀλλὰ ραγδαία. — Ὁ πατήρ μου δὲν εἶνε καλὰ καὶ φοβοῦμαι μὴ ἀρρωστήσῃ. — Ἐξεπλήρωσε τὴν διαταγὴν μου; — Δυστυχῶς ὄχι, κύριε, διότι οἱ κολλάροι καὶ τὰμανικέττια δὲν ἦσαν ἀκόμη ἔτοιμα διὰ νὰ σᾶς τὰ φέρω. — Εἰς τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν θὰ ἔλθω εἰς σᾶς μετὰ τοῦ Νικολάκι καὶ τῆς Μαρίτσας. — Ἡ ἐξαδέλφη μου ἔχει θυρωρὸν ἢ ὁποία εἶνε ἀληθῆς μέγαιρα. — Ἀπορῶ πῶς εἰμπορεῖς καὶ ἱππεύεις τοιοῦτον κατεσκληρότα ἵππον (παληάλογον). — Γελῶ διὰ τὴν ἀφέλειάν του. — Σᾶς ὠμίλησεν ὁ καθηγητὴς περὶ τῶν ἀεροπλάνων; Ὁχι, διότι κατ'ἐκείνην τὴν στιγμὴν μετέβαινον εἰς τοῦ θείου μου καὶ δὲν εἶχον τὸν καιρὸν νὰ τὸν ἀκούσω. — Ἐκοψα τὸ δακτυλὸν μου (mi trancis al mi). Ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων του ἦτο ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος.

Λεξιλόγιον

Naskotago	ἡμέρα	Iacigi	κοπιᾶζειν	faleti	παραπατεῖν,
	[τῶν γενεθλίων		[(κουράζω)		[σκοντάπτειν
en la mezo	ἐν τῷ	fianĉiĝi	μνηστεύεσ-	trotuaro	πεζοδρό-
	[μέσῳ		[θαι		[μιον
ĉirkaŭ	περὶ (μετ' αὐτ.),	jaro	ἔτος	glitiga	ὀλισθηρός
	[περίξ	tuŝi	ἐγγίζειν		[(γλιστρερός)
purigi	καθαρίζειν	telero	πινάκιον	irado	πορεία
vesto	ἔνδυμα		[(πιάτο)	nevo	ἀνειψιός
pasigi	διέρχεσθαι	varma	θερμός (ζεσ-	ĉaso	κυνήγιον
	[(περνῶ)		[τός)	mortpafi	τυφεκίζειν,
antaŭ ol	πρὸ τοῦ (νά)	tuta	ὀλόκληρος		[φονεύειν
super	ὑπερθεν	fali	πίπτειν	manĝebla	τροφός
avara	φιλάργυρος	ridi	γελᾶν		[(φαγώσιμος)
malbeno	κατάρρα	naiveco	ἀφέλεια	ekbruligi	ἀνάπτειν
supreniro	ἀνοδος	profesoro	καθηγη-	lampro	λυχνία, λάμπα
deziro	ἐπιθυμία		[τῆς	plenumi	ἐκπληροῦν
manumo	μανικέ-	aeroplano	ἀερόπλα-	iĝ	δηλοῖ τὸ γίνεσθαι
	[τιον		[νον	ĉi	δηλοῖ τὸν ἀνώ-
kolumo	κολλάρος	momento	στιγμή		[τατον βαθμὸν
preta	ἔτοιμος	nokti (estas nokto,		Et	χαρακτηρίζει τὸ
tagmeze	μεσημβρία	[mallumo)	εἶνε νύξ		[ὑποκοριστικόν
pordisto	θυρωρός	noktiĝi	νυκτόνειν	Ĝi	τιθέμενον μετὰ
virinaĉo	μέγαιρα	senvestigi	ἐκδύειν.		[τὰ 2-ῃ πρώτα γράμ-
miri	ἀπορεῖν	[Sin—,	ἐκδύομαι		[ματα χαρακτηρίζει
ĉevalaĉo	κατεσκλη-	kuŝigi sin	κατακλί-		[τὸ ὑποκοριστικόν
	[κὼς ἵππος (παληά-		[νεσθαι		[χαϊδευτικὸν διὰ τὸ
	[λογον).	ig	ἐπίθημα	δηλοῦν	[ἀρσ. γένος
profeto	προφήτης	[τὸ ἐνεργεῖν τὸ ὑπὸ		Nj	ἐπίθημα ὡς τὸ
sendanka	ἀγνώμων	[τῆς ρίζης σημαίνό-			[προηγούμενου διὰ
	[(ἀχάριστος)	[μενον.			[τὸ θηλ. γένος

ŝtuparo κλίμαξ tia τοιοῦτος aĉ δηλοῖ τὸ σχετλιασ-
 [(σκάλα) pluvego ραγδαία [τικὸν
 treege παρὰ πολὺ [βροχή ordono διαταγή
 ordo τάξις eliri ἐξέρχεσθαι

γ' Φράσεις

Καλῶς ὠρίσατε, πῶς εἶσθε; Estu bonveninta! kiel vi fartas?— Εὐχαριστῶ καλά. Σεῖς καλά εἶσθε; Bone, mi dankas. Kaj vi, ĉu vi bone fartas!— Όχι πολὺ καλά. Δὲν ἐκοιμήθην σχεδὸν ὅλην τὴν νύκτα. Ne tre bone. Mi preskaŭ neniom dormis dum la tuta nokto.— Πεινᾶτε; Διψᾶτε; Εἶσθε κουρασμένος; Ĉu vi malsatas? Ĉu vi soifas? Ĉu vi estas laca?— Εὐρίσκω ὅτι ἦλθετε πολὺ ἔνωρίς. Εἶνε μόλις 7 ὥραι καὶ 20 λεπτά. Mi pensas, ke vi venis tro frue. Estas apenaŭ dudek minutoj post la sepa.— Δὲν πειράζει, θὰ περιμείνω. Ne malhelpas, mi atendos.— Τίνα ἐορτὴν ἔχομεν αὖριον; Kian feston ni havos morgaŭ?— Εἶνε τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου. Ni havos la feston de Sankta-Konstantino.— Τί νέον; οὐδὲν νέον. Kio nova? Nenio nova.

δ' Ἀνάγνωσις

(ΠΑΤΕΡ ΗΜΩΝ)

Patro nia, en ĉielo, Sankta estu via nomo; Via regno realiĝu; Vian volon homoj faru; Same kiel en ĉielo. Al ni donu ĉiutage; Nian ĉiutagan panon; Nin pardonu same kiel; Ni pardonas malamlikojn; Ne konduku nin en tenton; Liberigu nin el peko.

Πᾶτες ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου, γέννηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὥς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὥς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Via estas la regeco, "Οτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία la poveco kaj la gloro de καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ la Patro, de la Filo kaj de Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ la Sankta Spirito, nun kaj Ἀγίου Πνεύματος, γῦν καὶ ĉiam dum eterno. Amen. αἰεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

13τη ΑΣΚΗΣΙΣ

Ἡ εἰς τόπον κίνησις

α') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Kion mi konsilis al vi antaŭ kelkaj tagoj? Vi konsilis al mi, ke mi ĉiam estu saĝa, obeema kaj diligenta.—Ĉu nur tion ĉi? — Ke mi estu ankaŭ akurata al miaj lecionoj. — Bone; se vi plenumos ĉiujn miajn konsilojn, mi donacos al vi ion bona, ĉu vi komprenis? Jes, sinjorino, mi vin antaŭdankas. — Ni vivas en la jaro mil naŭcent dudek tria. — Kvindek du semajnoj faras unu jaron. — La horo havas sesdek minutojn kaj ĉiu minuto sesdek sekundojn.— Kien vi iras? Mi iras Londonon. — Kien vi iros pasigi la Kristnaskan Tagon?—Mi ne scias ankoraŭ, sed la Novjaran Tagon mi nepre festos kun miaj gepatroj en Smirno. — Iu vidis vin hieraŭ fumante.—Kiu estis la mensogulo, kiu diris al vi tian mensogon?—Persono tre serioza kaj konsekvence vi tute ne rajtas doni al ĝi tian kvalifikan adjektivon.—Ĉiu homo havas siajn mankojn sed kelkafoje estas iaj mankoj, kiujn la bona societo ne povas toleri.—Lia parolo estas mallonga sed ĝi estas konvinka. — Ŝi perdis sian filon kaj estas pro tio, ke ŝi falis en mizeron.

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ἐκείνην χρειάζομεθα τοῦλάχιστον μίαν ὥραν. — Αὐτὸ τὸ ὅποιον κάμνετε δὲν εἶνε καθόλου σοβαρόν. —

Τὸ πᾶν θὰ ἦναι ἑτοιμον ὅταν ἐπανεέλθῃτε. — Ἀκριβῶς κατ'ἐκείνην τὴν στιγμήν εἰσῆλθόμεν εἰς τὸ καφενεῖον. — Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν εὐτυχίαν. — Ἐπὶ τοῦ μανδηλίου ἐκείνου εὐρίσκονται κηλίδες αἵματος. — Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς εἶπω καὶ τι; Οὐδὲν ἠννόησα ἐξ ὅσων μοί ἐδιηγήθητε. — Ποῖος εἶνε ἐκεῖ; — Ὁ νεανίας περὶ τοῦ ὁποίου σᾶς ὠμίλησα πρὸ μεσημβρίας. — Κάποιος σᾶς ἐζήτη, σᾶς εὔρε; — Μὴ τὸ λέγεις, πᾶς τις δύναται νὰ ἀπατηθῇ. — Ὁ μαθητὴς οὗτος ἐδοκίμασε νὰ φύγῃ, ἀλλ'ἐκεῖνος ὅστις κάθηται εἰς τὸ πρῶτον θρανίον τὸν ἠμπόδισεν. — Τὸ παιδίον ἐπесεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη. — Οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον. — Αἱ ἑορταὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους εἶναι αἱ ὠραιώτεραι ἑορταὶ τοῦ ἔτους. — Ὅταν ὁ Φεβρουάριος μὴν ἔχει 28 ἡμέρας, τότε τὸ ἔτος λέγεται βίσεκτον (ἢ δίσεκτον).

Ἀνάγνωσις

Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia en siaj elementoj, la lingvo Esperanto prezentas al la mondo civilizita la sole veran solvon de lingvo internacia; ĉar tre facila por homoj nemulte instruitaj, Esperanto estas komprenata sen peno de la personoj bone edukitaj. Mil faktoj atestas la meriton praktikan de la nomita lingvo.

Λεξιλόγιον

kelka	τις	fali en mizeron	fablo	μῦθος	
obeema	εὐπειθής	δυστυχεῖν (γίνομαι	malfacileco	δυσκο-	
akurata	ἀκριβής	[(δυστυχής		[λία	
konsilo	συμβουλή	mensogo	ψεῦδος.	renkonti	συναντᾶν
donaci	δωρεῖν (τι)	mensogulo	ψεύστης	malzaniĝi	ἀδικοῦσθαι
kompreni	ἐννοεῖν	serioza	σοβαρός	konvinka	πειστικός
vivi	ζῆν	rajti	δικαιοῦσθαι	signifi	δηλοῦν, ση-
semajno	ἐβδομάς	kvalifika	κοσμητι-		[μαίνειν
			κόσ	vorto	λέξις

formi	ἀποτελεῖν	pardonebla	συγ-	almenaŭ	τοῦλάχισ-
monato	μήν		[γνωστός		[τον
horo	ὥρα	socio	κοινωνία	tute ne	ποσῶς, κα-
fumi	καπνίζειν	toleri	ἀνέχεσθαι		[θόλου
droni	πνίγεσθαι	traduki	μεταφράζειν	reveni	ἐπανερχεσθαι
makulo	κηλὶς	klarigi	διασαφηνί-	naztuko	ρινόμακ-
sango	αἷμα		[ζειν, ἐξηγεῖν		[τρον (μανδηλι)
pruvi	ἀποδεικνύειν	provi	δοκιμάζειν	troviĝi	εὐρίσκεισθαι
kafejo	καφενεῖον	sidi	καθῆσθαι	povi	δύνασθαι
permesi	ἐπιτρέπειν	unua	πρῶτος	kontraŭ	ἐναντίον
nenio	οὐδέν	benko	θρανίον		[(τὸ)
trompiĝi	ἀπατᾶσθαι	malhelpi	ἐμποδίζειν	estas dirite	λέγεται
adjektivo	ἐπίθετον	uzi	χορῆσθαι (χορ-	superjaro	βίσεκτον
manko	ἐλλειψις,		[σιμοποιῶ).	ke—ne	μήπως
	[ἐλάττωμα				

8η ΑΣΚΗΣΙΣ

α) Σημεῖα στίξεως (Interpunkcio).— Ἀσκησις.

Komo (,) (1) κόμμα ἢ ὑποστιγμή. — Punktokomo (;) μέση στιγμή καὶ ὑποστιγμή, κῶλον, ἢ ἄνω τελεία. — Punkto (.) τελεία στιγμή. — Demanda punkto (?) ἐρωτηματικὸν σημεῖον. — Ekkria punkto (!) θαυμαστικόν. — Ἄλλα σημεῖα εὐχρηστα ἐν τῇ γραφῇ εἶναι: L'apostrofo (') ἡ ἀπόστροφος (κατόπιν ἐκθλίψεως), la krampoj () ἡ παρένθεσις, la krampetoj « » τὰ εἰσαγωγικά, dupunktoj (:) δύο στιγμαί, k. c. (kaj ceteraj) καὶ ἄλλα.

β) Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Kia patro tia filo. — Vi devus profiti tian okazon. — Ĉu vi povos trovi ian rimedon al ĉi tiu malagrabla

(1) Λιὰ τῆς ὑποστιγμῆς ἢ κόμματος ἐν τῇ Ἑσπεράντο χωρίζονται αἱ προτάσεις. Τίθεται δὲ πρὸς τοῦτοις τὸ κόμμα πρὸ τῶν συνδέσμων ὥς καὶ πρὸ τῶν ἀναφορικῶν, ἀορίστων καὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν.

afero ? Mi ne havas ian sperton pri tio.— Mi ŝatas ĉian muzikon.— Nenia frukto povos esti vendata en la publika vendejo.—Ĉiu oficisto povas forlasi sian oficon post permeso.— Kia horo estas nun ? Estas la kvara.— Mi renkontis nek lin, nek lian fraton.— Kie vi loĝas ? Tie apud la granda domo.— Ŝajnas al mi, ke mi ie vin vidis, sed mi ne memoras kie kaj kiam.— La okazo ne estis neatendita.— Rapidu, mi ĉi tie vin atendos.— Mi nenian trovis en la domo.— Estas tute malpermesate fumi tie ĉi.— Ĉie oni renkontas honestajn kaj malhonestajn homojn.—Li ne povis ne kisi lian filon.—Nenie mi trovis tian malgastamecon.— Lia riĉeco ne estis senlima.— Mi neniam fidas al veturigistoj kaj boatistoj, kiuj ajn ili estas.

γ') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Ποῦ πηγαίνετε; Ἐκεῖ ὅπου πηγαίνω, σύ δὲν δύνασαι νὰ ἔλθης— Θὰ σὲ περιμένω λοιπὸν ἐδῶ.— Κάπου κρύπτεται ὁ κακοῦργος.— Ἐν τούτοις οὐδαμοῦ τὸν εὔρον.— Μετά τινα ἔτη πανταχοῦ θὰ ὑπάρχουν Ἑσπεραντισταί.— Ὅταν ἔχη τις τὸν καιρὸν, τὰ μέσα καὶ τὴν ἰδιοφυΐαν, τότε, ἀλλὰ τότε μόνον δύναται νὰ προβῇ μετὰ τὴν Ἑσπεράντο εἰς τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν.— Ὅ, τι τις μανθάνει εἶνε πάντοτε καλόν.— Ἐταξείδυσά ποτε (iam) εἰς τὴν Ἰσπανίαν.— Ὁ ὑπηρέτης ἡτοίμασε τὴν τράπεζαν καὶ τὸ φαγητὸν εἶνε ἕτοιμον.— Τὸ εἰξεύρω, μοί φαίνεται ὅμως ὅτι ἐλησμόνησε τὰ κοχλιάρια, διότι τὰ μόνα ἐπιτραπέζια σκεύη (manĝilaro), τὰ ὅποια βλέπω ἐπὶ τῆς τραπέζης εἶναι περόνια, μαχαίρια, ποτήρια, πινάκια καὶ οὐδὲν ἄλλο.— Δὲν θὰ ζήσῃ πλέον τῆς μιᾶς ἡμέρας (pli ol).—Δὲν θὰ εἶδῃτε κανέναν ἐκεῖ.— Μετέφρασα τὸ βιβλίον ἄνευ τινος δυσκολίας.— Δὲν εἰξεύρω ἂν οὗτος (ĉu li) ἦναι ἐδῶ.

Λεξιλόγιον

profiti	ἐπωφελεῖσθαι	gastameco	φιλοξενία	rimedo	μέσον.
okazo	περίστασις	fidi	ἐμπιστεῦεσθαι	[Mona rimedo	
muziko	μουσική	veturigisto	ἀμαξη-εμο	ἰδιοφυΐα, κλί-	
vendi	πωλεῖν		[λάτης	[σις	
publika	δημόσιος	boatisto	λεμβοῦχος	procedi	προβαίνειν
forlasi	ἐγκαταλείπειν	manĝilaro	ἐπιτραπέζια σκεύη	finlarni	ἐκμανθάνειν
ofico	ὕπηρεσία	glaso	ποτήριον	pretigi	ἐτοιμάζειν
loĝi	κατοικεῖν	ataki	προσβάλλειν	manĝaĵo	φαγητόν
memori	ἐνθυμεῖσθαι	batali	μάχεσθαι	forgesi	λησμονεῖν
		principe	κυρίως	kulero	κοχλιάριον
			alia ἄλλος	forko	περόνιον
malpermesi	ἀπαγορεύειν	do	λοιπὸν	sperto	πεῖρα
					krimulo κακοῦργος

15τῃ ΑΣΚΗΣΙΣ

α') Τεχνολογία (Gramatika analizo).— *Ξέναι λέξεις*

Lasta silabo, λήγουσα. Antaŭlasta silabo, παραλήγουσα. Genero ἢ sekso, γένος. Nombro, ἀριθμός. Ununombro, ἑνικός ἀριθμός. Multenombro, πληθ. ἀριθμός. Kazo, πτώσις. Deklinacio, κλίσις. Deklinacii, κλίνειν ὄνομα. Artikolo, ἄρθρον. Nomu, ὄνομα. Pronomo, ἀντωνυμία. Substantivo, οὐσιαστικόν. Adjektivo, ἐπίθετον. Propra nomo, κύριον ὄνομα. Kvalifika nomo, ὄνομα προσηγορικόν. Voĉsono, φθόγγος. Distongo, δίφθογγος. Virseksa (ἢ li-seksa), ἀρσενικόν. Virinseksa (ἢ ŝi-seksa), θηλυκόν. Nedifinita sekso, ἀόριστον γένος. Neŭtra, οὐδέτερον. Aldoni, προσθέτειν. Nominativo, ὀνομαστική. Genitivo, γενική. Dativo, δοτική. Akuzativo, αἰτιατική. Vokativo, κλητική. Finaĵo, κατάληξις. Jena, ἐπόμενος. Jene, ὡς ἐξῆς.

β') Ἑρωτήσεις

1. En Esperanto sur kia silabo de la vortoj estas la akcento? — 2. Kiom da generoj ni havas en E?—3. Kiaj estas la kazo kaj la nombro de la vorto homojn?—4. Ĉu la artikolo en E estas deklinaciebla? — 5. Diru de kia sekso estas la vortoj: frato, patrino, infano. — 6. Kiel ni formas en E. la multenombbron kaj kiamaniere la akuzativon de la nomoj?

γ') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Iam mi forte malsaniĝis. — Tiu ĉi pano estas malmola, kiel granito. Eble ĝia krusto sed en la centro la panmolaĵo estas ne malmola. — Paŭlo estas ĉiam gaja kaj mi opinias, ke la kaŭzo estas, ke li neniam fumas nek trinkas. — La higieno ordonas, ke ni ĉiam estu sobraj. — Ĉu vi iros al la teatro hodiaŭ vespere? Ne, ĉar la barometro montras pluvon kaj antaŭvidas, ke la vetero malboniĝos. Estas domaĝe, ĉar la sukceso estas certa; ĉiufoje oni ĉeestas al vera apoteozo!

δ') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Ὁ τηλέγραφος εἶνε ἐξαίρετον βοηθητικὸν μέσον διὰ τὴν ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων συνεννόησιν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. — Ὁ καφεὲς εἶνε εὐγευστον ποτὸν πολλάκις χρήσιμον καὶ εἰς τὴν ὑγείαν ἐὰν δὲν γίνηται αὐτοῦ κατάχρησις. — Ἐν Ἀμερικῇ τὸ ἀσύρματον τηλέφωνον εἶνε ἐν μεγάλῃ χρήσει. — Σήμερον ὅλαι αἱ μεγάλαι πόλεις φωτίζονται δι' ἡλεκτρικοῦ φωτός. — Ὑπάρχουσι στηθόδεσμοι, οἵτινες οὐ μόνον δὲν βλάπτουν ἀλλὰ τοῦναντίον βελτιώνουν τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Ὁ εἰρμὸς οὗτος συνίσταται ἐκ 10 σιδηροδρ. ὀχημάτων. — Ὡς ἐκ τοῦ λίαν ἐπαισθητοῦ ψύχους τὸ παλτὸ εἶνε ἀπαραίτητον.

Λεξιλόγιον

Forle ἰσχυρῶς (δυνατά)	plibonigi βελτιεῖν (διορθώνω)	bongusta trinkaĵo [εὐγευστον ποτὸν]
krusto φλόγυμα(κό)	vagonaro εἰρμός [(σιδηροδρ.)]	trouzo κατάχρησις
[ρα ἄρτου]	nepre necesa ἀπα-	senfadena ἀσύρμα-
panmolaĵo ψίχα τοῦ [ραίτητος]		[τος]
[ἄρτου]	bonega ἐξαίρετος	lumigi φωτίζειν
kaŭzo αἰτία	helpa rimedo βοη-	elektra ἡλεκτρικός
higieno ὑγιεινή	[θητικὸν μέσον]	korseto στηθόδεσ-
ordoni διατάσσειν	distanco ἀπόστασις	[μος (μποῦστος)]
sobra λιτός	interkompreno συ-	palto ἐπενδύτης
apoteozo ἀποθέωσις	[γεννήσις]	[(παλτό)]

16η ΑΣΚΗΣΙΣ

Σχηματισμὸς τῶν λέξεων.—Προσθήματα

α') Σύνταξις (sintakso).

Parolado περίοδος. Propozicio πρότασις. Subjekto ὑποκείμενον. Objekto ἀντικείμενον. Predikato κατηγορούμενον. Rekta komplemento ἄμεσον ἀντικείμενον. Nerekta komplemento ἔμμεσον ἀντικείμενον. Cirkonstanca komplemento προσδιορισμός. (1)

β') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. (2)

Tiu manĝ**EMULO**, kiun vi vidis posttagmeze sur la placo, matenmanĝis antaŭhier-aŭ ĉe mi, tagmanĝis hier-aŭ ĉe miaj **GE**patroj, hodiaŭ vespere vespermanĝos ĉe miaj **GE**onkloj kaj li estas invitota post la teatro nokto

(1) Τοιοῦτοι προσδιορισμοὶ δύνανται νὰ ἦναι: τόπον (de loko), χρόνον (de tempo), αἰτίας (de kaŭzo) καὶ τρόπον (de maniero).

(2) Ἐν τῷ θεματι τούτῳ εὐρίσκονται ὅλα τὰ προσθήματα τῆς Δ. Β. γλώσσης «Ἑσπεράντο».

manĝi ĉe mia **BO**patro; li certe kapablas rekomenci morgaŭ sammaniere se malbona digest**ADO** ne **MAL**help-
os lin. — La ĉielo **EK**nubiĜis kaj se forta vento ne **DIS**-
pelos la amasiĜintajn nubojn nepre pluvos. — Kial vi
ne respondis hieraŭ vespere kiam mi vin vokis? Estu
certa, ke mi nepre respondus al vi se mi tion estus
aŭdinta. — Kvankam plurfoje mi konsilis al Mi**CJO** meti
sian lernolibron en la tirkeston, li tamen ĝin forgesis
de nove sur la skrib(o)tablo. — Mi konis bone**EG**an
kuraci**IST**on, kiu perdinte tutan sian havon dum la mon-
da milito, loĝis kun sia edzi**NO** en abomen**IND**a dom-
aĉo. — Post multaj klopodoj de la ŝip**ANAR**o kaj de la
ŝip**ESTRO**, la reĝ**IDO** estas **EL**tirita el la maro sana kaj
tute bonstata. — Vi nur rapidu preti**GI** vin ĉar nuntem-
pe la formal**AJO**j por la vojaĝo estas tiel multaj kiel
peni**IG**aj. — Viaj **GE**kuzoj estas forirontaj postmorgaŭ. —
Multaj malriĉ**ULO**j staras ofte ekster la preĝ**EJO**j por
almozpeti kaj multe da ili riĉi**IG**as per la mon**ERO**j,
kiujn ili ricevas el kompat**EM**aj personoj. — Ĉiu kreska**AJO**
ne estas manĝ**EB**la. — La patro de Man**JO** estas tiu
komerci**IST**o, kies bone**EC**o estas konata en la tuta
vilaĝo. — Kiu mort**IG**is tiun hund**ET**on? — Mia kuzo
EKvidis bird**AĈ**on sur la pom**UJO** sed bedaŭr**IND**e li ne
havis pafi**LO**n por ĝin mort**IG**i. — Via patr**INO** diris al la
serv**IST**o, ke revenante hejmen li aĉetu plumojn kaj
plum**ING**on por vi; sed li estas tiel forges**EM**a, ke li
nenion aĉetis. — Multenombraj estas tiuj, kiuj opinias,
ke la bone komprenata social**ISM**o ne povos ol progresi
en la tuta mondo. — Oni ĝenerale ŝatas la silenton,
kiam oni estas pripensante pri seriozaj aferoj.

γ') Θέμα πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑσπεράντο.

Κύκλωπος καὶ Ποσειδῶνος (1)

Κύκλ. ὦ πατέρα, τί ἔπαθα ἀπὸ τὸν κατηραμένον ξένον
ὁ ὅποιος, ἀφοῦ μ' ἐμέθυσε, μ' ἐτύφλωσε ἐνῶ ἐκοιμώμουν.

Ποσ. Καὶ ποῖος ἦτο αὐτὸς ποῦ εἶχεν αὐτὴν τὴν τόλμην,
Πολύφημε;

Κυκλ. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἔλεγεν ὅτι ὀνομάζετο Κανεῖς, ἀφοῦ
δὲ ἔφαγε καὶ εὐρέθη ἔξω βολῆς, εἶπεν ὅτι τὸ ὄνομά του εἶνε
'Οδυσσεύς.

Ποσ. Γνωρίζω ποιὸν λέγεις, τὸν Ἰθακήσιον, ποῦ ἔρχεται
ἀπὸ τὴν Ἴλιον. Ἀλλὰ πῶς τὰ ἔπραξεν αὐτά, ἐνῶ δὲν εἶνε καὶ
πάρα πολὺ ἀνδρεῖος;

Κυκλ. Ὅταν ἐπέστρεψα ἀπὸ τὴν βοσκὴν εὐρῆκα εἰς τὴν
σπηλιάν μου μερικοὺς οἱ ὅποιοι προφανῶς εἶχαν ἔλθει διὰ νὰ
κλέψουν πρόβατα. Ἀφοῦ δὲ ἔβαλα εἰς τὴν εἴσοδον τὸν φράκτην,
ὁ ὅποιος εἶνε πέτρα πολὺ μεγάλη, καὶ ἀναψα φωτιὰν μὲ τὸ
δένδρον τὸ ὅποιον εἶχα φέρει ἀπὸ τὸ βουνόν, ἐφάνηκαν ποῦ
προσπαθοῦσαν νὰ κρυφθοῦν. Ἐγὼ δὲ συνέλαβα μερικοὺς, ὥς
ἦτο φυσικόν, καὶ τοὺς ἔφαγα, διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσω ὥς ληστὰς.
Τότε ὁ πονηρότατος ἐκεῖνος, εἴτε Κανεῖς εἴτε Ὀδυσσεύς ὀνομά-
ζεται, μοῦ ἔδωκε νὰ πιῶ ἕνα φάρμακον, τὸ ὅποιον ἦτο μὲν
εὐχάριστον καὶ εὖοσμον, ἀλλ' ἐπικίνδυνον καὶ ἔφερε μεγάλην
ζάλην, διότι ἅμα τὸ ἦπια μοῦ ἐφάνη ὅτι ὅλα ἐγύριζαν καὶ αὐτὴ
ἡ σπηλιὰ ἦλθεν ἄνω κάτω καὶ ἐγὼ εὐρισκόμην εἰς κακὴν κατάσ-
τασιν, ἐπὶ τέλους δὲ ἀπεκοιμήθην. Αὐτὸς δὲ κατεσκεύασε ἕνα
μυτερὸν δαυλὸν καὶ προσέτι τὸν ἀναψε καὶ μὲ αὐτὸν μὲ
ἐτύφλωσεν ἐνῶ ἐκοιμώμουν, ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς ὥρας εἶμαι τυφλός,
πατέρα μου Ποσειδῶν.

Ποσ. Πολὺ βαθεῖα ἐκοιμήθης, παιδί μου, ἀφοῦ οὔτε καὶ

(1) Λουκιανοῦ Ἀπαντα. Ἐκ τῶν Λιολόγων τῶν Θαλασσίων Θεῶν.

ὅταν σοῦ ἐξώρυσσε τὸ μάτι δὲν ἐξύπνησες. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε; διότι δὲν ἐννοῶ πῶς ἠδυνήθη νὰ μετατοπίσῃ τὴν πέτραν ἀπὸ τὴν εἴσοδον.

Κυκλ. Ἐγὼ τὴν ἀφήρεσα διὰ νὰ τὸν συλλάβω εὐκολώτερα ὅταν θὰ ἐπεχείρῃ νὰ ἐξέλθῃ. Ἐκάθησα πλησίον τῆς θύρας καὶ ἄπλωνα τὰ χέρια μου καὶ ἔψαχνα. Ἀφῆκα δὲ μόνον τὰ πρόβατα νὰ ἐξέλθουν εἰς βοσκήν, ἀφοῦ παρήγγειλα εἰς τὸν κριὸν νὰ μὲ ἀντικαταστήσῃ.

Ποσ. Ἐννοῶ, ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ σύντροφοί του ἐκρύφθησαν κάτω ἀπὸ τὰ πρόβατα καὶ ἐξῆλθον χωρὶς νὰ τοὺς καταλάβῃς. Ἀλλὰ σὺ ἔπρεπε νὰ καλέσῃς ἐναντίον του τοὺς ἄλλους Κύκλωπας.

Κυκλ. Τοὺς ἐκάλεσα, πατέρα, καὶ ἦλθαν. Ἀλλ' ὅταν μὲ ἠρώτησαν ποῖος μ' ἐκακοποίησε καὶ ἐγὼ ἀπήντησα Κανεῖς, ἐνόμισαν ὅτι ἐτρελλάθην καὶ μ' ἀφῆκαν κ' ἔφυγαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μ' ἐγέλασε ὁ ἀναθεματισμένος ἐκεῖνος μὲ τὸ ὄνομά του. Ἐκεῖνο δὲ ποῦ μ' ἐπείραξε περισσότερο, εἶνε ὅτι καὶ μὲ ὠνείδισε διὰ τὴν συμφορὰν μου καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι οὔτε ὁ πατέρας σου ὁ Ποσειδῶν θὰ σὲ θεραπεύσῃ.

Ποσ. Ἦσύχασε, παιδί μου, διότι θὰ τὸν κάμω ἐγὼ νὰ μάθῃ ὅτι καὶ ἂν μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ θεραπεύσω τὰ παθήματα τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ σωτηρία ὅμως καὶ ἡ ἀπώλεια τῶν ταξειδευόντων ἀνήκει εἰς ἐμέ. ταξειδεύει δὲ ἀκόμῃ.

Λεξιλόγιον

Manĝemulo	ἀδη- [φάγος]	rekomenci	ἐπαναρ- [χίζειν]	dispeli	ἀποδιώκειν
placo	πλατεῖα	sam(a)maniere	κα- [ζεσθαι]	amasigi	συναθροί-
teatro	θέατρον	[τὰ τὸν ἴδιον τρόπον]		nepre	ἐξάπαντος
ĉe	παρά τινι	digestado	πέψις	respondi	ἀπαντᾷν
karabli	εἶναι τινα	eknubiĝi	συννεφιά-	plurfoje	ἐπανειλημ-
	[ικανόν]		[ζειν]		[μένως]

konsilio	συμβουλεύειν	dum	ἐνῶ	etendi	ἀπλόνειν
tirkesto	συρτάριον	maltimo	τόλμη	esplorarpi	ἀναζη-
havo	περιουσία	Polifimo	Πολύφη-		[τεῖν (ψάχνω)]
monda milito	παγ-			safoviro	κριός
	[κόσμιος πόλεμος]	neatingebla	ἔξω βο-	kunulo	σύντροφος
domaĉo	παληόσπι-		[λῆς, ἀπρόσβλητος]	suspekti	ὑποπτεύεσ-
	[τον]	Odiseus	Ὀδυσσεὺς	[θαι, καταλαμβάνειν]	
eltiri	ἀνασύρειν	Itaka	Ἰθακήσιος	alvoki, inviti	κα-
rapidi	σπεύδειν	Ilio	Ἴλιον		[λεῖν]
pretigi sin	ἐτοιμά-	paŝt(herb)ejo	βοσ-	malutili	κακοποιεῖν
	[ζεσθαι]			nepiu	οὔτις (κανεῖς)
nuntempe	εἰς τὴν	evidente	προφανῶς	freneziĝi	πάσχειν
	[σημερινὴν ἐποχὴν]	groto	σπήλαιον		τὰς φρένας (τρελλαί-
formalaĵo	διατύπω-	enirejo	εἴσοδος		[νομαι]
	[σις]	barilo	φράκτης	trompi	ἀπατᾷν (γε-
peniga	κοπιαστικός	nature	φυσικά		[λῶ τινα]
almozpeti	ἐπαίτειν	ruzega	πονηρότατος	malbenita, ana-	
[ζητῶ ἐλεημοσύνην]		kuracilo	φάρμακον	temita	ἀναθεματισ-
riĉiĝi	πλουτεῖν	plezuriga	εὐχάρισ-		[μένος]
kompatema	φιλεύ-			kolerigi, spitetigi	
	[σπλαχνος]	bonodora	εὖοσμος		[πειράζειν]
kreskaĵo	φυτόν	okazigi	προξενεῖν	riproĉi	ὀνειδίζειν
hejmen	οἴκαδε	kapturino	ζάλη	malfeliĉo	συμφορὰ
socialismo	κοινω-	turniĝi	γυρίζειν	kuraci	θεραπεύειν
	[νισμός]	torĉo	δαυλός	trankviliĝi	ἡσυχά-
Posidono	Ποσειδῶν	profundego	πολὺ		[ζειν]
ciklopo	κύκλωψ	vekigi	ἐγείρεσθαι	instrui, lernigi	δι-
ho! ŉ!			[ἐξυπνᾷν]		δάσκειν τινα(κάμνω
okazi al si	παθαί-	elpiki	ἐξορύσσειν		[τινὰ νὰ μάθῃ]
	[νειν, συμβαίνειν]		[(ὀφθαλμόν)]	neoble	ἀδύνατον
malbeni	καταρᾶσ-	delokigi	μετατοπί-	okulmalsano	πά-
	[θαι]		[ζειν]		
ebriigi	μεθύσκειν	formeti	ἀφαιρεῖν		[θημα ὀφθαλμῶν]
blindigi	τυφλώττειν	ekprovi	ἐπιχειρεῖν	sav(iĝ)o	σωτηρία

HIMNO

« L'ESPERO »

En la mondo venis nova sento
Tra la monda iras forta voko ;
Perflugiloj de facila vento
Nun de loko flugu ĝi al loko
Ne al glavo sangon soifanta
Ĝi la homan tiras familion ;
Al la mond'eterne militanta
Ĝi promesas sanktan harmonion,
Sub la sankta signo de l'espero
Kolektiĝas pacaj batalantoj
Kaj rapide kreskas la afero
Per laboro de la Esperantoj. (1)
Forte staras muroj de miljaroj
Inter la popoloj dividitaj :
Sed dissaltos la obstinaj baroj

(1) Espero *ἐλπίζειν*.

YMNOS

“ Ο ΕΣΠΕΡΟΣ ”

Ἀνέτειλ' ἐν τῷ κόσμῳ νέον αἶσθημα
φωνὴ διὰ τοῦ κόσμου ἰσχυρὰ χωρεῖ.
ἐπὶ πτερύγων εὐανέμου πνεύματος
εἰς τόπον ἀπὸ τόπον τώρα ἄς πετᾷ.
Οὐχὶ εἰς μάχαιραν διψῶσαν αἵματος
τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν καλεῖ
εἰς τοὺς λαοὺς τοὺς ἐν πολέμῳ συνεχεῖ
ὑπόσχεται ἀγίαν ἁρμονίαν νῦν.
Ὑπὸ τὸ σῆμα τῆς ἐλπίδος τὸ ἄγνόν
ἐνώνονται πολεμιστὰι εἰρηνικοὶ
καὶ μὲ ταχύτητα τὸ ἔργον προχωρεῖ
διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐλπίδιστῶν.
Ἰστανται τείχη ἰσχυρὰ χιλιετῆ
ἅτινα τοὺς λαοὺς διαχωρίζουσιν
ἀλλὰ τοὺς ἰσχυροὺς φραγμοὺς θὰ διαρρήξωσιν

Per la sankta amo debatitaj *ἀγάπη δὲ θὰ βασιλεύη ἱερὰ.*
Sur neŭtrala lingva fundamento *Ἐπὶ τῇ βάσει γλώσσης νέας καὶ κοινῆς*
Komprenante unu la alian *καταλαμβάνοντες ἀλλήλους οἱ λαοί,*
La popoloj faros en konsento *ἐν ἁρμονίᾳ θὰ ἀποτελέσωσι μιᾶς οἰκογενείας κύκλον—πάμμεγαν.*
Unu grandan rondon familian *Ὁ σύλλογός μας ὁ φιλοπονωτάτος*
Nia diligenta kolegaro *δὲν θὰ ἀπαυδήσῃ ἐν τῷ ἔργῳ τῷ εἰρηνικῷ*
En laboro paca ne laciĝos *ἕως πραγματωθῇ τῆς ἀνθρωπότητος*
Ĝis la bela sonĝo de l' homaro *τ' ὥραϊον ὄνειρον πρὸς αἰωνίαν δόξαν του.*
Por eterna ben' efektiviĝos.

Ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς K.E.A.B.

ΚΕΦ. I

Περὶ ἐξετάσεων

Εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ ὑποστῇ ἐξέτασιν τινα ἂν προηγουμένως δὲν παρουσιάσῃ διπλότυπον τοῦ Γ. Ταμίον ἐμφαῖνον ὅτι κατάβαλε τὰ δικαιώματα ἐξετάσεως καὶ διπλώματος. Ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας εἰς τινα ἐξέτασιν, τὸ πληρωθὲν ποσὸν μένει ὀριστικῶς ἐν τῷ ταμείῳ τῆς Ἑταιρείας, ἀλλ' εἰς ἐπανειλημμένην ἐξέτασιν, ἢ ὁποία δὲν δύναται νὰ γίνῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑνὸς τοῦλάχιστον μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης, ὃ ἢ ἡ ὑποψήφιος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἄλλων δικαιωμάτων.

Τὰ μαθήματα διαιροῦνται εἰς τρεῖς (3) κατηγορίας :

α') Εἰς προπαρασκευαστικὰ πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ στοιχειώδους διπλώματος « Atesto pri Lernado » (ἐνδεικτικὸν μαθητείας) μέ

τὸν τίτλον τοῦ Lernadulo (μαθητευομένου).

β) Εἰς μεσαῖα μαθήματα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀνωτέρου ἐνδεικτικοῦ « Atesto pri Lingva Karableco » (Ἐνδεικτικὸν Γλωσσικῆς Ἰκανότητος) μὲ τὸν τίτλον τοῦ Instruisto (διδασκάλου) καὶ

γ) Εἰς ἀνώτερα μαθήματα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀνωτέρου διπλώματος « Diploma pri Instrua Karableco (Δίπλωμα ἰκανότητος πρὸς διδασκαλίαν) μὲ τὸν τίτλον τοῦ Profesoro apgobita (Καθηγητοῦ δεδοκιμασμένου τῆς Ἑσπεράντο).

1τη Ἑξετάσις

Ἡ πρώτη ἐξετάσις διεξάγεται ἐνώπιον ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ 2 τοῦλάχιστον μελῶν καὶ περιλαμβάνει δύο μέρη: Γραπτὸν καὶ προφορικὸν ὡς ἐξῆς: Α. Γραπτὸν μέρος. α) Μετάφρασις ἐκ τῆς Ἑσπεραντικῆς εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ ὑποψηφίου ὡς καὶ ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης γλώσσης εἰς τὴν Ἑσπεράντο (πάντοτε ἐκ τῶν πρώτων ἐν χρήσει διδακτικῶν βιβλίων τῆς γλώσσης). β) Γραμματικὸν μέρος περιλαμβάνον ζητήματα: ἐπὶ τῶν 16 κανόνων τῆς Γραμματικῆς μετὰ παραδειγμάτων, ἐπὶ τοῦ πίνακος τῶν ἀπλῶν λέξεων καὶ ἐπὶ τῶν προσθημάτων τῆς γλώσσης. (1)

γ) Ἱστορία τῆς Ἑσπεράντο. Ὡς ζήτημα τῆς ἱστορίας τῆς Ἑσπεράντο δίδεται μόνον ἓν, κατ' ἀρέσκειαν τῆς ἐξ. ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον ὁ ὑποψήφιος ἀναπτύσσει εἰς τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν γραπτῶς.

Διὰ τὸ γραπτὸν μέρος τῆς 1της ἐξετάσεως, $\frac{3}{4}$ τῆς ὥρας ἀποτελοῦσι τὸ μέγιστον τοῦ χρόνου. (2)

Β. Προφορικὸν μέρος. Ἀνάγνωσις ἐκ τινος εὐκόλου μὲν

(1) Ὅλον τὸ γραμματικὸν μέρος παρλαμβάνεται εἰς 50 ζητήματα (εἰς 50 κλήσεις) ἐξ ὧν εἰς τῶν ὑποψηφίων παρλαμβάνει τρεῖς. Εἰς δύο ἐκ τῶν τριῶν ζητημάτων, κατ' ἀρέσκειαν, ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ ἐγγράφως ἕκαστος ὑποψήφιος ὅσον ἀφορᾷ τὸ γραμματικὸν μέρος.

(2) Οἱ ἐξ ἀποστάσεως ὑποβαλλόμενοι εἰς ἐξετάσεις ὀφείλουσι νὰ ἀπαντήσωσιν ἐγγράφως καὶ εἰς τὰ 50 ζητήματα.

ἀλλ' ἀγνώστου Ἑσπεραντικοῦ κειμένου μετ' ἐλευθέρως μεταφράσεως τοῦ ἀναγνωσθέντος κειμένου (1).

Δικαίωμα ἐξετάσεως καὶ διπλώματος (ἐνδεικτικοῦ) τῆς 1της ἐξετάσεως: Διὰ τὰ μέλη: 1 Α.Τ. Διὰ τὰ μὴ μέλη: 2 Α.Τ.

Βαθμολογία 1ης ἐξετάσεως

- 1.— Γραφή (ὑπὸ ἔποψιν ὀρθογραφίας)
- 2.— Μετάφρασις ἐκ τῆς Ἑσπεράντο
- 3.— Μετάφρασις εἰς τὴν Ἑσπεράντο
- 4.— Γραμματικὸν μέρος
- 5.— Ἱστορία
- 6.— Ἀνάγνωσις
- 7.— Ἐλευθέρως μετάφρασις.

Ἀνώτερος βαθμὸς 10.— Ἐλάχιστος βαθμὸς πρὸς ἐπιτυχίαν 5.— Τὸ ἄθροισμα τῶν βαθμῶν διαιρεῖται δι' ἑπτὰ(7) (2), τὸ δὲ πηλίκον ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν.

Καὶ τὸ μὲν 10 ἀντιστοιχεῖ πρὸς Treege Bone			
»	9	καὶ πλεον	» Bonege
»	8	»	» Tre Bone
»	7	»	» ire bone
»	6	»	» Bone
»	5	»	» Bonete
»	4	»	» Suficte bone
»	3	»	» Nebone
»	2	»	» Malbone
»	1	ἕως 2	Malbonege
»	0	» 1	Treege Malbone

(1) Οἱ ἐξ ἀποστάσεως ἐξεταζόμενοι περιορίζονται μόνον εἰς γραπτὴν μετάφρασιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποδεικνυμένου ἐκάστοτε κειμένου.

(2) Δι' ἐξ (6) διὰ τοὺς ἐξ ἀποστάσεως ἐξεταζομένους ἀφ' οἷς ἡ ἀνάγνωσις δὲν δύνανται νὰ βαθμολογηθῇ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

III. ΙΣΤΟΡΙΑ

Ζητήματα ιστορίας τῆς Ἑσπεράντο

Ζήτημα 1ον. — *Πόθεν προήλθεν ἡ ἰδέα περὶ τῆς ἀνάγκης μιᾶς γλώσσης διεθνoῦς ;*

Ἀπάντησις : Τὸ πρόβλημα διεθνoῦς γλώσσης κοινῆς εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀπασχόλησε μέγαν ἀριθμὸν σοφῶν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου· τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην ἐξεδήλωσε πρὸ 2 χιλιετηρίδων καὶ ὁ προφήτης Ζηφρανίας (1). Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαφορῶν σχεδίων τεχνητῆς γλώσσης διεθνoῦς ὑπερβαίνει τὰ 200, πλὴν ὅλα τὰ θεωρητικὰ ταῦτα σχέδια, μετὰ τὴν τῶν ὁποίων τοῦ Λάϊμπνιτς, Ντεκάρ, Μπάκων, Βύρωνος καὶ ἄλλων, ἐσπεροῦντο σαφηνίαι καὶ ἀπλότητος, ἰδιότητες ἄνευ τῶν ὁποίων διεθνῆς γλώσσα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ζήτημα 2ον. — *Διατὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δὲν ἐδόθη προτίμησις εἰς τινὰ νεκρὰν ἢ ζῶσαν γλῶσσαν ;*

Ἀπάντησις : Νεκρὰ γλῶσσα (τόσον ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ὅσον καὶ ἡ Λατινικὴ) δὲν εἶνε κατάλληλος διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀφ' ἑνὸς ἕνεκα τῶν μεγάλων αὐτῆς δυσκολιῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἐκφράσεων, τῶν ὁποίων στερεῖται αὕτη διὰ τὰς ἰδέας καὶ ἀνάγκας τῆς σήμερον.

Ζῶσα γλῶσσα δὲν ἐγένετο παραδεκτὴ 1ον διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ συμφωνήσωσιν ὅλα τὰ ἔθνη διὰ ν' ἀποδεχθῶσι τὴν γλῶσσαν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ὡς γλῶσσαν διεθνῇ καὶ 2ον) διὰ τὴν ἑλλειπὴν λογικότητος πασῶν

τῶν ζωσῶν γλωσσῶν, τῶν ὁποίων καὶ αἱ εὐκολώτεραι ἀκόμη περιέχουσι πλείστους γραμματικoὺς κανόνες, ἀναριθμήτους ἐξαιρέσεις καὶ ἰδιωτισμοὺς.

Ζήτημα 3ον. — *Εἰς πόσας καὶ ποίας κατηγορίας δύναται τις νὰ κατατάξῃ τὰ ἐκάστοτε προταθέντα σχέδια γλωσσῶν ;*

Ἀπάντησις : Εἰς τρεῖς κατηγορίας : 1ον) τὸ σχέδιον καθ' ὃ οὐδαμῶς ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ φυσικαὶ γλῶσσαι ἀλλ' ἐπενοήθησαν τεχνηταὶ τοιαῦται ἀρχετύπως καὶ ἰδιορρυθμῶς ὑπὸ τῶν ἐπινόητων, ὡς ἡ τοῦ Ντεκάρ (1629) καὶ ἡ τοῦ Λάϊμπνιτς (1716). Αὗται ἀνάγονται εἰς τὸ καλούμενον σύστημα ἐκ τῶν προτέρων. 2ον) Τὸ σχέδιον καθ' ὃ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ φυσικαὶ γλῶσσαι, ὡς ἡ τοῦ Φεγκέτ (1765), ἡ Παντὸς-Δήμου-Γλῶσσα τοῦ Ρουδὲλ (1858) καὶ ἡ Ἑσπεράντο τοῦ Δρος Ζάμενχόφ (1887). Αἱ γλῶσσαι αὗται ἀνάγονται εἰς τὸ σύστημα τὸ ἐκ τῶν ὑστέρων, καὶ 3ον) τὸ σχέδιον τῶν γλωσσῶν τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὸ καλούμενον μικτὸν σύστημα, βασίζεται ἐπὶ δύο ἀντιθέτων ἀρχῶν καὶ περιέχει κρᾶμα τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτήρων τῶν δύο προηγουμένων συστημάτων, ὡς ἡ Βολαπὺκ τοῦ ἱερέως Σλέγιερ (1881), ἡ κυανὴ γλῶσσα τοῦ Μπολάκ (1889) καὶ ἄλλαι.

Ζήτημα 4ον. — *Ἐκ τῶν τριῶν σχεδίων τῶν γλωσσῶν τὰ ὁποῖα προϋτάθησαν, τοὔτέστι τοῦ ἐκ τῶν προτέρων, τοῦ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ τοῦ μικτοῦ, ποῖον σύστημα κρίνεται προτιμώτερον καὶ διατί ;*

Ἀπάντησις : Τὸ ἐκ τῶν ὑστέρων, εἰς ὃ ἀνάγεται καὶ ἡ Ἑσπεράντο, διότι κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ φυσικαὶ γλῶσσαι καὶ δὴ αἱ Ἑυρωπαϊκαὶ καὶ ἡ Νεο-Ἑλληνικὴ, παρελήφθησαν δὲ ἐξ αὐτῶν ὅλα σχεδὸν τὰ στοιχεῖα εἰς ἃ διακρίνεται μία τάσις πρὸς ἀπομίμησιν τῶν φυσικῶν γλωσσῶν· ἐνῶ εἰς τὸ ἐκ τῶν προτέρων σύστημα ἀνάγονται αἱ φιλοσοφικαὶ γλῶσσαι, αἱ ὁποῖαι καίτοι πλουσιώταται εἶναι δυσκολώταται καὶ ἐπομένως δυσεκτέλεστοι, εἰς δὲ τὸ μικτὸν σύστημα ἀνάγονται τὰ σχέδια γλωσσῶν (ὡς ἡ Βολαπὺκ) τῶν ὁποίων ἡ γραμματικὴ εἶνε λίαν συνθετικὴ, τὸ λεξικὸν στερεῖται διεθνoῦς χαρακτήρος καὶ αἱ λέξεις τείνουσιν εἰς τὸν μονοσυλλαβισμόν.

Ζήτημα 5ον. — *Ποῖος εἶνε ὁ ἐπινόητης τῆς Ἑσπεράντο ;*

Ἀπάντησις : Ὁ Πολωνὸς ὀφθαλμολόγος, Δρ Λάζαρος Λουδοβίκος Ζάμενχόφ.

1) Κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1884 ὑπὸ τοῦ Α. Αἰνστάϊν ἐν Νυρεμβέργῃ ἐκφωνηθέντα λόγον.

Ζήτημα 6ον. — Πότε καὶ ποῦ ἐγεννήθη, ποῦ καὶ πότε ἀπέθανε ;

Ἀπάντησις : Ἐγεννήθη τὴν 3/15 10βρίου τοῦ 1859 ἐν Μπιελοστόκ τῆς Πολωνίας, ἀπέθανε δὲ ἐν Βαρσοβία τὴν 1/14 Ἀπριλίου τοῦ 1917.

Ζήτημα 7ον. — Πόθεν ὁ Δρ. Ζάμενχῶφ συνέλαβε τὴν ιδέαν νὰ ἐξεύρη μίαν γλῶσσαν διεθνῇ βοηθητικήν ;

Ἀπάντησις : Πέριξ τῆς γενεαίρας αὐτοῦ πόλεως τὸ Μπιελοστόκ, κατώκουν 4 διάφοροι λαοί : Ρῶσοι, Πολωνοί, Ἰσραηλίται καὶ Γερμανοί, οἵτινες ὁμίλουν τέσσαρα διάφορα γλωσσικὰ ιδιώματα, ἥριζον δὲ καὶ διεπληκτίζοντο διαρκῶς πρὸς ἀλλήλους.

Ὁ Λουδοβίκος Ζάμενχῶφ ἐν παιδικῇ ἀκόμῃ ἡλικίᾳ ὦν, ἐσκέφθη ὅτι ἐὰν οἱ 4 ἐκεῖνοι λαοὶ εἶχον ἐκτὸς τοῦ ἰδίου αὐτῶν ιδιώματος καὶ μίαν γλῶσσαν κοινὴν ὥστε δι' αὐτῆς νὰ συνεννοῶνται εὐχερῶς πρὸς ἀλλήλους, ἴσως νὰ ἔπαυον καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλους ἔριδες καὶ διχόνοιαι. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ νέος Ζάμενχῶφ εἶχε συλλάβει τὴν ιδέαν περὶ ἐξευρέσεως μιᾶς γλώσσης διεθνoῦς.

Ζήτημα 8ον. — Τί γνωρίζετε περὶ τῶν πρώτων ἐργασιῶν τοῦ Ζάμενχῶφ καὶ τίνα τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ;

Ἀπάντησις : Κατόπιν ἐμβριθοῦς μελέτης τοῦ ζητήματος, τὸ ὅποιον τὸν ἀτησχόλει, ἔφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν ἔπρεπε νὰ ἐξευρεθῇ νέα γλῶσσα τεχνητή.

Ζήτημα 9ον. — Τί παρέσχε εἰς τὸν Ζάμενχῶφ τὴν κλεῖδα τοῦ προβλήματος διὰ τὴν ἐπινόησιν τῆς γλώσσης του ;

Ἀπάντησις : Εἶχε φθάσει εἰς τὴν 6ην τάξιν τοῦ Γυμνασίου ἐν Βαρσοβίᾳ, ὅταν ὁ Ζάμενχῶφ ἐνῶ περιεπάτει ἡμέραν τινὰ συλλογιζόμενος τὴν βοηθητικὴν γλῶσσαν, εἴλκυσε ἐξαίφνης τὴν προσοχὴν του αἱ ἐπιγραφαὶ Svejcarskaja (Θυρωρεῖον), Konditorskaja (Ζαχαροπλαστεῖον). Τὸ τελευταῖον μέρος τῶν ἐπιγραφῶν, τὸ skaja, παρέσχε εἰς τὸν νεανίαν τὴν κλεῖδα τοῦ προβλήματος, τὸ μέσον ὅπως ἐκ μιᾶς λέξεως σχηματίσῃ τις ἄλλας τὰς ὁποίας δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθῃ κεχωρισμένως. Μετ' οὗ πολὺ ὁ νέος Ζάμενχῶφ εἶχεν ἐπιτύχει νὰ συντάξῃ συνοπτικὴν γραμματικὴν τῆς γλώσσης του καὶ ἐπίτομον λεξικὸν αὐτῆς.

Ζήτημα 10ον. — Πότε ἀκριβῶς ἦτον ἐτοιμὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Ζά-

μενχῶφ συνδυασθεῖσα γλῶσσα ; Διέφερεν αὕτη τῆς νῦν Ἑσπεράντο ;

Ἀπάντησις : Κατὰ τὸ ἔτος 1878 ὅταν ὁ Ζάμενχῶφ ἦτο μαθητὴς τῆς 8ης, τῆς καὶ τελευταίας τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθεῖσα γλῶσσα ἦτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐτοιμὴ, καίτοι διέφερε τῆς νῦν. Τὴν δὲ 5ην 10βρίου τοῦ 1878, ὅλοι οἱ συμμαθηταὶ του ἐώρτασαν μετ' αὐτοῦ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ καὶ τῆς Δ. Β. Γλώσσης καὶ ἐνθουσιωδῶς ἔψαλον τὸν ὕμνον, οὗτινος οἱ πρῶτοι στοῖχοι ἦσαν οἱ ἑξῆς :

Malamikete de las nacjes
Kadò, Kadò. jam temp' està !
La tot' homoze in familje
Komunigare so debà

Εἰς τὴν σήμερον Ἑσπεράντο
θὰ ἐλέγομεν :

Malamikeco de la nacioj
Falu, falu, jam tempo estas !
La tuta homaro en familio
Kununuigi sin devas !

Ὅπερ μεταφράζεται : Ἐχθρότης τῶν ἐθνῶν, πέσε, πέσε, καιρὸς πλέον εἶναι ὅλη ἡ ἀνθρωπότης πρέπει νὰ ἐνωθῇ εἰς μίαν οἰκογένειαν.

Ζήτημα 11ον. — Τί ἐσπούδασεν ὁ Ζάμενχῶφ ;

Ἀπάντησις : Ἐν ἔτει 1879, ὁ Ζ. μετὰ τὸ τέλος τῶν γυμνασιακῶν του σπουδῶν ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βαρσοβίας ὁπόθεν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1885 ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς. Ἐπειδὴ ὁμως ἐπεθύμει νὰ ἐξασκήσῃ εἰδικότητα τινὰ, μετέβη εἰς Βιέννην καὶ ἐπεδόθη εἰδικῶς εἰς τὴν ὀφθαλμολογίαν εἰς ἣν καὶ διέπρεπεν.

Ζήτημα 12ον. — Πότε ὁ Δρ. Ζάμενχῶφ ἐδημοσίευσε τὸ γλωσσικὸν του σύστημα ;

Ἀπάντησις : Τὴν 2αν Ἰουλίου τοῦ 1887, ὡς ἑξῆς : «Doktoro Esperanto. Internacia Lingvo, Antaŭparolo kaj Plena Lernolibro (por Rusoj Varsovio 1887». Μετὰ 6 δὲ μῆνας, δηλ. περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1888, ἐξέδιδε τὸ δεῦτερον βιβλίον του : «Dua Libro de l' Lingvo Internacia de D-ro Esperanto. Varsovio 1888».

Ζήτημα. 13ον. — Τί γνωρίζετε περὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Ἑσπεράντο ;

Ἀπάντησις : Οἱ πρῶτοι Ἑσπεραντισταὶ ἦσαν κυρίως Πολωνοί, Ρῶσ-

σοι, Σουηδοὶ καὶ ὀλίγοι Γερμανοί. Ἐπειδὴ δὲ ὑφίστατο ἐν Νυρεμβέργῃ τῆς Γερμανίας Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῆς Βολαπύκ, μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς γλώσσης ταύτης καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἀμερικανικῆς Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας, τῆς ἰδρυθείσης ὑπὸ τοῦ Φραγκλίνου ἐν ἔτει 1743, ὁ Σύλλογος ἐκεῖνος τῇ προτάσει τοῦ προέδρου αὐτοῦ Χριστιανοῦ Σμίθ, ἐγκατέλιπε καθ' ὁλοκληρίαν τὴν Βολαπύκ, ὑπὲρ τῆς Ἑσπεράντο ἥς ἐνθέρμως ἐπεδίωξε τὴν διάδοσιν.

Ζήτημα 14ον — Ποῖοι ἦσαν οἱ πρῶτοι σκαπανεῖς τῆς Ἑσπεράντο καὶ διατὶ ἡ οὐδετέρη γλῶσσα ὠνομάσθη οὕτω!

Ἀπάντησις : Ὁ Πολωνὸς Ἀντώνιος Γκραμπόβσκι, ὅστις μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑσπεράντο ἔργα τοῦ Γκαίτε, τοῦ Πούσκιν καὶ τοῦ Σίνκιβιτς, ὁ Ρῶσος δὲ Βάλ, ὅστις μετέφρασεν ἔργα τοῦ Λερμοντώβ, καὶ οἱ Γερμανοὶ : Λ. Αἰνστάιν, ὅστις ἐξέδωκε δύο φυλλάδια λίαν ἐνδιαφέροντα περὶ τῆς διεθνoῦς βοηθητικῆς καὶ τέλος ὁ Χριστιανὸς Σμίθ, ὅστις ἀνέλαβεν ἐν Νυρεμβέργῃ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρώτης Ἑσπεραντικῆς ἐφημερίδος «La Esperantisto» τὸν 8βριον τοῦ 1889 μέχρι τοῦ ἔτους 1895. Κατὰ γενικὴν ἀπαίτησιν τῶν 1000 πρώτων ὁπαδῶν, ἡ γλῶσσα τοῦ Δ-ρος Ἑσπεράντο, ὠνομάσθη ἀπλῶς «Ἑσπεράντο».

Ζήτημα 15ον.— Ποῦ ἀνεφάνη ἡ δευτέρη Ἑσπεραντικὴ ἐφημερίς ;

Ἀπάντησις : Τὸν «Esperantisto» τῆς Νυρεμβέργης ἀντικατέστησε τὸ 1895 ἡ «Lingvo Internacia» ἐν Ρωσσίᾳ· πλὴν ἐπειδὴ ἐν τῷ 2ῳ ἀριθμῷ τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἶχε δημοσιευθῇ μικρὸν ἔργον τοῦ Τολστόη «Σύνεσις καὶ πίστις» ὡς καὶ εἰδικὸν ἄθρον τῆς Ἑσπεράντο ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Τολστόη ἐν τῇ Ρωσικῇ ἐφημερίδι «Γιασινάγια Πολιάνα» τῆς 27 Ἀπρ. 1894, ἡ Ρωσικὴ λογοκρισία ἀπηγόρευσε τὴν περαιτέρω ἔκδοσιν τῆς Ἑσπερ. ἐφημερίδος ἐν τῇ τότε Ρωσικῇ Αὐτοκρατορίᾳ. Ὡς ἐκ τούτου τὸν 10βριον τοῦ ἰδίου ἔτους, ὁ ἐν Οὐγγαρίᾳ τῆς Σουηδίας Ἑσπ. Σύλλογος ἀνέλαβε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐκδόσεως τῆς «Lingvo Internacia» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Παύλου Νύλεν. Κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ ὁπαδοὶ τῆς Ζαμενχωφείου γλώσσης ἀνῆρχοντο εἰς 20.000.

Ζήτημα 16ον.— Ἐπὶ τίνων ἀρχῶν βασιζέται ἡ Ἑσπεράντο ;

Ἀπάντησις : Ἡ Ἑσπεράντο δὲν εἶναι ἐφεύρεςις ἀλλὰ σοφὴ οὕτως εἰπεῖν ἐπινόησις γλώσσης. Παραλαμβάνει δὲ τὰ πρὸς σχηματισμὸν αὐτῆς στοιχεῖα ἐκ τῶν κυριωτέρων Ἀριανῶν γλωσσῶν (κυρίως τῶν Ἰνδο-Εὐρωπαϊκῶν, συμπεριλαμβανομένης τῆς Νεο-Ἑλληνικῆς) ἀναλόγως τοῦ διε-

θνoῦς χαρακτῆρος ὃν κατέχει ἐκάστη, ἐλάχιστα δὲ μεταβάλλει αὐτά. Κυρίως δύο εἶναι αἱ ἀρχαὶ ἐφ' ὧν βασίζεται ἡ Ε. 1) ἡ ἀρχὴ τῆς διεθνικότητος (Principio de Internacieco) καθ' ἣν πρὸς ἔκφρασιν ιδέας τινὸς παραλαμβάνεται ἡ ρίζα ἣτις εὐρίσκεται εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, οὕτως ὥστε νὰ γίνηται καταληπτὴ ἀμέσως ὑπὸ τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων ἄνευ προηγουμένης μελέτης¹. 2) ἡ ἀρχὴ καθ' ἣν «εἰς ἕκαστον γράμμα ἀντιστοιχεῖ εἰς φθόγγος καὶ εἰς ἕκαστον φθόγγον ἀντιστοιχεῖ ἐν γράμμα» δηλ. ἡ πιστὴ φθογγολογικὴ γραφὴ μιᾶς λέξεως ἐφόσον τοῦτο εἶναι δυνατόν. π. χ. ĝardeno (κῆπος), garten (Ἀγγλ.), Garden (Γερμ.), jardin (Γαλλ.), giardino (Ἰταλ.).

Τέλος ἡ γραμματικὴ τῆς γλώσσης ἀποτελεῖται ἐκ 16 μόνων κανόνων ἄνευ ἐξαιρέσεων, ἡ δὲ συζυγία εἶναι μία καὶ μόνη καὶ περιορίζεται εἰς 12 καταλήξεις, ἐξ ὧν 6 διὰ τὸ ρῆμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ 6 διὰ τὴν μετοχὴν.

Ζήτημα 17ον.— Τί ἐστὶ «Fundamento de Esperanto»?

Ἀπάντησις : Τὸ ἐπίσημον ἔργον τοῦ Δ-ρος Ζ. τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς βάσις ἀναλλοίωτος τῆς Δ. Β. γλώσσης καὶ περιλαμβάνει τοὺς 16 κανόνας τῆς Γραμματικῆς, λεξικὸν καὶ συλλογὴν ἀσκήσεων.

Ζήτημα 18ον.— Ὑπάρχουν δικαιοῦχοι τῆς οὐδετέρας γλώσσης ἐν τῷ Ἑσπερανισμῷ ;

Ἀπάντησις : Ἐπειδὴ συμφώνως τῇ δηλώσει τῇ γενομένῃ ἐν τῷ 1ῳ Διεθνεῖ Ἑσπ. Συνεδρίῳ, ὁ συγγραφεὺς τῆς Ε. εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς παρητήθη παντὸς προσωπικοῦ δικαιώματος καὶ προνομίου αὐτῆς διὰ τοῦτο ἡ Ἑσπεράντο οὐδενὸς τυγχάνει κτήμα καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδένα ἔχει προσωπικὸν νομοθέτην. Πᾶς ὁ βουλούμενος δύναται νὰ ἐκδίδῃ ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ οἷον δήποτε ἔργον καὶ νὰ χρησιμοποιεῖ ταύτην δι' οἷον δήποτε σκοπόν.

Ζήτημα 19ον.— Ποῦ κυρίως διεδόθη τὸ πρῶτον ἡ Ἑσπεράντο καὶ ὑπὸ τίνων ;

Ἀπάντησις : Δύναται τις πρὸς τοῦτο νὰ διακρίνῃ 4 διαφόρους περιόδους : 1ον) τὴν Σλαβικὴν (Πολωνο-Ρωσικὴν) περίοδον, διότι οἱ πρῶτοι ὁπαδοί, προπαγανδιστὰι καὶ συγγραφεῖς τῆς γλώσσης, ἦσαν Πολωνοὶ καὶ Ρῶσοι (ῥρ. Ζήτ. 14). 2ον) τὴν Σουηδικήν, ὑπὸ τὴν ἐνθερμον ὑποστή-

¹) Ἡ ρίζα τῆς λέξεως *tablo* (τράπεζα) λόγον χάριν εὐρίσκεται εἰς τὴν λέξιν *table* (Γαλλ.), *table* (Ἀγγλ.), *tavola* (Ἰταλ.), *tabla* (Ἰσπ.) *tabelle* (Γερμ.) *tabloa* (Πορτογ.), *tabelo* (Ρωσ.) κλπ.

ρουξιν τοῦ Παύλου Νύλεν. 3ον) τὴν Γαλλικὴν, χάρις πρῶτον εἰς τὸν Δ. δὲ Μποφρών, ὅστις διήμυθε τὸ 'Εσπερ. περιοδικὸν «ὁ 'Εσπεραντιστής» συνέγραψε λίαν ἐνδιαφέροντα ἔργα περὶ τῆς γλώσσης καὶ ἐν ἔτει 1898 ἵδρυσεν τὴν «Γαλλικὴν 'Εταιρείαν διὰ τὴν διάδοσιν τῆς 'Εσπεράντο» καὶ δεύτερον εἰς τὸν ἐν Σορβὼνῃ καθηγητὴν τῶν Μαθηματικῶν Κάρολον Μπουρζλέ, ὅστις κατώρθωσε νὰ ἐλκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Hachette τῶν Παρισίων, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ἐκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Revue» καὶ πολλῶν ἄλλων 'Εσπ. ἔργων φιλολογικῶν καὶ τεχνικῶν. 4ον) τὴν διεθνὴ τέλος περίοδον καθ' ἣν εἰς πολλὰ ἔθνη ἤρχισεν ἀλματωδῶς ἡ διάδοσις τῆς Δ. Β. γλώσσης καὶ ἡ ἵδρυσις ἀναριθμῶν Συλλόγων, ἑταιρειῶν καὶ 'Εσπ. Σωματείων, εἰς τρόπον ὥστε τὴν σήμερον δὲν ὑπάρχει σχεδὸν πόλις ἢ πολίχνη ἐν τῷ κόσμῳ ἅνευ 'Εσπεραντιστῶν καὶ 'Εσπεραντικῶν Σωματείων.

Ζήτημα 20ον.— *Εἰς πόσα ἐπίσημα καθιδρύματα κατέστη γνωστὴ ἡ ὑπαρξίς τῆς 'Εσπεράντο καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς, ὡς γλώσσης διεθνοῦς βοηθητικῆς, μέλλουσα νὰ προκύψῃ ὠφέλεια διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.*

'Απάντησις. Συντομίας χάριν ἀναφέρομεν ὀλίγα τινά, ὡς λόγου χάριν ἐν ἔτει 1889 εἰς τὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ 'Αμερικανικὴν Φιλοσοφικὴν ἑταιρείαν ὑπὸ τοῦ Ἑρρίκου Φίλιπς. 'Εν ἔτει 1890 εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ 'Ακαδημίαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Σουσάρ. 'Εν ἔτει 1899 εἰς τὴν Γαλλικὴν 'Ακαδημίαν τῶν Πολιτικῶν ἐπιστημῶν ὑπὸ τοῦ Ἑρνέστου Ναυβίλ. 'Εν ἔτει 1901 εἰς τὴν 'Ακαδημίαν τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Σεμπέρτ, Μέλους τοῦ 'Ινστιτούτου' ἐν ἔτει 1921 εἰς τὴν Σορβὼνῃν κατόπιν λίαν ἐπιτυχοῦς διαλέξεως τοῦ Καθηγητοῦ Καρόλου Richet καὶ τέλος ἐν ἔτει 1921 εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ροβέρτου Σέσιλ καὶ ἄλλων.

Ζήτημα 21ον.— *'Εγένετο ἐπισήμως ἀπόπειρά τις πρὸς ἐκλογὴν διεθνοῦς ὀργάνου συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν πολλῶν προταθέντων τοιούτων;*

'Απάντησις. Πρώτη ἀπόπειρα γνωστὴ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο ἐν ἔτει 1889 ἐκ μέρους τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ 'Αμερικανικῆς Φιλοσοφικῆς ἑταιρείας, πλὴν ἐπειδὴ τὰ πλεῖστα τῶν παντοχόθεν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρείας προσκληθέντων Σωματείων δὲν ἔσπευσαν νὰ δηλώσωσι συμμετοχὴν, ἐματαιώθη ὀριστικῶς τὸ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προταθὲν συνέδριον.

Δευτέρα ἀπόπειρα ἐγένετο ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν Παρισίοις ἐκθέσεως τοῦ 1900. Πολλὰ τῶν αὐτόθι συνελθόντων διεθνῶν συνεδρίων κατιδόντα, ὡς καὶ πολλαὶ σοφαὶ ἑταιρεῖαι, τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως διεθνοῦς ὀργάνου συνεννοήσεως, ἐξέλεξαν καὶ διώρισαν ἀντιπροσώπους αὐτῶν ὅπως μελετήσωσιν ἐπισταμένως τὸ ζήτημα καὶ τὴν 17 'Ιαν. 1901 ὑπέγραψαν οὗτοι διακήρυξιν, ἣτις ὀρίζει σαφῶς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ τὴν χαραχθεῖσαν ὁδὸν πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ.

Ζήτημα 22.— *Τί περιλαμβάνει ἐν συντόμῳ ἡ ἐν Παρισίοις διακήρυξις τοῦ 1900 περὶ τῆς ἐκλογῆς διεθνοῦς βοηθητικῆς γλώσσης;*

'Απάντησις: Οἱ ἀντιπρόσωποι 300 ἑταιρειῶν, ὡς καὶ 1000 περίπου 'Ακαδημαϊκοὶ καὶ Καθηγηταὶ πανεπιστημίων ὑπέγραψαν διακήρυξιν καθ' ἣν.

1ον Δέον νὰ ἐκλεχθῇ καὶ διαδοθῇ ἡ χρῆσις γλώσσης διεθνοῦς βοηθητικῆς, προωρισμένης, οὐχὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς ἐθνικὰς διαλέκτους τῶν λαῶν εἰς τὸν ἰδιαίτερον βίον τῶν ἐθνῶν, ἀλλ' ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἐγγράφους ἢ προφορικὰς σχέσεις μεταξὺ ἀτόμων διαφόρων μητρικῶν γλωσσῶν.

2ον Ἡ διεθνὴς βοηθ. γλῶσσα ὅπως ἐκπληρώσῃ ἐπωφελῶς τὸν σκοπὸν της πρέπει νὰ ἐκπληροῖ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

α') Νὰ ἦναι ἱκανὴ ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὰς συνήθεις σχέσεις τοῦ κοινωνικοῦ βίου καὶ εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ φιλολογικὰς ἀνάγκας.

β') Νὰ μὴ ἦναι οὐδεμία τῶν ἐθνικῶν γλωσσῶν.

3ον Δέον νὰ συστηθῇ γενικὴ ἀντιπροσωπεῖα ἀντιπροσωπεύουσα τὸ σύνολον τῶν ἀναγνωριζόντων τὴν ἀνάγκην γλώσσης διεθνοῦς βοηθητικῆς καὶ ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν χρῆσιν αὐτῆς.

Ζήτημα 23ον.— *Πότε συνήλθον τὰ μέλη τῆς συσταθείσης ἀντιπροσωπείας καὶ εἰς πόταν γλῶσσαν ἐδόθη ἡ προτίμησις;*

'Απάντησις: 'Εν ἔτει 1907 τὰ μέλη τῆς συσταθείσης ἀντιπροσωπείας, συνελθόντα ἐξέλεξαν τὴν 'Εσπεράντο ὡς Δ. Β. γλῶσσαν μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ἐν τούτοις νὰ γίνωσιν εἰς αὐτὴν μερικαὶ τροποποιήσεις, ὥς τὸ 'Εσπερ. Γλωσσικὸν Κομιτάτον δὲν ἐδέχθη, διὰ τὸν λόγον ὅτι αὐταὶ ἀνέπρεπον ἐκ βάθρων τὸ σύστημα τῆς 'Εσπερ. γλώσσης. Πράγματι διὰ τῶν προταθεισῶν τροποποιήσεων ἡ 'Εσπεράντο θὰ προσήγγιζε πρὸς τὴν Ido, δημιουργήμα τοῦ δὲ Μποφρών, ὅστις ὑπούλως ἐνεργήσας ἐπέφερε τὸ πρῶτον σχίσμα μεταξὺ τῶν 'Εσπεραντιστῶν χωρὶς νὰ κατορθώσῃ μεθ'

όλας τὰς ὑπερανθρώπους προσπάθειάς του νὰ προσελκύσῃ πολλοὺς ὁπαδοὺς εἰς τὸ ἐκ τῆς Ἑσπεραντικῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθὲν συνονθύλευμα.

Ζήτημα 24ον.— *Τί ἐστὶ Ἑσπεράντο, τί Ἑσπεραντιστής καὶ τί Ἑσπεραντισμός;*

Ἀπάντησις : Ἡ Ἑσπεράντο εἶναι γλῶσσα διεθνῆς βοηθητική, ἣτις ἔχει τὸ προτέρημα νὰ εἶναι εὐκόλος, ἀκριβής, πλουσία καὶ ἁρμονική. Αὕτη δὲν ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐκθρονήσῃ ἢ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς γλώσσας καὶ τὰ ἐθνικὰ ἰδιώματα, ἀλλὰ νὰ ἀποτελέσῃ μίαν δευτέραν γλῶσσαν οὐδετέραν, ἐν μέσον συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν λαῶν.

Ἑσπεραντιστής ὀνομάζεται ἕκαστον πρόσωπον τὸ ὁποῖον γνωρίζει καὶ μεταχειρίζεται τὴν γλῶσσαν Ε. ἀνεξαρτήτως τοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον χρησιμοποιεῖ αὐτήν.

Ἑσπεραντισμός εἶναι Ἑσπεραντικὴ διοργάνωσις ἣτις σκοπεῖ τὴν δι' ἑνὸς ὅπλου, σχετικῶς εὐκόλου καὶ κοινοῦ ὄργανου διευκόλυνσιν τῶν ὕλικῶν καὶ ἡθικῶν σχέσεων μεταξὺ ἀνθρώπων διαφόρου γλώσσης, ἐθνικότητος, φυλῆς καὶ κυρίως τὴν διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπίτευξιν ἰσχυροῦ συνδέσμου συναδελφώσεως.

Πρὸς ἐπίσπευσιν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ ἐν λόγῳ σκοποῦ συνετέλεσαν καὶ συντελοῦσιν ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑσπεραντιστῶν διαδόσεως τῆς γλώσσης καὶ ἄλλα τινά : 1) Τὰ Διεθνῆ Ἑσπεραντικὰ Συνέδρια καὶ 2) τὰ Ἑθνικὰ Ἑσπερ. Συνέδρια.

Ζήτημα 25ον.— *Τί σημαίνει Διεθνὲς Ἑσπεραντικὸν Συνέδριον;*

Ἀπάντησις : Συνέλευσις καὶ συνεορτασμός ὁμοϊδεατῶν διαφόρων χωρῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος πρὸς συνεννόησιν διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γλώσσης. Εἶναι δὲ ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι οὗτοι εὐθὺς ὥς λάβωσι μέρος εἰς τι Διεθνὲς Συνέδριον, παύει ἕκαστος νὰ μισῇ τὸν πλησίον τοῦ ἔστω καὶ ἀν εἶναι ἄλλοεθνῆς, καὶ ἀγαπᾷ ὁ Γάλλος τὸν Γερμανόν, ὁ Ἰταλὸς τὸν Αὐστριακόν, ὁ Βούλγαρος τὸν Ἑλληνα.

Μοναδικὴ σημαία, ἡ πρασίνη ἑναστρὸς, ἣτις συμβολίζει τὸν σκοπὸν καὶ τὸ ὕψηλόν ἰδεῶδες τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ. Μοναδικὴ γλῶσσα, ἣτις χρησιμεύει διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν σκέψεων τῶν διαφόρου ἐθνικότητος Ἑσπεραντιστῶν, ἡ Ἑσπεράντο. Πλήρης ἰσότης βασιλεύει μεταξὺ ὅλων τῶν ἀποτελούντων τὸ Συνέδριον ὥσει ἦσαν πολῖται ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας. Οὐδαμῶς κωλύει αὐτοὺς ἡ διαφορὰ τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν φρονημάτων, τῆς κοινωνι-

κῆς θέσεως καὶ τῆς ἐθνικότητος ἕκαστου διότι ἀντιλαμβάνονται πάντε ὅτι ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἰδεῶδες εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἀποβλέπει χωρὶς παντάπασιν νὰ παραμελήσῃ τὴν θρησκείαν του, τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν, τὸν ἐθνισμόν του, τὰς παραδόσεις του, καὶ τὸ ἰδεῶδες τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τῆς χρήσεως μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γλώσσης ἐπιτυχίαν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀδελφοποιήσεως ὅλων τῶν λαῶν.

Ζήτημα 26.— *Τί καλοῦνται ἐθνικὰ Ἑσπεραντικὰ Συνέδρια;*

Ἀπάντησις : Εἰς ἕκαστον ἔθνος διοργανοῦνται ἐτήσια Ἑσπεραντικὰ Συνέδρια εἰς τὰ ὁποῖα συνέρχονται πλεῖστοι Ἑσπεραντισταὶ τῆς αὐτῆς χώρας εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ὀρίζεται ἐκ τῶν προτέρων. Εἰς ταῦτα συζητοῦνται τὰ προσφορώτερα μέσα πρὸς διάδοσιν τῆς γλώσσης Ἑσπεράντο.

Ζήτημα 27ον.— *Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 1ου Διεθνoῦς Ἑσπεραντικοῦ Συνεδρίου;*

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Βολωνίᾳ τῆς Γαλλίας κατ' Αὔγ. τοῦ 1905 με πρόεδρον τὸν Καθηγητὴν Μπουαράκ καὶ τὸν Α. Μισώ. Διὰ πρώτην φορὰν συνήρχοντο 700 ὁμοϊδεάται ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου οἵτινες εἶχον μάθη μόνοι τῶν τὴν Δ. Β. γλῶσσαν καὶ ἐπετύγχανον με τὴν πρώτην αὐτῶν συνάντησιν νὰ συνεννοηθῶσι μεταξὺ τῶν πληρέστατα δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄργανου συνεννοήσεως τῆς Ἑσπεράντο. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ 1ου Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ὁ Δρ. Ζάμενχοφ, ἐξεφώνησε συγκινητικὸν ἐναρκτήριον λόγον μετὰ προσευχῆς πρὸς τὴν ὑψίστην Δύναμιν τὴν διέπουσαν τὸ σύμπαν (ὁρ. Ἑσπεράντο καὶ Ἑσπεραντισμός ὑπὸ Α. Σταματιάδου σελ. 54—56).

Ἀποφάσεις ληφθεῖσαι : 1) Διακήρυξις (Deklaracio) περὶ τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ (ὁρ. Ζήτ. 17ον). 2) Ἰδρυσις προσωρινοῦ Γλωσσικοῦ Κομιτάτου (Lingva Komitato=L.K.) ἐξ 95 μελῶν ἀνηκόντων εἰς 28 διαφόρους χώρας καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Δρ. Ζ. ἐνεπιστεύθη τὸ ἔργον του. 3) Ἰδρυσις Διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν μελλόντων Δ. Ἑσπ. Συνεδρίων καὶ 4) ἀναγνώρισις Κεντρικοῦ Ἑσπερ. Γραφείου (Centra Oficejo) ἐν Παρισίοις. Ἡ τε Ἑσπεραντικὴ σημαία καὶ τὸ Ἑσπεραντικὸν σῆμα (ὁ πράσινος ἀστήρ) ἐγένοντο ὁμοφώνως παραδεκτά. Ἐπηκολούθησεν ἔκθεσις Ἑσπεραντικῶν εἰδῶν, διαγωνισμοὶ Ἑσπ. ἔργων, διεθνῆς χορὸς καὶ θεατρικὴ Ἑσπερίς Ἑσπεραντιστῶν καὶ ἡν ἐδιδάχθη «ὁ Βίαιος γάμος» τοῦ Μολιέρου καὶ «Ψεῦδος ἐξ ἔρωτος». Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου ἀπενεμήθη

τῷ Δρ. Ζάμενχοφ ἐκ μέρους τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὁ σταυρὸς τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Ζήτημα 28— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 2ου Δ. Ε. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Συνήλθεν ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας κατ' Αὐγ. τοῦ 1909 μὲ πρόεδρον τὸν διαμαρτυρούμενον ἱερέα Σνεμπέργερ.

Ἀποφάσεις ληφθεῖσαι : 1) Δήλωσις περὶ οὐδετερότητος τῶν Δ. Ε. Συνεδρίων, καθ' ἣν εἰς τὰ Δ. Ἑσπ. Συνέδρια δέον νὰ ἀπαγορεύωνται συζητήσεις ἐπὶ πολιτικῶν, θρησκευτικῶν καὶ κοινωνιολογικῶν ζητημάτων. 2) Ἰδρυσις ὀριστικῆ τοῦ Γλωσσικοῦ Κομιτάτου. 3) Ἰδρυσις Διαρκοῦς Ἐπιτροπῆς τῶν Δ. Ε. Συνεδρίων (Konstanta Komitato de la Kongresoj = K. K. K.). Ὡς θεατρικαὶ παραστάσεις ἐδιδάχθησαν Ἑσπεραντιστί «Τὸ ἄνθος τοῦ Παρελθόντος» τοῦ δὲ Ἀμίτσις καὶ ὁ «Εὐάρεστος Ἑξαφνισμὸς» τοῦ Φρέγκινγκ. Διαρκούντος τοῦ Συνεδρίου συνήλθον κερωρισμένως 23 διάφορα τμήματα Ἑσπεραντιστῶν εἰς ἰδιαίτερα Συνέδρια, ὡς τὰ τῶν ἱατρῶν, νομικῶν, φαρμακοποιῶν, μουσικῶν, εἰρηνοφύλων, τῶν Μελῶν τοῦ Ἑρμυθοῦ Σταυροῦ, τῶν Ναυτικῶν, Καθολικῶν, Ἐλευθέρων Τεκτόνων, Ἐμπόρων καὶ ἄλλων.

Ζήτημα 29ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 3ου Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Καταβρυγίᾳ τῆς Ἀγγλίας κατ' Αὐγουστον τοῦ 1907, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ συνταγματάρχου Πόλλεν καὶ ἔλαβον μέρος 1330 πρόσωπα. Ὁ Δρ. Ζάμενχοφ ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ αὐτοῦ λόγῳ ἐτόνισεν ὅτι ἕκαστος Ἑσπεραντιστῆς δὲν πρέπει νὰ φροντίζει ἀπλῶς περὶ τῆς διαδόσεως τῆς γλώσσης Ε. ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ιδέας τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ πρασίνη αὐτοῦ σημαία μετὰ τοῦ πενταίχμου πρασίνου ἀστέρος τῆς ἐλπίδος εἶνε τι πλεον τοῦ ἀπλοῦ σημείου γλωσσικοῦ ιδιώματος.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν τμηματικῶν Συνεδρίων ἐγένετο καὶ τὸ τῶν ἐπιστημόνων Ἑσπερατιστῶν μετ' ὃ ἰδρύθη ἡ διεθνὴς Ἑσπεραντικὴ Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία (Internacia Sciencia Asocio). Διὰ πρώτην φορὰν ἀντιπροσωπεύθη ἐπισήμως Κυβέρνησις (τὸ Βέλγιον) ἐν Διεθνεί Ἑσπερ. Συνεδρίῳ. Ἐκκλησιαστικαὶ λειτουργίαι Διαμαρτυρομένων καὶ Καθολικῶν ἐγένοντο Ἑσπεραντιστί. Ὡς θεατρικαὶ παραστάσεις ἐδιδάχθησαν «Μπόκς καὶ Κόκς τοῦ Μῶρτον» καὶ «ὁ Μπάρτελ κατὰ τοῦ Πόκβικ». Ὁ Δρ. Ζ. ἐγένετο ἐπισήμως δεκτὸς ἐν τῷ Γκίλτχάλ τοῦ Λονδίνου ἔνθα ἐξεφώνησεν ὥραϊον λόγον «περὶ τῆς Ἑσπεράντο καὶ τοῦ Πατριωτισμοῦ».

Ζήτημα 30ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 4του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ τέως Βασιλέως τῆς Σαξωνίας ἐν Δρέσδῃ τῆς Γερμανίας κατ' Αὐγ. τοῦ 1908 μὲ πρόεδρον τὸν Δρα Μύψ. Προήλθον εἰς αὐτὸ 1500 Ἑσπεραντισταί. Ἰδρύθησαν κατὰ τὸ Συνέδριον τοῦτο : ἡ Γλωσσικὴ Ἀκαδημία (Akademio) ἡ Παγκόσμιος Ἑσπ. Ἱατρικὴ Ἑταιρεία (Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio = T. E. K. A.) τὸ Συνεδριακὸν ταμεῖον (Kongresa Kaso) καὶ ἡ ἐπίσημος Ἑσπ. Ἐφημερίς (Oficiala Gazeto). Ὡς θεατρικαὶ παραστάσεις ἐδιδάχθησαν : ἡ Ἰφιγένεια ἐν Ταυρίδι τοῦ Γκαίτε, οἱ «Δυστυχεῖς» τοῦ Κοτσεμποῦε καὶ «Ἐνταῦθα ὁμιλοῦσιν Ἑσπεραντιστί» τοῦ Γουίλλιαμς.

Ζήτημα 31ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 5του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας ἐν Βαρκελώνῃ κατὰ 7βριον τοῦ 1909 ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Πουγιουλὰ ἱ Βαλές. Παρέστησαν 1300 Ἑσπεραντισταὶ ἀντιπροσωπεύοντες 22 διάφορα ἔθνη. 4 Κράτη ἀντιπροσωπεύθησαν ἐπισήμως. Διοργανώθη μεγάλη ἐορτὴ ποιητικῶν ἀγώνων (Floraj Ludoj), καὶ ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθη «τὸ Μυστήριον τοῦ πόνου» τοῦ Γκουάλ. Ἀντιπροσωπεύθη εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο ἐπισήμως καὶ ἡ τέως Ἡγεμονία Σάμου.

Ζήτημα 32ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 6του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Οὐασινγκτῶνι τῆς Ἀμερικῆς κατ' Αὐγ. τοῦ 1910 ὑπὸ πρόεδρον τὸν Μπάρετ. Ἀντιπροσωπεύθησαν εἰς αὐτὸ 18 Κράτη μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ 2 τῆς Σινικῆς. Ἰδρύθη ὀριστικῶς τὸ Διεθνὲς Ἑσπ. Συμβούλιον (Internacia Esperantista Konsilantaro). Ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθη τὸ «Ὡς εὐαρεστεῖσθε» τοῦ Σαϊκσπέρου.

Ζήτημα 33ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 7ου Διεθνοῦς Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Ἀμβέρσῃ τοῦ Βελγίου κατ' Αὐγ. τοῦ 1911, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Βάν Δερ Μπίστ. Ἐλαβον μέρος 1750 Ἑσπεραντισταί. 14 Κράτη ἀπέστειλαν ἐπισήμως ἐπιτετραμμένους. Ὡς θεατρικαὶ παραστάσεις ἐσπεραντιστί ἐδιδάχθησαν ἡ «Καάτγιε» τοῦ Σπαάκ, «Καθῆκον Βασιλέως» τοῦ Πέρ, «Δι' ἡσυχὰ πρόσωπα» τοῦ Βάν Δριέσχε καὶ «Ἐπιθεώρησις τοῦ 7ου» ὑπὸ Γιάν. Τῷ Δρ. Ζ. ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας τὸ παράσημον Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς.

Ζήτημα 34ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 8ου Δ. Ἑσπερ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Κρακόβῳ τῆς Αὐστρίας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Δρος Μυκολαΐσκι καὶ παρέστησαν 1000 ξένοι Ἑσπεραντισταί. Ἐγένετο δεκτὸν τὸ Καταστατικὸν τῶν Συνεδριῶν τῶν Δ. Ἑσπ. Συνεδριῶν (Regularo por la Kunsidoj de la Kongresoj). Τὰ συνελθόντα εἰς ἰδιαιτέρας συνεδρίας εἰδικὰ τμήματα Ἑσπεραντιστῶν ἦσαν κατὰ τὸ Συνέδριον τοῦτο τόσον πολλά, ὥστε ἅπας ὁ τύπος ἐπωνόμασε τὸ 8ον Δ. Ἑσπ. Συνέδριον «τὸ Συνέδριον τῶν Συνεδριῶν». Ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθησαν «ἡ Μαζέπα» τοῦ Σλοβάκι, «ἡ Ἀρκτος» τοῦ Τσέκωφ καὶ τὸ μελόδραμα «Χάλκα» τοῦ Μονιούσκο.

Ζήτημα 35ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 9του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Βέρνη τῆς Ἑλβετίας κατ' Αὐγ. τοῦ 1913 : ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σμίθ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Βέρνης ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ τοὺς προσελθόντας εἰς τὸ Συνέδριον ξένους Ἑσπεραντιστάς. Παρέστησαν 1203 πρόσωπα, ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθησαν «ἡ Ζινέβρα» τοῦ Πριβὰ καὶ «ἡ Πατρότης». Ἐκδρομὴ εἰς Ἰντερλάκεν καὶ διεθνὴς χορὸς ἐκτάκτου λαμπρότητος ἐπέσπερε τὸ τέλος τοῦ Συνεδρίου.

Ζήτημα 36ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 10του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Εἶχεν ὀρισθῇ διὰ τὴν 2—10 Αὐγ. τοῦ 1914 ἐν Παρισίοις καὶ μεγαλοπρεπῶς προετοιμασθὲν ὑπέσχετο καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν. Πλέον τῶν 4,000 Ἑσπεραντιστῶν εἶχον συρρεύσει ἐπὶ τοῦτο εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Γαλλίας ὁπότεν τὴν παραμονὴν τοῦ Συνεδρίου ἐξεργάγη ὅλως αἰφνιδίως ὁ παγκόσμιος πόλεμος ὅστις ἠμπόδισε τὴν πραγματοποίησιν Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον προυμνήετο ὡς ἡ ἀποθέωσις οὕτως εἰπεῖν τῆς Ἑσπεράντο. Τὸ πᾶν περιορίσθη εἰς ἀσήμαντον ὑπηρεσιακὸν Συνέδριον.

Ζήτημα 37ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 11του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Σάν Φραντσίσκο τῆς Ἀμερικῆς ταυτοχρόνως μὲ τὴν διεθνῇ ἐκθεσίν τοῦ Παναμᾶ κατ' Αὐγ. τοῦ 1915 ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ροβέρτου Κολχούμ. Ἀντιπρόσωποι ἐξ ὅλων τῶν Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς παρίσταντο εἰς τὸ Ἑσπρ. τοῦτο Συνέδριον, μὲ ἐκδρομὴν

τῶν Ἑσπεραντιστῶν εἰς τὸ ὄρος Ταμαλπέ. Ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθη «ἡ ἀρίστη Μαγερίσσαι».

Ζήτημα 38ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 12του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Χάγῃ τῆς Ὁλλανδίας κατ' Αὐγ. τοῦ 1920. Κατὰ τὰ εἰωθότα τὴν προσωρινὴν προεδρείαν ἔδει νὰ λάβῃ ὁ προεδρεύσας κατὰ τὸ προηγούμενον Συνέδριον ἐν Σάν Φραντσίσκο. Τούτου ὁμως ἀπουσιάζοντος κατέλαβε τὴν θέσιν ταύτην ἀντιπρόσωπος τοῦ «Διαρκοῦς Κομιτάτου τῶν Δ. Ε. Συνεδριῶν» ὁ κ. Βάρδεν. Τῇ προτάσει αὐτοῦ ἐγένοντο δεκτοὶ ὡς ἐπίτιμοι Πρόεδροι : ὁ Δήμαρχος τῆς Χάγης καὶ ὁ Στρατηγὸς Σεμπέρ τῶν Παρισίων, Πρόεδρος δὲ ὁ κ. Ρ. Σ. Ἰσμπρύκερ ὅστις καὶ ἐξεφώνησεν ἐνθουσιώδη ἐναρκτήριον λόγον. Λίαν εὐνοϊκὸν λόγον ἐξεφώνησεν ὡσαύτως καὶ ὁ Δήμαρχος τῆς Χάγης.

Ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ παρέστησαν ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι 6 χωρῶν καὶ 23 διαφόρων ἐθνῶν. Πρὸ τῆς λύσεως τοῦ Συνεδρίου ἀπεστάλη ἐγκάρδιος χαιρετισμὸς τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἑθνῶν μετὰ τῆς ἐλπίδος ὅτι εἰς τὰ μέλλοντα Δ. Ἑσπ. Συνέδρια, ἡ Κ. τῶν Ἑθνῶν θὰ ἀντιπροσωπεύηται ἐπισήμως.

Ζήτημα 39ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 13του Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Πράγᾳ, πρωτεύουσῃ τῆς Τσεχοσλοβακίας κατ' Αὐγ. τοῦ 1921 ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστάσιαν καὶ τῇ ὑλικῇ ὑποστηρίξει τῆς οἰκείας Κυβερνήσεως.

Ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος κ. Ἰσμπρύκερ παρεχώρησε τὴν τακτικὴν προεδρείαν τῷ Καθηγητῇ Δρι Σταν. Καμαρὺτ, ὅστις ἐξεφώνησε τὸν ἐναρκτήριον λόγον δι' οὗ ἠυχῆθη τὸ «ὡς εὖ παρέστη» τῇ Κίᾳ Κλάρα Ζάμενχοφ, χήρᾳ τοῦ ἡμετέρου Διδασκάλου. Ὡς ἐπίτιμοι ἐξελέγησαν, ὁ Δρ. Σούστα. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὅστις ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς Τσεχ. Κυβερνήσεως ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του ὑπὲρ τῆς Ἑσπεράντο καὶ τοῦ ὑψηλοῦ ιδεώδους τοῦ Ἑσπεραντισμοῦ, ὁ Στρατηγὸς Σεμπέρ τῶν Παρισίων, οὗτινος ἀναγινώσεται ἐνθερμος ἐπιστολὴ πρὸς τὸ 13ον Δ. Ἑσπ. Συνέδριον καὶ τέλος ὁ Δήμαρχος τῆς Πράγας κ. Ροτνάγκελ.

Παρέστησαν 28 ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι διαφόρων Χωρῶν ὡς καὶ ἐκ μέρους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ὁ κ. Νιτόμπε, τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὁ κ. Χόρνερ, τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου τῆς Ἑργασίας ὁ κ.

Μπλοῦμελ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὥς καὶ 2300 Ἑσπεραντισταὶ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ Κόσμου.

Μακρὰ συζήτησις ἐγένετο καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ ἔνωσις τῆς Διεθνoῦς Ἑσπ. Ἑταιρείας (U. E. A.) καὶ τοῦ Ἑσπ. Κεντρικοῦ Γραφείου τῶν Παρισίων (C.O.) εἰς μίαν ὅλως Διεθνoῦς φύσεως ὀργάνωσιν τὴν «Centra Esperanto Komitato C. E.». Ἀνετέθη τέλος εἰς ἰδίαν ἐπιτροπὴν νὰ φιλοτεχνήσῃ καὶ παρουσιάσῃ σχέδιον Καταστατικοῦ τῆς οὕτω ἰδρυθη-
θησομένης Ἑπισήμου Ἑσπεραντικῆς Ὀργανώσεως καὶ τὸ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔγκρισιν τοῦ 14ου Δ. Ε. Συνεδρίου μέλλοντος νὰ συνέλθῃ ἐ-
Χελσίνκι τῆς Φινλανδίας. Ὡς θεατρικὴ παράστασις ἐδιδάχθη Ἑσπεραν-
τιστὶ ἡ Τσεχικὴ κωμῳδία «Nŭ ĉu en Karlovice» τοῦ Βρεχλίκυ. Τὸ 13ον Δ. Ἑσπ. Συνέδριον ἦτο ἀπὸ τὰ πλέον ἐπιτυχῆ Δ. Ε. Συνέδρια τὰ ὁποῖα εἶχον γίνῃ ἀπὸ 2ετίας.

Ζήτημα 40.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ 14ου Δ. Ἑσπ. Συνεδρίου ;

Ἀπάντησις : Ἐγένετο ἐν Χελσίνκι (Χέλσιγκφορς) πρωτευούσης τῆς χώρας τῶν χιλιῶν λιμνῶν, τῆς Φινλανδίας κατ' Αὔγ. τοῦ 1922 (8—16 Αὔγ.) ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Προέδρου τῆς Φινλανδικῆς Λης μοκρατίας Κον Στάλμπεργ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρείαν τοῦ Στρατηγοῦ Σεμπέρ, Μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων, τοῦ Καθ. Δρος Ράμστεδ, πρεσβευτοῦ τῆς Φινλανδίας ἐν Τοκίῳ ὥς καὶ τοῦ Καθ. Δρος Σεταλά, Βουλευτοῦ, πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Διπλωματικοὶ ἀντι-
πρόσωποι μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Κ. Ἑγκελ, Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, Α. Καγιάνδερ, Προϋπουργὸς, Ρέννι, Πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας, Α. Ριμπώ, πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐδέχθησαν προθύμω-
νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐπίτιμον Ἑπιτροπὴν τοῦ Συνεδρίου. Ὁ ἀρι-
θμὸς τῶν προσελθόντων ξένων Ἑσπεραντιστῶν ὑπερέβη τοὺς 1000, ἀν-
τιπροσωπεύσαντες 32 διάφορα ἔθνη.

Ἡ Κυρία Κ. Ζάμενχοφ παρίστατο εἰς τὸ Συνέδριον γενομένη ἐνθουσιω-
δῶς δεκτὴ ὑπὸ τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἑσπεραντικοῦ καὶ τοῦ Φινλανδικοῦ ὕμνου, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τῆς Φινλανδίας κ. Λοϊμαράντα, ἐκήρυξε τὴν ἑναρξιν τοῦ 14ου Διεθνoῦς Ἑσπ. Συνεδρίου εὐχόμενος τὸ «ὡς εὖ παρέστη» εἰς τὸ πολυπληθές Ἑσπεραν-
τικὸν Ἀκροατήριον, ὃ δὲ κ. Βάρδεν, Πρόεδρος τοῦ Διαρκoῦς Κομιτάτου τῶν Συνεδρίων ὑπέβαλεν εἰς τὴν ψηφοφορίαν τὸ νέον Προεδρεῖον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροκροτημάτων, ὥς ἐξῆς : Πρόεδρος ὁ κ. φὼν Φρένκελ, Ἀντιπρόεδροι οἱ Κ. Α. Σάντστροῦ καὶ ὁ Δρ Πριβά

Γενικὸς Γραμ. ὁ κ. Σαβέ. Γραμματεῖς οἱ Κ. Σεταλά καὶ Ἰάκωβος καὶ ὑπο-
γραμ. ἡ Δις Ἀχλαστροῦ, ἡ Δις Ἐκαστροῦ καὶ ὁ Κ. Σελινχέϊμο.

Ἀποφάσεις : Τὸ Συνέδριον συνεζήτησε σχέδιον περὶ Ἑπισήμου Ἑσπ. Ὀργανώσεως τὸ ὁποῖον προβλέπει 1) Διαρκῆ Ἀντιπροσωπεῖαν τῶν Ἑθνικῶν Ἑταιριῶν (Κ. R.), 2) Διεθνῆ Ἑταιρείαν Ἑσπεραντιστῶν κατ' ἄτομον (U. E. A.) καὶ 3) Εἰδικὰς Ἑταιρείας (F. S.) Τῇ συνεννοήσει τῆς 1ης καὶ 2ρας Ὀργανώσεως (Κ R+U.E.A.) ἐκλέγεται Κεντρικὸν Ἑσπερ. Κομιτάτον ἐξ 6 Μελῶν. Τὸ Γλωσσικὸν Κομιτάτον καὶ ἡ Ἀκαδη-
μία μένουσιν ἀνεξάρτητοι ὀργανώσεις ἀλλ' ἡ Διαρκῆς Ἀντιπροσωπεῖα Ἑθνικῶν Ἑταιριῶν, ἡ U.E.A. καὶ αἱ Εἰδικαὶ Ἑταιρεῖαι δικαιοῦνται εἰς τὴν ὑπόδειξιν ὑποψηφίων Μελῶν δι' αὐτάς.

Τὸ Κεντρικὸν Ἑσπ. Κομιτάτον ἀποφασίζει περὶ τοῦ μέρους τῶν ἐκά-
στοτε Δ. Ε. Συνεδρίων καὶ ἐντέλλεται τὴν διοργάνωσιν αὐτῶν τῇ Διαρκῇ Ἑπιτροπῇ τῶν Συνεδρίων. Ἀπεφασίσθη τὸ 15ον Δ. Ε. Συνέδριον νὰ γίνῃ ἐν Νυρεμβέργῃ κατ' Αὔγ. τοῦ 1923 καὶ ἐλήφθη ὑπὸ σημείωσιν ἡ πρόσκλησις τῶν Αὐστριακῶν Ἑσπεραντιστῶν ὅπως τὸ 16ον γίνῃ ἐν Βιέννῃ.

Ζήτημα 41ον.— Ποῖαι εἶναι αἱ «Ἑπίσημοι» Ὀργανώσεις τῆς Ἑσπεράντο ;

Ἀπάντησις : Τὸ Ἑσπεραντικὸν Γλωσσικὸν Κομιτάτον (L. K.) καὶ ἡ Ἑσπεραντικὴ Ἀκαδημία (E. A.) ἡ Διαρκῆς Ἀντιπροσωπεῖα τῶν Ἑθνικῶν Ἑταιριῶν μετὰ τοὺς Παρισίους (Κ. R.). ἡ Διεθνῆς Ἑσπεραν-
τικὴ Ἑταιρεία μετὰ τοῦ Κομιτάτου τῆς μετὰ τὴν Γενεύην (U.E.A.). Τὸ Κεντρικὸν Ἑσπεραντικὸν Κομιτάτον (C.K.) μετὰ τοῦ Διαρκoῦς Κο-
μιτάτου τῶν Διεθνῶν Ἑσπ. Συνεδρίων (Κ.Κ.Κ.). Πᾶσαι αἱ ὀργανώσεις αὗται ἰδρύθησαν κατόπιν ἀποφάσεως Δ. Ε. Συνεδρίων κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Ζήτημα 42ον.— Τί ἐστὶ Γλωσσικὸν Κομιτάτον καὶ τί Ἑσπεραντικὴ Ἀκαδημία ;

Ἀπάντησις : Τὸ Γλωσσικὸν Κομιτάτον ἰδρύθη κατὰ τὸ 1ον Δ. Ε. Συ-
νέδριον μετὰ τὸν Παρισίους, καὶ περιλαμβάνει τοὺς ἱκανοτέρους ἐκ τῶν γνωστῶν Ἑσπεραντιστῶν (160 περίπου), οἵτινες ἐκτὸς τῆς Ἑσπεράν-
το γνωρίζουσι καὶ ἄλλας γλώσσας καὶ ἐπομένως εἶναι ἀρμόδιοι διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Κομιτάτου. Τούτου κύριον μέλημα εἶναι ἡ διατήρησις τῶν

L. K. Lingva Komitato.—E.A.—Esp. Akademio.—K.K.K.—Kon-
stanta Komitato de la Kongresoj—K. R.—Konstanta Reprezentantaro de
la Naciaj Societoj—UEA.—Universala Esperanto—Asocio F.S.—Fakaj
Societoj. C.E.K.—Centra Esperanto Komitato.

θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς γλώσσης Ἐσπεράντο καὶ ὁ διαρκὲς ἔλεγχος ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς. Τὰ Μέλη ἐκλεγόμενα ἐπὶ 9 ἔτη ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Κομιτάτου, συμφώνως τῷ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ὑποδεικνυομένῳ ἐκάστοτε καταλόγῳ, ἐκλέγουσι καὶ οὗτοι διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὰ Μέλη τῆς Ἐσπ. Ἀκαδημίας, περιβάλλουσι διὰ τοῦ κύρους τῆς ὑπογραφῆς των τὰς ὑπὸ τῆς Ἐσπ. Ἀκαδημίας ὑποχρεωτικῶς συζητηθησόμενας προτάσεις καὶ ἐγκρίνουσιν ἢ ἀποδοκιμάζουσι κατὰ πλειοψηφίαν τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ Ἀκαδημία ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην Ἐσπ. ὀργάνωσιν, ἥς τὰ Μέλη, οὐχὶ πλείονα τῶν 18, ἐκλέγονται ὡς ἀνωτέρω δι' ἑννέα ἔτη. Σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ἡ ἐνδελεχὴς ἐξέτασις διαφόρων ζητημάτων ἀφορώντων τὴν Ἐσπεράντο ὡς καὶ γλωσσικῶν τοιούτων καὶ ἡ ἐπισημοποίησις τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκάστοτε ἐγκρινόμενων Ἐσπερ. ἔργων τὰ ὁποῖα καὶ ἀμείβει διὰ βραβείων ἐὰν ᾖναι βραβεύσιμα.

Ζήτημα 43ον.— Ἐκ πόσων Μελῶν συνίσταται τὸ Προεδρεῖον τοῦ Γλωσσικοῦ Κομιτάτου καὶ τῆς Ἐσπερ. Ἀκαδημίας; Ἐκδίδεται ἐπίσημον αὐτῶν ὄργανον;

Ἀπάντησις: Τὸ Προεδρεῖον τὸ ὁποῖον ἐκλέγεται διὰ 3 ἔτη εἶναι κοινὸν καὶ διὰ τὰς δύο ὀργανώσεις καὶ περιλαμβάνει ἓνα Πρόεδρον, ἓνα ἢ δύο ἀντιπροέδρους, ἓνα γεν. γραμματέα καὶ τοὺς διευθυντὰς τῶν διαφόρων τμημάτων. Ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Γ. Κομιτάτου καὶ τῆς Ἀκαδημίας εἶναι τὸ «Oficiala Dokumentaro (O. D.)» ἐν ᾧ δημοσιεύονται αἱ ἐγκύκλιοι, τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ αἱ ἀποφάσεις ἀμφοτέρων τῶν ὀργανώσεων.

Ζήτημα 44ον.— Τί ἐστὶ Διαρκὲς Κομιτάτον τῶν Δ. Ε. Συνεδρῶν;

Διεθνὴς διωργανωτικὴ ὀργάνωσις τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι νὰ παρασκευάζῃ ἕκαστον Δ. Ἐσπ. Συνέδριον καὶ περιλαμβάνει 1) Δύο Μέλη τοῦ Κομιτάτου τοῦ προηγούμενου Δ. Ε. Συνεδρίου. 2) Δύο Μέλη τοῦ μέλλοντος Δ. Ε. Συνεδρίου. 3) ἓνα Πρόεδρον τὸν ὁποῖον ἐκάστοτε ἐκλέγει αὐτὸ τοῦτο τὸ Δ. Ε. Συνέδριον, ἓνα Γεν. Γραμματέα μετὰ τινων ὑπογραμματέων. Ἐκαστον Δ. Ε. Συνέδριον ἐκλέγει καὶ τινὰς ἐπιτετραμμένους Ἐθνῶν ὡς Ἐθνικοὺς ἀντιπροέδρους¹.

1) Ὡς τοιοῦτοι (Naciaj Vicprezidantoj) ἐξελέγησαν κατὰ τὸ 14ον Δ. Ἐσπ. Συνέδριον: τῆς Μ. Βρετανίας ὁ John Merchant, τῆς Γερμανίας ὁ Δρ. Ἀρνώλδ, τῆς Τσεχοσλ. ὁ Πάβλικ, τῆς Πολωνίας ὁ Ἑσσιγμαν καὶ τῆς Ἑσθονίας ὁ Σακαρίας.

Ζήτημα 45ον.— Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Ἐσπ. Κεντρικοῦ Γραφείου τῶν Παρισίων;

Ἀπάντησις: Ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1τον Δ. Ε. Συνέδριον εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐταιρείας τῶν Φίλων τῆς Ἐσπεράντο» καὶ ἦτο ἐπισήμως ἐπιφορτισμένον α') νὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ Γραμματείου τῶν δύο ἀνωτέρων ἐσπεραντικῶν Ὄργανώσεων (Γλ. Κομιτάτου καὶ Ἀκαδημίας) β') νὰ προσέρχεται ἀρωγὸν καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ἠθικῶς τὰ μέσα γενικῆς διαδόσεως τῆς Ἐσπεράντο τὰ ὁποῖα διαθέτουσιν αἱ ἀπανταχοῦ Ἐσπεραντικαὶ Ἐταιρεῖαι καὶ γ') νὰ κρατῇ ἐνήμερον τὸν Ἐσπεραντικὸν κόσμον περὶ τῶν προόδων ἐν γένει τῆς Διεθνoῦς Βοηθητικῆς Γλώσσης. Κατ' ἀπόφασιν τοῦ 14του Δ. Ἐσπ. Συνεδρίου τὸ Ἐσπ. Κεντρικὸν Γραφεῖον μετετράπη εἰς Διαρκὴ Ἀντιπροσωπείαν τῶν Διεθνῶν Ἐταιρειῶν.

Ζήτημα 46ον.— Τί ἐστὶ Δ. Ε. Ἐταιρεία (Universala Esperanto (K. R.) Asocio).

Ἀπάντησις: Διεθνὴς ὀργάνωσις Ἐσπεραντιστῶν ἰδρυθεῖσα τῇ 28 Ἀπρ. τοῦ 1908 με' ἔδραν τὴν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας καὶ με' σκοπὸν α') τὴν διευκόλυνσιν διὰ τῆς Ἐσπεράντο παντὸς εἶδους σχέσεων ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν μεταξὺ τῶν ἀπανταχοῦ Μελῶν τῆς Ἐταιρείας β') τὴν δημιουργίαν παντοειδῶν πρακτικῶν ὠφελειῶν. γ') τὴν ἀνάπτυξιν ἰσχυρῶν μέσων ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν Μελῶν. καὶ δ') τὴν καλλιέργειαν οὐδετέρας διοργανωτικῆς βάσεως ἐφ' ἥς πάντες οἱ προοδευτικοὶ ἄνθρωποι νὰ δύνανται νὰ συνεννοῶνται καὶ συναλλάσσονται ἄνευ τῆς ὁμοιβαίας ἐπιβολῆς φυλετικῶν, θρησκευτικῶν ἢ ἐθνικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἔξεων.

Ἡ U.E.A. ἔχει ἐπιτετραμμένους (Delegitoj) εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τοῦ κόσμου ὧν τὰ ὀνόματα καὶ αἱ διευθύνσεις εὐρίσκονται εἰς τὴν κατ' ἔτος ἐκδιδομένην ἐπετηρίδα (Jarlbro), ἣτις ἀποστέλλεται εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ Μέλη. Ἐπίσημον ὄργανον τῆς Δ. Ε. Ἐταιρείας εἶναι ἡ «Esperanto» καὶ ἐπίσημον σῆμα ὁ πράσινος πένταιγμος ἀστήρ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποῖου τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῆς Ἐταιρείας U.E.A.

Ζήτημα 47ον.— Ὑπάρχουσι πολλὰ Ἐσπεραντικὰ φύλλα καὶ εἰς πόσας κατηγορίας δύναται τις νὰ διαιρέσῃ τὸν Ἐσπ. τύπον;

Ἀπάντησις: Ἐσπ. ἑφημερίδες καὶ περιοδικὰ ἐκδίδονται περίπου 150, τὸν δὲ Ἐσπ. τύπον ἐν γένει δύναται τις νὰ διαιρέσῃ εἰς 3 κατηγορίας: α') εἰς προπαγανδιστικόν, με' κείμενον Ἐσπεραντιστὶ καὶ εἰς

τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου ἔνθα ἐκδίδεται τὸ φύλλον τοιαῦτα εἶναι τὸ British Esperantist», «Corriere Balcanico Esperantist a», «Germana Esperantisto», «Bizantio», «France-Esperanto» καὶ ἄλλα. β') εἰς φιλολογικόν, ὡς Literaturo» τῆς Ἀγγλίας, «L'Esperanto» τῆς Ἰταλίας, «La Revuo Orienta» τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἄλλα. γ') εἰς εἰδικόν, ὡς «Internacia Medicino» δι' ἰατρούς, ἢ «Skolta Esperantisto» διὰ Προσκόπους, ἢ «Pedagogia Revuo» διὰ τὸ διδάσκον ἐν γένει προσωπικόν, ἢ «Int. Komerca Revuo» διὰ τοὺς ἐμπόρους, «La Policisto» διὰ τοὺς ἀστυνομικούς, «La Interŝaĝo» διὰ τοὺς συλλέκτας γραμματόσημων, δελταρίων κλπ. «La Scienca gazeto» δι' ἐπιστήμονας καὶ πλεῖστα ἄλλα.

Ζήτημα 48ον.— *Ἐχει ἡ Ἑσπεράντο φιλολογίαν;*

Ἀπάντησις: Ναί. Πολλὰ ὑπάρχουσιν ἔργα πρωτότυπα ὡς «Stranga Heredaĵo», «Mirinda Amo», «Kastelo de Prelongo» «Ĉuli», κλπ.) καὶ μεταπεφρασμένα ἐξ ὧν σχεδὸν τῶν γλασσῶν τοῦ Κόσμου. Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ὑπάρχουσιν: τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ Ἥλις τοῦ Ὁμήρου, ὁ Οἰδίπους τοῦ Σοφοκλέους, τὰ Εἰδύλλια τοῦ Θεοκρίτου, οἱ Νεκρικτοὶ διάλογοι τοῦ Λουκιανοῦ ὡς καὶ πολλαὶ μεταφράσεις τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Ζήτημα 49ον.— *Ποία εἶναι ἡ ἐνεσιῶσα κατάστασις τῆς Ἑσπεράντο;*

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκθεσιν τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου τῶν Παρισίων τῆς 1 Ἰαν. 1922, ἡ ὠφέλεια τῆς Ἑσπεράντο ἤρχισε νὰ καθίσταται πλέον καταληπτὴ πανταχοῦ. Τὰ ἐτήσια Διεθνῇ Ἑσπ. Συνέδρια, τὰ Ἐθνικά τοιαῦτα πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, αἱ καταπληκτικαὶ αὐτῆς ἐπιτυχίαι εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὁργανώσεις, τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας τῆς γλώσσης εἰς παμπλεῖστα ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα καὶ ἡ συζήτησις περὶ αὐτῆς ἐκ μέρους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, προσέδωκαν τῇ Ἑσπεράντο νέαν ὥθησιν τοιαύτην ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ μέχρι τῆς χθὲς ἀκόμη σκεπτικισταὶ ὁμολογοῦσι πλέον τὸ σοβαρὸν τοῦ πράγματος.

Ζήτημα 50ον.— *Ποίαν ὑποστήριξιν ἔσχε μέχρι τοῦδε ἡ Ε. ἐκ μέρους ἐπισήμων Ἀρχῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων;*

Ἀπάντησις: Τὸ Ἰνστιτούτον τῆς Γαλλίας, ἡ Ναυτικὴ καὶ Ἀποικιακὴ Ἐνωσις τῆς Γαλλίας, ἡ Γαλλικὴ Ἑταιρεία τῶν Μηχανικῶν τοῦ Κρά-

τους καὶ τῶν Δημοσίων ἔργων, ἡ Ἑταιρεία τῶν Ἀρχιτεκτόνων τῆς Πόλεως τῶν Παρισίων, ἡ Γαλλικὴ Ἑταιρεία διὰ τὴν πρόοδον τῶν Ἐπιστημῶν, ἡ ὁμώνυμος Ἰταλικὴ Ἑταιρεία, ἡ Γενικὴ Ἑταιρεία τῶν Μηχανικῶν τῆς Βραζιλίας, ἡ Ἑταιρεία τῶν πολιτικῶν Μηχανικῶν τῆς Ἀγγλίας, ἡ Ἀγγλικὴ Ἑταιρεία διὰ τὴν πρόοδον τῶν Ἐπιστημῶν, τὸ Διεθνὲς Πανεπιστήμιον τῶν Βρυξελλῶν ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγένοντο διαλέξεις Ἑσπεραντιστῶν «Περὶ τῆς θεραπείας τοῦ καρκίνου» ὑπὸ τοῦ Καθηγ. Βάνβεργτ καὶ «Περὶ τῆς Ραδιοτηλεγραφικῆς» ὑπὸ τοῦ Δρος Κορρέ, πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι Ἀρχαὶ τῆς Ἰταλίας, Βελγίου, Φινλανδίας, Ρουμανίας, Γιουγосλαβίας, Ἰαπωνίας καὶ Σινικῆς ὑποστηρίζουσιν ἐνθέρμως σήμερον τὴν διάδοσιν τῆς οὐδετέρας γλώσσης εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν χώρας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑσπεράντο, ἡ πρώτη χώρα ἣτις τὴν εἰσήγαγεν ὑποχρεωτικῶς διὰ νόμου εἰς ὅλα τὰ Δημόσια Σχολεῖα ἦτο ἡ τέως Ἡγεμονία Σάμου μὲ καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα¹. Ἐκτοτε πολλοὶ ἄλλοι χώραι καὶ πόλεις ἐμιμήθησαν τὸ παράδειγμα τῆς Σάμου ὡς τὸ Βέλγιον, τὸ Maryland. ἡ Ἑλβετία (ἐν Γενεύῃ), ἡ Ἀλβανία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Βραζιλία, ἡ Ἰταλία, ἡ Πολωνία ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Ἑσθονία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ἀγγλία (Διβερπούλ, Βόρτσεστερ, Μπάργου, Κoaτμπίδζε, Μίδλεσσεξ καὶ Σέφφιλδ), ἡ Γαλλία (Ἀνώτεραι Σχολαὶ τοῦ Ἐμπορίου), τὰ Ἐμπορικὰ Ἐπιμελητήρια Παρισίων καὶ Λονδίνου, ἡ Γερμανία, ἡ ὁποία ἔχει καὶ Ἰνστιτούτον τῆς Ἑσπεράντο ἐν Βερολίῳ ἡ δὲ οὐδετέρα γλῶσσα διδάσκεται εἰς πλεῖστας αὐτῆς πόλεις, τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Ν. Ὑόρκης καὶ πολλοὶ ἄλλοι χώραι καὶ πόλεις.

Ἐξ ὧν τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ διάδοσις τῆς Ἑσπεράντο εἶναι ἀκατάπαυστος καταρρίπτουσα καὶ ὑπερνικῶσα πᾶν κῶλυμα τὸ ὁποῖον ἀνορθοῦται πρὸ αὐτῆς· μόνον ἐθελουφλοῦντες τινές, ἀναμφιβόλως ἐκ πνεύματος ἀντιλογίας, ἐπιμένουσιν εἰσέτι εἰς τὸ ἀδύνατον τῆς πλήρους ἐξαπλώσεως καὶ ὑπερισχύσεως τῆς Ἑσπεράντο ἀνὰ τὸν κόσμον τοῦτ' ὅπερ δὲν χρησιμεύει παρὰ νὰ ἐξάπτῃ ἀκόμη περισσότερον τὸν ζῆλον τῶν πλέον ἀφοσιωμένων ἐκ τῶν ὁμοϊδεατῶν.

1. Demandaro pri la Historio, de R. de Ladevèze paĝo 59—1911.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ

Τοῦ ἐν Γενεύῃ Διεθνoῦς Συνεδρίου.

Περὶ τῆς Ἑσπεράντο εἰς τὰ Σχολεῖα τῇ 20 Ἀπριλίου 1922.

Πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ καθηγητὰς καὶ διδασκάλους.

Ἡμεῖς ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι 16 κυβερνήσεων καὶ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι 28 χωρῶν συνελθόντες ἐν τῇ Γ. Γραμματείᾳ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ἐν Γενεύῃ, ἀδελφικῶς χαιρετίζομεν τοὺς συνεργάτας ἡμῶν ἐν τῷ καθήκοντι διαφωτίσεως τοῦ πνεύματος τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπιβεβαιούμεν τὴν πίστιν ἡμῶν, ὅτι εἰς τὴν ἤδη θεμελιώδη θλιβεράν κατάστασιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκεται ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διαιρεῖ τοὺς λαοὺς μεταξύ των εἶναι ἡ παρεννόησις καὶ ἡ δυσπιστία.

Ἐπιβεβαιούμεν τὴν πεποίθησιν ἡμῶν ὅτι τὸ μόνον βέβαιον φάρμακον διὰ τὸ κακὸν τοῦτο εἶναι ἡ ἀγωγή καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς διεθνoῦς προσεγγίσεως, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ ἰδρύθη ἡ «Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν».

Ἐκτιμῶμεν ὡς ἓνα ἐκ τῶν πολυτιμωτέρων συντελεστῶν διὰ τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπλάσεως τοῦ κόσμου τὴν Διεθνῇ βοηθητικὴν γλῶσσαν «Ἑσπεράντο» καὶ ἐπιβεβαιούμεν τὴν πίστιν ἡμῶν, ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη θὰ ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ προγράμματος διὰ τὴν ἀγωγήν πάσης πεπολιτισμένης χώρας.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν πρὸς ὑμᾶς τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείρας ἡμῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἑσπεράντο ἐν τοῖς σχολείοις κατὰ διαφόρους χώρας τῆς ὑψηλίου.

Παρατηρήσαμεν ὅτι ἡ Ἑσπεράντο εἶναι ὑπεραρκετὴ διὰ πρακτικὴν χρῆσιν, ὡς διεθνῆς γλῶσσα δι' ὅλους τοὺς προφορικοὺς καὶ γραπτοὺς σκοποὺς δι' οὓς ὑπάρχει ἀνάγκη γλώσσης καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτου κέκτηται ἀξιοσημειώτους ιδιότητας, αἵτινες ἀποδεικνύουσι τὴν ἀξίαν αὐτῆς ὡς ὀργανὸν ἀγωγῆς.

Ἐχει ἀξίαν ὡς βοήθημα διὰ τὴν ἀκριβῆ χρῆσιν τῆς μητρικῆς γλώσσης. Τοῦτο δὲ ἀπεδείχθη διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς τε προφορᾶς καὶ ὁμιλίας, διὰ τῆς καλυτέρας ἐκλογῆς λέξεων καὶ διὰ τῆς γνώσεως τῶν γραμματικῶν βάσεων καὶ ἀρχῶν.

Ἐχει ἀξίαν ὡς βοήθημα πρὸς ἀπόκτησιν ἄλλων κλασσικῶν τε καὶ νεωτέρων γλωσσῶν, διευκολύνουσα τὴν μελέτην τῶν μαθημάτων καὶ ἐξοικονομοῦσα τὸν χρόνον τοῦ διδασκάλου διασαφηνίζουσα τοὺς γραμματικούς τύπους, παρέχουσα γνωστὰς ἤδη ρίζας καὶ προσφέρουσα εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐκφράσεως πνεῦμα ἐθισθὲν ἤδη νὰ ἐκφράζεται διὰ πλειόνων τῆς μιᾶς γλώσσης.

Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ὀφείλει τις νὰ διδάσκῃ τὴν Ἑσπεράντο εἰς τὰ

παιδιά, ὡς τὴν πρώτην μετὰ τὴν μητρικὴν γλῶσσαν ἤδη ἐν τῇ πρωτοβαθμείῳ ἐκπαιδεύσει. Τὸ τοιοῦτον θὰ ὀπλιζέ τοὺς μαθητὰς, τοὺς ἡναγκασμένους νὰ διακόψωσι προῶπως τὸ σχολεῖον, δι' ἀρκετῆς γνώσεως δευτέρας γλώσσης διὰ τὴν ἐν τῷ βίῳ πρᾶξιν.

Ἡ Ἑσπεράντο εἶναι ἡ λυδία λίθος δι' ἐκείνους, οἵτινες θὰ ἀκολουθήσωσι δευτεροβάθμεια σχολεῖα ἂν δὲν ἦσαν ἱκανοὶ διὰ περισσοτέραν γλωσσομάθειαν ἢ μίᾃ. Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι θὰ ἀρχίσωσι τὰ νέα αὐτῶν μαθήματα διὰ πνεύματος ἡδῆ καλῶς παρασκευασθέντος, ἐξοικονομοῦντες ἀρκετὸν χρόνον καὶ παρασκευάζοντες καλύτερα ἀποτελέσματα ἐν ταῖς σπουδαῖς αὐτῶν. Οἱ δὲ δεῦτεροι μὴ δεικνύοντες ἱκανότητα πρὸς γλωσσομάθειαν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀφιερωνθῶσιν εἰς ἀρμοδιωτέρας σπουδὰς.

Παρατηρήσαμεν ὅτι ἡ γνώσις τῆς Ἑσπεράντο διύγειρεν εἰς τὰς καρδίας τῶν μαθητῶν ἡμῶν πραγματικώτερον αἶσθημα καὶ πολλὴν εὐχαρίστησιν πρὸς τὴν Γεωγραφίαν, τὴν Παγκόσμιον ἱστορίαν, καὶ τὴν ἠθικὴν ἀγωγήν, μεγαλύτερον καὶ συμπαθέστερον ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς ξένους λαοὺς, τὰ ἔθνη των, τὴν τέχνην καὶ προσέτι διὰ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην.

Κυρίως πρὸς τοῦτο βοηθεῖ ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπιστολῶν, εἰκονογραφημένων ταχυδρομικῶν δελταρίων καὶ ἰκονογραφημάτων μετὰ παιδῶν ἄλλων χωρῶν, ἡ ἀνάγνωσις διεθνῶν Ἑσπεραντικῶν ἐφημερίδων καὶ ἡ σπουδὴ τῆς φιλολογίας διαφόρων χωρῶν ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ.

Οἱ μαθηταί, μετὰ ὀλιγόμηνον σπουδῆν τῆς Ἑσπεράντο δύνανται νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν, τῆς ὁποίας τὸ ὄφελος εἶναι ὅτι δὲν ἀφορᾷ μίαν μόνον χώραν ἀλλ' ὅτι μαθηταὶ ἐνὸς σχολείου ἀλληλογραφοῦσι μετὰ μαθητῶν ὅλων τῶν χωρῶν.

Μὲ δύο μαθήματα καθ' ἑβδομάδα ὥρια ἡμερᾶ οἱ μαθηταὶ δύνανται νὰ ἀποκτήσωσιν ἀρκετὴν ἱκανότητα, ὅπως μεταχειρίζονται τὴν γλῶσσαν ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους, ὅπερ προκειμένου περὶ ἄλλης οἰασδῆποτε ἐθνικῆς γλώσσης καὶ τριετῆς σπουδῆς δὲν θὰ ἐπῆρκει.

Τὸ διάγγελμα τοῦτο ὑποβάλλομεν ὑμῖν πρὸς σοβαρὰν μελέτην καὶ συνιστῶμεν ὑμῖν ἀπὸ καρδίας, ὅπως ἐπιταχύνετε τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑσπεράντο οὐ μόνον διὰ τὴν ὠφελιμότητα αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰς διεθνεῖς πράξεις, ἀλλὰ καὶ ὡς διεγερτικὸν μέσον πρὸς φιλικὰς σχέσεις πάντων τῶν λαῶν, τοῦθ' ὅπερ εἶναι καὶ ὁ ἀληθὴς σκοπὸς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν.

Εἰς τὸ Διεθνὲς τοῦτο Συνέδριον ἀντιπροσωπεύθησαν ἐπίσημως αἱ ἑξῆς χώραι: Αἴγυπτος, Ἀλβανία, Αὐστρία, Βέλγιον, Βουλγαρία, Βραζιλία, Γαλλία, Γερμανία, Γεωργία, Δανιμαρκία, Ἑλβετία, Ἑλλάς, Ἰσπανία, Ἰταλία, Μεγάλη Βρετανία, Ὁλλανδία, Οὐγγαρία, Οὐκρανία, Περσία, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσσία, Σινική, Σουηδία, Τσεχοσλοβακία, Φινλανδία καὶ Χιλή.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Σελ. I	Στίχος	13	ἀντὶ ἐννοοῦσι γράφε ἐννοοῦσιν
» II	»	19	ἀντὶ τινα γράφε τινά.
» 1	»	10	τὰ παραδείγματα Κάμπος κλπ. ἀναφέρονται εἰς τὴν προφορὰν τοῦ γράμματος Β β.
» 6	»	22	ἀντὶ τοῦ θίφθογγον γράφε δίφθογγον.
» 7	»	29	ἀντὶ νικοῦ γράφε ἐνικοῦ
» 8	»	29	ἀντὶ ἐσπεραντοποιοῦνται γράφε ἐσπεραντο- ποιοῦνται.
» »	»	30	ἀντὶ ντά γράφε τά.
» 10	»	8	ἀντὶ am ko γράφε amiko
» 13	»	22	ἀντὶ του γράφε τοῦ
» 16	»	2	ἀντὶ διατάξενε γράφε διατάξετε
» »	»	12	ἀντὶ ἀγαπήμενος γράφε ἀγαπώμενος
» 18	»	18	ἀντὶ ἤλλασε γράφε ἤλασσε
» 20	»	7	μετὰ τὴν λέξιν, ἐκείνης, ὁφαίρει τὰς λέξεις : μετὰ ἢ ἐπομένως ἀνάγνωθι : χώρας ἐκείνης ἄνευ προθέσεως.
» 25	»	20	ἀντὶ γίνεσθαι γράφε γίγνεσθαι
» 26	»	10	ἀντὶ νησύδριον γράφε νησύδριον
» »	»	25	ἀντὶ laũdebla γράφε laũdebla
» 27	»	24	ἀντὶ λαι γράφε καί.
» 28	»	24	ἀντὶ υἱὸς γράφε υἱὸς
» 31	»	10	ἀντὶ (-êi-) τούτου γράφε (-êi-) τούτου
» 35	»	23	ἀντὶ Ποιοῖ γράφε Ποῖα
» »	»	24	ἀντὶ δηλο γράφε δηλοῖ
» 42	»	6	ἀντὶ ἄντου γράφε ἄνταου
» 43	»	11	ἀντὶ κτυπῶ γράφε δέρονω
» 46	»	6	ἀντὶ εὐχαριστῶ γράφε εὐχαριστῶ
» 47	»	30	ἀντὶ δευτερό- γράφε δευτερόλεπτον
» 50	»	2	ἀντὶ λέγουσιν γράφε λέγουσι
» »	»	13	ἀντὶ mi men γράφε mi mem
» »	»	29	ἀντὶ ὑποκειμένου γράφε ὑποκείμενον
» 59	»	76	ἀντὶ ἐπραγευμάτισε γράφε ἐπρογευμάτισε
» 60	»	22	(3η στήλη) ἀντὶ Ĝi γράφε Ĉj
» 73	»	5	ἀντὶ monda γράφε mondo
» 74	»	1	ἀντὶ dibatitaj γράφε disbatitaj
» 75	»	27	ἀντὶ περιλαμβάνηται γράφε περιλαμβάνεται

SISMANOGGIO
MEGARO